

Tü Nüchikikat Jesucristo chi O'tte'erükai nütüma **JUAN**

Wayuulaa müshi Cristo

¹ Jesucristo, kanüliashi "Pütchi" münüin. Eetüjü'iya nia paala sümäiwa nnojolüiwa'aya kasain eein soo'opünaa tü mmakat. Nümaatüjü'iya Maleiwa sünain wanaawain nia nümaa. ² Nümaashi Maleiwa waneepia paala sümäiwa je mayülinja'a nia sünain nümawaa.

³ E'itaanüshi nia nütüma Maleiwa sümäiwa paala sünain nükumajünjatüin tü kasakalüirua süpüshua. Nnojotsü kasain eein eekai nnojolüin akumajuushin nütüma. ⁴ Nia ee'iranajaaka atüma saa'in wayuu. Je müshi aka nia saa'in wane anakia. Maa aka ja'yain süpüna wayuu sütüma nuwarala chi ka'ikai, akaajaa chi wayuu ee'iranajaachipakai aa'in nütüma, niyaawa-teerü aa'u tü shiimüinkat. ⁵ Maa aka ja'yain süpüna wayuu watt'a maalü ja'itairü kojoin paala tü piyuushikat, akaweeria tü shiimüinkat ayaawatüneerü aa'u ja'itasü joulüin tü aain-jalaakat.

⁶ Shiasa so'u wane ka'i, nüntakalaka joo wane wayuu kanüliashi Juain sa'akamüin wayuu. Ajütünüshi nia nütüma Maleiwa ⁷ süpüla niainjachin aapirüin wayuu süpüshua sünain niweetajachin Cristo, chi anaküinjachikai süpüna wayuu. Otta Juan, nime'ejakalaka

saa'in wayuu süpüla sünoujainjatüin nünain Cristo, chi nükükakai achiki namünin. ⁸ Nnojoishi niain Juan anaküinjachin süpüna wayuu. Nüchikimaajachi ne'e ⁹ süpüla naapirüinjatüin wayuu nüpüla Cristo sünain niainjachin anaküin süpüna wayuu je sünain nüntajachin maalü sa'akamünin wayuu süpüla nii'iyatüinjatüin tü shiimüinkat sümünin wayuu süpüshua.

¹⁰ Cristo, chi kanüliakai "Pütchi" mününin, antüshi yaa mmolu'umüin süpüla kepiainjachin sa'aka wayuu. Mayaainje akumajuushin nütüma tü wayuukolüirua je tü kasakalüirua süpüshua yaa saa'u mmakat, wainma wayuu mochoojokot o'u nia sünain niain ee'iyatüinjachin tü shiimüinkat sümünin. ¹¹ Antüshi nia noumainpa'amünin na nüpüshikana süpüla kepiainjachin nia namaa. Otta mamaneesalii naya nuulia. ¹² Eesü wayuu eekai kamaneein nüümün sümaa ne'itaain naa'in sünain anoujaan nünain. Je sükajee nanoujain nünain, e'itaanüshii naya nütüma süpüla nayainjanain nüchooin Maleiwa. ¹³ Nnojoishii nüchooinshiin naya maa aka jemelin sütüma nei oo'ulaka nashi, sükajeejana jeketüin nakuaippa nütüma Maleiwa.

¹⁴ Cristo, chi kanüliakai "Pütchi" mününin, wayuulaa müshi süpüla kepiainjachin wa'aka je süpüla nii'iyatüinjatüin nukuaippa Maleiwa wamünin. Je süka we'rapü'ün Jesucristo, chi wanéeshikai Nüchon Maleiwa, sünain anashaatain ma'i nia, watüjaa aa'uchi chi Maleiwakai sünain anashaatain ma'i nia'aya, sünain anami-

ashaatain ma'i nia, je sünain pansaain tü nümakat sümüin wayuu.

¹⁵ Otta müşhia Juan, so'u wane ka'i, naapirüin na wayuukana eekana nümaa süchiki sünain nüntüichipain na'akamüin chi kanüliakai "Pütchi" münüin. Owootooshi sünain nüküjain süchiki Cristo namüin. Müsü nünüiki: "Nia taküjaka achiki jümüin joolu'u chi tamapü'üka jümüin sünain maa: 'Anteechi tachiiruajee sümaa kojuteechin nia toulia sükajee eetüjülin nia tapüleerua'".

¹⁶ Saa'u anamiashaatain ma'i Cristo wamüin waya anoujashiikana nünain, ayatshi nia sünain aa'inraa kasa anasü wamüin. ¹⁷ Tü nuluwataakat anain chi Maleiwakai na wayuu judiokana, atüjaana aa'ulu sütüma tü nüshajakat Moisés paala sümaiwa. Akaajasa maa'ulu yaa, tü nukuaippakat chi Maleiwakai sünain anamiashaatain ma'i nia, atüjaana aa'ulu nünainjee Cristo, süka anamiashaatain ma'i nia. Maja'a aka tü nukuaippakat sünain pansaain nünüiki, atüjaana aa'ulu nünainjee Cristo, süka pansaain nünüiki. ¹⁸ Nnojotsü wayuu eekai shi'rüichin Maleiwa. Otta chi Nüchonkai Maleiwa, chi waneeshikai nüchoin, chi wanaawajiraakai aa'in nümaa, nia ee'iyataka nukuaippa Maleiwa wamüin, süka shiimüin sünain niain Maleiwain maa aka naa'in chi Nüshikai.

Asakinnüshi Juan sünain jaralin nia

¹⁹ So'u wane ka'i, nantakalaka wane sacerdote judíoirua oo'ulaka wane nuu'uliwo'uirua Leví nünainmüin Juan süpüla nasakirüinjachin nia

sünain jaralin nia. Ajütüüshi naya natüma na laülaayuu judíokana chakana Jerusalén.

20 Nnojoija'a ayouktüin Juan asouktaa ne'ipajee.

—Nnojoishi tayain Cristoin chi Nüneekajalakai Maleiwa —nümakalaka namüin.

21 Nasakirakalaka sünain müleka niale Elías.

—Nnojo, nnojoishi tayain Elías —nümakalaka Juan namüin.

Nasakirakalaka joo nia sünain müleka niale chi Nünükimaajachikai Maleiwa ajütünajachikai so'uweena wane ka'i sa'akamüin wayuu.

—Nnojo, nnojoishi tayain chi wayuukai — müshija'a joo nia namüin.

22 —Püküja pümaala wamüin sünain jaralin pia, watüjaaïwa paa'u, waküjaiwa namüin na kaluwanaajalakana waya pünainmüin — namakalaka nümüin Juan.

23 —Taya chi owoorolooshikai yaaya isashipa'a süpüla yapainjatüin tü wayuukolüirua süpüla anoujaa nünain chi Senyotkai — nümakalaka Juan namüin.

Je tü pütchi nüsouktakat aka Juan, shia tü münakat sümäiwa paala nütüma Isaías wane nünükimaajachikai Maleiwa.

24 Eesü wane wayuirua fariseo na'aka na ajütünakana nünainmüin Juan. Naya na judío a'waataakana sulu'u nekerajüin süpüshua saa'in namüin tü nuluwataakat anain Moisés.

25 Nasakirakalaka nia:

—¿Jamaka'a puwoutisaajaka'a wayuu sünain nnojolin piain Cristoin, sünain nnojolin

piain Elías, je sünain nnojolin piain chi Nünükimaajachikai Maleiwa? —namakalaka nümuin Juan.

²⁶ —Tawoutisaajüin ne'e jia süka wüin. Otta eeshi yaa ja'aka wane wayuu mochoojokai so'u wayuu sünain niainjachin ee'iyatüin tü shiimüinkat sümüin. ²⁷ Nia taküjaka achiki jümüin, chi anteechikai tachiiruajee. Nnojoishi wanaapünaain taya nümaa, süka pülashin ma'i nia toulia —nümakalaka Juan namüin.

²⁸ Eejechire nüsakinnüin Juan chajachi sulu'u tü pueulo kanüliakat Betania cha'aya wane sa'ata tü süchikat Jordán chaa wüinpümuin saa'ujee eere nuwoutisaajüin wayuu.

Aküjüshi Juan nüchiki Jesús sünain niain Nüchoin Maleiwa

²⁹ Shiasa mapa watta'amüin, ni'rakalaka Juan Jesús sünain nürütkaain nünainmüin. Nümakalaka Juan namüin na wayuu eejanakana nümaa: "Jiirakaa, iseeichi chi wayuu aneekünakai nütüma Maleiwa süpüla nu'utünajachin aa'in süpüla nüla'ajaainjatüin saainjala wayuu süpüshua sainküin mmakat, maa akaapü'ü tü anneerü o'utünapü'ükat aa'in watüma wayakana judiókana shii'iree süla'ajaanüin waainjala. ³⁰ Nia taküjaka achiki jümüin chi tamapü'ükai jümüin:

'Anteechi tachiiruajee sümaa kojuteechin nia toulia sükajee eetüjülin nia tapüleerua'.

³¹ Otta mayaainje nnojolin tatüjaain aa'u paala sümaa jaralin chi taküjakai achiiki, antüshija'a ne'e taya süpüla owoutisaajaa jia

süpüla ni'nnaajünüinjachin sütuma tü wayuu Israelkalüirua", nümakalaka Juan namüin.

³² Ayatshi joolu'u Juan sünain aküjaas süchiki süpüshua tü kasa ni'rakat, sümaa nümüin namüin: "Te'rüin chi Naa'inkai Maleiwa sünain ashakataa iipünaajee eejee Maleiwa maa aka saa'in wane mo'uwa. Antüshi nia nünainmüin Jesús sünain makatale'einya nia nümaa. ³³ Mayaaínje nnojolüin tatüjaain aa'u paala sümaa jaralin chi taküjakai achiki, tatüjaachipa aa'u nia so'u tü ka'i nüshakatakat o'u chi Naa'inkai Maleiwa naa'u süka tamünün paala nütüma chi kajünalakai taya süpüla owoutisaajaa. Müshi nia tamüin: 'Chi wayuu pi'reechikai sünain nüshakatüin chi Naa'inkai Maleiwa nünain sümaa makatüin nia nümaa, nia aapajachika chi Naa'inkai Maleiwa namüin na eekai nanoujain nünain', müshi. ³⁴ Otta tayakai, sünainjee tü kasa te'rakat, tountüin joolu'u taküjain jümuin nüchiki Jesús sünain shiimüin sünain niain chi Nüchonkai Maleiwa", nümakalaka Juan namüin na wayuukana.

*Na piamashiikana nikirajuin Juan, o'unüshii
nümaa Jesús*

³⁵ Shiasa mapa watt'a'müin, ale'ejüshi Juan namaa piamashii na nikirajuinkana eejachire paala naashajaain namaan na wayuukana.

³⁶ Shiasa ni'rapa Jesús nülatüin na'ütpünaa, nümakalaka namüin na nikirajuinkana:

—Jiirakaa, ichaaichi chi wayuu aneekünakai nütüma Maleiwa süpüla nu'utünajachin aa'in maa akaapü'ü tü anneerü o'utünapü'ükat

aa'in watüma wayakana judíokana shii'iree
süla'ajaanüin waainjala —nümakalaka.

³⁷ Otta na pihamashiikana nikirajüin, sünainjee
tü nümakat namüin, no'unakalaka nüchiirua
Jesús. ³⁸ Nujununtaakalaka Jesús nanainmüin.
Je ni'rapa na pihamashiikana wayuu nüchiirua,
—¿Kasa kee'ireeka jaa'in? —nümakalaka
namüin.

—Rabí, ¿jalashi pia katunkülein? —
namakalaka nayakana nümüin. (Otta tü
pütchikat “Rabí” makat, “Ekirajüi” malu'ut.)

³⁹ —Joo'uya ji'raajaiwa eere tatunkule —
nümakalaka Jesús namüin.

No'unakalaka nümaa süpüla ne'raajüinjatüin
eere nia kepiain. Je saa'u nantüin aliuukapa
ka'ikat chamüin, natunkaakalaka nüma'ana.

⁴⁰ Waneeshia chi aapüshikai paala nünüiki
Juan sümaa no'unüin nümaa Jesús, kanüliashi
Andrés, nimülia wane wayuu kanüliashi Simón
Pedro. ⁴¹ Je mapa nu'unapa Andrés nipialu'ujee
Jesús, o'unüshi yaawalaja'a nünainmüin chi ni-
payakai sünain maa nümüin:

—Wantüichipa anain chi Mesíaskai. (Otta tü
pütchi “Mesías” makat, “Cristo Nüneekajalakai
Maleiwa” malu'ut.)

⁴² Naanejaakalaka joo Andrés chi nipayakai
nünainmüin Jesús. Niirakaataalakalaka Jesús
nümüin Simón sünain nümüin nümüin:

—Simón, pia nüchonkai Jonás, te'itaainjatü
joolu'u wane anüliee pünain, Cefas müsü. (Tü
anüliee “Cefas” süka pütchi griego, “Pedro”
malu'ut.)

*Eenakünüshii Felipe oo'ulaka Natanael
nütüma Jesús*

43 Shiasa mapa watt'a'müin: “Anashi to'unüle sulu'umüin tü mmakat Galilea”, müsü naa'in Jesús. Je süpülapünaa nu'unüin chamüin, nüntakalaka nünainmüin wane wayuu kanüliashi Felipe. Nümakalaka nümüin:

—Joo'uya tamaaiwa pia.

44 Chi Felipekai anülia, chaje'ewai nia sulu'u tü pueulokat Betsaida wanaa namaa Andrés oo'ulaka Pedro. **45** Je mapa, nüntakalaka Felipe nünainmüin wane nütünajut kanüliashi Natanael. Nümakalaka nümüin:

—Wantüichipa anain chi nüshajapü'ükai achiki Moisés, chi nashajapü'ükai achiki na nünükimaajanakana Maleiwa. Nia chi Jesúskai anülia, chaje'ewaikai sulu'ujee tü pueulokat Nazaret, chi nüchonkai José —nümakalaka.

46 —Jeratuairü ajuittüin kasa anasü sünainjee wayuu eekai müin aka saa'in tü wayuuirua kepiakat Nazaret eekai nnojolüin kasain anain apüla? —nümakalaka Natanael.

—Joo'uya pi'raajaiwa Jesús —nümakalaka Felipe nümüin.

47 Otta müşhia Jesús, wanaa sümaa ni'rüin Natanael nüpanapa, nümakalaka namüin na eekana nümaa:

—Iseeichi wane wayuu loto akuaippachi, napüshi na wayuu Israelkana, nuu'uliwo'u chi Israelkai anülia —nümakalaka.

48 —Jamüshi pütüjaaka'a taa'u? —nümakalaka Natanael nümüin Jesús.

Asouktüshi Jesús:

—Te'rüin pia joyotüin sheemioushi tü wunu'u "higuera" münakat, nnojoliwa'aya peenakünüin nütüma Felipe —nümakalaka nümüin.

⁴⁹ —Ekirajükalee, tatüjaachipa aa'ut pia joolu'u sünain pia'inya chi Nüchonkai Maleiwa, je sünain pia'inya chi Aluwataashijaikai waa'u wayakana na wayuu Israelkana —nümakalaka Natanael nümüin Jesús.

⁵⁰ Nüsouktakalaka Jesús:

—Anoujaachipa ne'e pia tanain sükajee taküjüin püchiki sünain te'rüin pia joyotüin sheemioushi tü wunu'u "higuera" münakat. Je joolu'u, e'reechi pia kasa eekai sülana'aleein sünain anain suulia tüü —nümakalaka nümüin Natanael.

⁵¹ Aashajaashi joolu'u Jesús namüin na wayuukana napüshua:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Ji'reena na aapieekana sünain nashakatüin chajee iipünaajee eejee Maleiwa yaa tanainmüin tayakai chi Shipayakai Wayuu je sünain naliikajaain nachikua chamüin —müshi nia namüin.

2

Nu'wanajaain Jesús tü wüinkat sünain wiinoiñ

¹⁻² Piama ka'i süchikijee naashajaain Jesús nümaa Natanael, antüshi nia namaa na nikirajüinkana Galileamüin. Neenajinnakalaka namaa na nikirajüinkana oo'ulaka tü niikat sünainmüin wane mi'raa shikiira ka'wayuusee sulu'u tü pueulo kanüliakat Caná. ³ Shiasa

shi'rapa tü niikat Jesús sünain saja'ttalaa sümüin
tü wiinokat, sümakalaka nümüin:

—Aja'ttüsü tü asüüshikat.

⁴ Asouktüshijese'e Jesús sümüin:

—Maachee, nnojo pikerotirün taya
sünainpünaa tüü. Nnojoyülia antüin takalia
—nümataalakalaka sümüin tü niikat.

⁵ Sümakalaka joo tü niikat namüin na
nüchepchiakana chi emi'ijitshikai:

—Anakaja jaa'inrule tü nümeetkat jümuin chi
tachonkai.

⁶ Je yala eejatü aippiruasü tünaasha malu'usat,
sütapü'ükät tü wüin süpülajatkät naa'inrüin tü
kasa wuleinjatkät akajee nakuaippa nu'upala
Maleiwa. Je tü tünaashakat, kettatsü maa
aka aippirua pasaana wüin sulu'u waneesia.

⁷ Nümataalakalaka joo Jesús namüin na achep-
chieekana:

—Jipiraja wüin tüü.

Nepirajakalaja'aka shia sünain piratashaatain
ma'i natüma.

⁸ Nümakalaka Jesús namüin:

—Je joolu'u, jaja'ita süpüshi türa asüüshikat
ji'ikajaaiwa nümüin chi emi'ijitshikai.

Ne'ikajaakalaja'aka shia nümüin.

⁹ Nuu'ulakakalaka se'ejü tü asüüshikat. Süka
wiinoitpain shia, nnojotsü nütüjaain aa'u sünain
wüiin ne'e paala shia, je nnojotsü nütüjaain aa'u
jalajeejatüin shia. Naya atüjaaka ne'e saa'u na
achepchiee epirajakana paala tü tünaashakat
süka wüin. Chi emi'ijitshikai, neenakakalaka
nünainmüin chi ka'wayuuseshikai, ¹⁰ sünain
nümüin nümüin:

—Sukuaippa sütüma wayuu süpüshua sünain wane mi'iraa, shia asülajünaka palajana tü wiino jemetüsükat. Je mapa süchikijee payutpa tü antüsükalüirua, asülajünüsü tü wiino meje'ejütsükat namüin. Otta pütüma piakai, pünaajüin tü jemetüsükat süpüla asülajünaa chiirua —müshi.

¹¹ Tü naa'inrakat Jesús sulu'u tü pueulokat Caná sulu'u tü mmakat Galilea, shiimüin sünain shiain tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Nnojotsü naa'inrүin paala su'upala wayuu wane kasa eekai müin aka tia. Naa'inrүin shia süpüla nii'iyatüinjatüin nukuaippa namüin na nikirajüinkana süpüla natüjaainjachin naa'u sünain wanaawain nia nümaa Maleiwa sünain anashaatain ma'i. Je na nikirajüinkana, ne'itaain naa'in sünain nanoujain nünain süka ne'rün tü naa'inrakat.

Nujuittirüin Jesús na oikkaaliikana sulu'ujee tü a'waajüleekat Maleiwa

¹² Shiasa mapa süchikijee tü mi'iraakat sulu'u tü pueulokat Caná, o'unüshi Jesús sümaa tü niikat je namaa na nuwalayuukana je na nikirajüinkana chamüin sulu'umüin tü pueulo kanüliakat Capernaum süpüla chainjanain naya cha'aya kojuya ka'i.

¹³ Je sülü'ülapa sükalia tü mi'iraa kanüliakat "Pascua" münüin, tü nemi'irakat na judíokana, o'unüshi Jesús chamüin cha'aya Jerusalénmüin süpüla e'raaja sukua tü mi'iraakat. (Otta tia mi'iraakat, shia süpüljatü sotüinjatüin naa'in na judíokana wanaa sümaa nojuittinnüin paala

sümaiwa na natuushinuukana nütüma Maleiwa sulu'ujee tü mmakat Egipto.)

14 Je nüntapa Jesús Jerusalénmüin, nikerolokoloko sulu'umüin süpaatiase tü a'waajüleekat Maleiwa eere nüntüin sünain wane wayuuirua oikkaannuu paa'a, anneerü, oo'ulaka wuchii toomasü süpüla su'utinnajatüin aa'in sütüma tü wayuukolüirua nümüin Maleiwa. Je eesü nüpülaya wane a'wanajaalüirua neerü yaa joyotüin sü'ütpa'a tü nemeesainkat.

15 Nükumajataalakalaka Jesús wane jiiku lakta süpüla niipiijüinjatüin na wayuukana napüshua oo'ulaka tü mürütkalüirua, paa'a je anneerü, sulu'ujee süpaatiase tü a'waajüleekat. Nu'walakajakalaka nanneetse na a'wanajüliikana neerü sümaa nujunaain tü nemeesainkat. **16** Nümakalaka Jesús namüin na oikkaashiikana wuchii toomasü: "Jujuittira tü wuchiikalüirua yaajee yaa. Nnojotsü oikkaaleein nipia chi Tashikai jüpüla".

17 Je ne'rapa na nikirajüinkana tü naa'inrakat Jesús, sotüsü naa'in tü ashajünakat paala nüchiki sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa, sünain müin mayaa: "Kee'ireesü ma'i taa'in shii'iree kojuteein tü pipiakat sütüma tü wayuukalüirua", müsü.

18 Otta na laülaayuu judíokana, sütümajee tü naa'inrakat Jesús sulu'u süpaatiase tü a'waajüleekat Maleiwa, nasouktakalaka nümüin:

—Süpüla watüjaainjachin paa'u sünain shi-imüin e'itaaushin pia nütüma Maleiwa süpüla

tü paa'inrüitpaket yaaya, anakaja müleka paa'inrüle joolu'u wo'upala wane kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa —namakalaka nümüin Jesús.

19 Asouktüshi Jesús namüin:

—Müinka jujuttirüle joolu'u a'waajüleekat tüü, tatame'ereerü shia súchikua so'u apünün ka'i —nümakalaka namüin.

20 Namakalaka nümüin Jesús:

—Atak, pienchi ma'i shikii juya aippiruamüin na'yataaain na watuushinuukana sünain akumajaa tü a'waajüleekat Maleiwa. Je piakaiche ma'i, kaalapeechin pütamate'erüinjatka'a shia so'u apünün ka'i paajüin —namakalaka nümüin.

21-22 (Je mapa súchikijee süso'iraain naa'in Jesús, sotüsü naa'in na nikirajüinkana tü pütchi nümakat paala namüin na judíokana sünain nayaawatüin saa'u sünain shiain tü ni'irukukat naashajaain achiki Jesús wanaa sümaa naashajaain súchiki tü a'waajüleekat Maleiwa. Je sükajee tia, nanoujain süpüshua tü ashajuushikat nüchiki sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa je süpüshua tü nümapü'ükat Jesús namüin.)

23 Otta müşhia Jesús, wanaa sümaa ni'rajüin sükua tü mi'iraakat kanüliakat Pascuain cha'aya Jerusalén, naa'inrüin su'upala tü wayuukolüirua kasairua nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa süpüla nii'iyatüinjatüin sümüin sünain nüjünalain nia Maleiwa. Je wainma tü wayuukolüirua, sünainjee ne'e tü shi'rakat, anoujaitpa nünain. **24** Otta müşhia Jesús, nnojoishi ma'i ataralaain namaa na

wayuu kana, süka nütüjaain saa'u nanoujain ne'e sünainjee naa'irnrüitpain kasa anasü no'upala. ²⁵ Nnojotsü che'ojaain sükjünün nümüin jamüin sukuappa wayuu, süka nütüjaatüjüluinya saa'u.

3

Jesús yootüshi nümaa Nicodemo

¹ Eeshi wane wayuu fariseo kanüliashi Nicodemo no'uluku na laülaashiihana na'aka na judíokana. ² Nüntakalaka nünainmüin Jesús aipa'a, sünain nümüin nümüin:

—Ekirajükalee, saa'u paa'irnrüin we'rüin tü kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, watüjaaa aa'uchi pia sünain laülaain nütüma süpüla ekirajaa wayuu sünain nüchiki Maleiwa. Müleka nnojoireje nüjünlain pia Maleiwa, nnojotsüje puuntüin paa'irnrüin kasa eekai müin aka tia —nümakalaka Nicodemo nümüin Jesús.

³ Asouktüshi joolu'u Jesús nümüin:

—Shiimüin tü tamakat pümüin: Müleka nnojorule jemein pia püchikua, müichia pia nnojolin ekerolüin cha'aya eere nuluwataain Maleiwa —nümakalaka nümüin Nicodemo.

⁴ —¿Jeratuaichi wane wayuu jemein nüchikua nütaralaapa? ¿Jeratuaichi ale'ejüin wane wayuu nüchikua süle'eru'umüin nii süpüla jemelii nüchikua? —nümakalaka Nicodemo nümüin Jesús.

⁵ Asouktüshi Jesús:

—Shiimüin tü tamakat pümüin: Tü paa'irrajatkät süpüla müinjachin aka jemeikai pia püchikua, shia puu'ulaainjatka oulia

paaingjala süpüla shii'iranajaainjatüin paa'in nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. Müleka nnojorule paa'irnrüin tia, nnojoleechi pia ekerolüin cha'aya eere nuluwataain Maleiwa.

6 Jülüja paa'in tüü: Sünain jemelin pia sütüma püi, jemeishi pia sünain wayuuin. Otta chi jemeikai nüchikua, nia chi eekai jeketüin nukuaippa süka shii'iranajaaitpain naa'in nütüma chi Naa'inkai Maleiwa. **7** Nnojo puponojooin sütüma tü tamakat joolu'u pümuin: Che'ojaasü jemelii süchikua sümüin wayuu süpüshua. **8** Maa aka tü jouktaikat saapünün ne'e shipijana sümäa nnojolüin sütüjaanüin aa'u eejeere su'unüin otta jalämüinjatüin süntüin, müşhia chi wayuu jemeikai nüchikua nütüma chi Naa'inkai Maleiwa süka ja'yain sünain shii'iranajaain naa'in —nümakalaka Jesús nümüin Nicodemo.

9 —Nnojotsü tayaawatüin aa'u tü naa'irrakat chi Naa'inkai Maleiwa süpüla jemeinjatüin süchikua wane wayuu —nümakalaka Nicodemo nümüin Jesús.

10 Asouktüshi Jesús:

—Sünain pi'nnaajünün ma'i sünain piain ekirajülin tü wayuu Israelkalüirua, ḥjamüsü nnojotka'a piyaawatüin saa'u tü taküjaitpaket achiki pümuin? **11** Shiimüin tü tamakat pümuin: Wayakana, shia waashajaaka achiki, otta waküjaka achiki, tü kasa eekai we'rüin sümäa watüjaain saa'u. Otta müşhi'iya jiakana, ja'itasü shiaiñ tü shiimüinkat tü wekirajakat anain, nnojotsü kapülain jaa'in shia. **12** Nnojolüiwapaje'e jünoujain tamüin tü

taküjakat jümüin süchiki tü kasa yaakat saa'u mmakat, nnojoluja'a jünoujainjatüin tamüin müleka shiale taküjain achiki jümüin tü kasa chakat iipünaa eere Maleiwa.

13 "Tountüin taküjin jümüin süchiki tü kasa chakat iipünaa eere Maleiwa süka tashakatüshin chajee, tayakai chi Shipayakai Wayuu. Nnojoishi eeichin wane wayuu eekai nu'unüin chamüin iipünaamüin nüma'anamüin Maleiwa süpüla aküjaan süchiki nüle'ejapa.

14 Maa aka nükacherün paala sümäiwaa Moisés wane shiyaakua wüi iipünaa sünain wane wunu'u cha'aya isashiipa'a süpüla neiyajünüinjanain na wayuu eekai neirakaain sümüin, akaweechia tayakai, chi Shipayakai Wayuu, akachenneechi taya iipünaa sünain wane wunu'u **15** süpüla shii'iranajaainjatüin naa'in na eekana ne'itaain naa'in sünain anoujaan tanain süpüla eeinjanain naya nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua", nümakalaka Jesús nümüin Nicodemo.

Saalii wayuu nüpüla Maleiwa

16 Anuu sukuaiippa saalii wayuu sainküin mmakat süpüshua nüpüla chi Maleiwakai: Naapüin chi Nüchonkai waa'u, chi waneeshikai Nüchoin. Niasa'a chi eekai nünoujain nünain, ee'iranajaweerü naa'in nütüma Maleiwa. Nnojoleechi amüloulin süchikijee ouktaa, eejeechi nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. **17** Nnojoishi nüjütüinshin chi Nüchonkai sa'akamüin wayuu süpüla süsalainjatüin saainjala nütüma sümaa

nükatalüin shia nuulia, süpülajachi nu'tte'erünjatüin shia suulia süsalaan saainjala.

18 Chi wayuu eekai ni'itaain naa'in sünain anoujaa nünain chi Nüchonkai, müichia nnojolin süsalaan naainjala nütüma Maleiwa. Akaajasa chi eekai nnojolüin nünoujain nünain, e'itaanatüjü'iya nia nütüma Maleiwa süpüla süsalaan naainjala sümaa katatüin nia nuulia saa'u manoujüinyeein nia nünain chi Nüchonkai Maleiwa, chi waneeshikai Nüchoin. **19** ¿Kasa kasalajanainjatka anainjee saainjala wayuu sümüin? Shia sünainjee nayouktüin Cristo, chi anakakai süpüna wayuu, ajütünakai sa'akamüin wayuu süpüla nii'iyatüinjatüin namüin tü shiimüin nüchikikat Maleiwa. Shia sünainjee masütaajuin sünain aa'inraa tü mojusükat maa aka saa'in tü wayuu makateekat sümaa piyuushi.

20 Chi wayuu eekai naa'inrüin tü mojusükat, nnojotsü kasajatüin nümüin tü shiimüin ee'iyatünakat nümüin. Nnojoishi jamajachin Cristo nümüin, chi anakakai süpüna wayuu, süka nnojolin nücheküin süpüleerua sütüjaanüin aa'u tü naainjalakat. **21** Akaajasa chi wayuu eekai noonooin waneepia sümaa nünüiki Maleiwa, tü shiimüin ekirajünakat anain nia, nnojoishi mmolüin neema Cristo chi anakakai süpüna wayuu. Anasu nümüin sütüjaanüin aa'u tü naa'inrakat süka naa'inrüin waneepia tü nüchekakat chi Maleiwakai nüpüleerua.

22 Súchikijee tia, o'unüshi Jesúś namaa na nikirajüinkana Jerusalénjee wuna'ainküinmüin cha'aya ne'e sulu'u tü mmakat Judea. Chajanakalaka naya nümaa kojuya semaana sünain nawoutisaajüin wayuu. **23-24** Otta müşhia Juan, nnojoliwa'aya püreesain nia, chajachi owoutisaajüin wayuu sulu'u wane pueulo kanüliasü Enón, peje sünain tü pueulo kanüliakat Salim, süka miyo'uin tü wüinkat cha'aya. Antüsü waneepia wayuu nünainmüin süpüla owoutisaajünaa nütüma.

25 Je waneeirua na nikirajüinkana Juan, a'ülüjiraashii nümaa wane wayuu judío soo'opünaa jamüinjatüin sukuaiippa judío süpüla saa'inrüinjatüin tü kasa wuleinjatkak akajee sukuaiippa nu'upala Maleiwa.

26 No'unakalaka na nikirajüinkana Juan nünainmüin sünain maa nümüin:

—Ekirajüikalee, chi wayuu pümaapü'ükai cha'aya wane sa'ata tü súchikat Jordán, chi püküjakai achiki waneepia wamüin, owoutisaajüshi nia joolu'u wayuu, je o'unüsü wayuu watta saalin püma'anajee süpüla o'unaa nünainmüin —namakalaka nümüin Juan.

27 Asouktüshi Juan ne'ipajee:

—Shia anasükaja'a ma'i sulu'u suushikajaain tü wayuukolüirua nüchiirua Cristo süka shiaín nücheküin chi Maleiwakai. **28** Soto jaa'in tü taküjapü'ükat paala jümüin sünain nnojolin tayain Cristoin, chi Nüneekajalakai Maleiwa. Ajütüüshi ne'e taya nütüma Maleiwa süpülapünaa niweetüin Cristo.

29 Soto jaa'in sukuaiippa wane mi'iraa shikiira

ka'wayuusee. Nütünajut chi ka'wayuuseshikai, talatüsü ne'e naa'in wanaa sümaa ni'rüin chi ka'wayuuseshikai sünain saapünün najapulu'u tü jietkat. Akaajaa tayakai, talatüsü taa'in joolu'u wanaa sümaa te'rüin Jesús sünain antaa wayuu wainma nünainmüin. ³⁰ Kasataalejese'e niain alanaain sünain kojutüin Jesús sütümä wayuu toulia, ja'itashije tayain mojutüin sütümä —nümakalaka Juan namüin.

Shia nünüiki Maleiwa nüküjaka Cristo

³¹ Wayuu süpüshua, sütüjaan aa'ulu kasa eekai shi'nnünin sainküin mma ne'e. Otta müshia Jesús, shiimünin sünain kojutüin suulia wayuu süpüshua süka chaje'ewalin nia iipünaajee. ³² Aküjüna amüinrü wayuu nütüma süchiki tü kasa ni'rakat oo'ulaka tü pütchi naapajakat chaa iipünaa. Otta wainma tü wayuu aapakalüirua nünüiki, nnojotsü kapülain saa'in tü nüküjakat achiki sümüin. ³³ Otta chi wayuu eekai kapülain naa'in tü nümakat, ja'yasü nünainjee sünain pansaain nünüiki Maleiwa. ³⁴ Cristo, chi nüjünalakai Maleiwa, shiimain sümaa nüküjaain nünüiki chi Maleiwakai waneebia sümüin wayuu, süka eein chi Naa'inkai Maleiwa nümaa waneebia.

³⁵ Saa'u niain Cristo chi Nüchonkai Maleiwa, aishi ma'i nia nüpüla chi Nüshikai. Je laülaashi nia nütüma saa'u kasakat süpüshua. ³⁶ Chi wayuu eekai ni'itaain naa'in sünain anoujaan nünain chi Nüchonkai Maleiwakai, ee'iranajaweerü naa'in süpüla eeinjachin nia nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. Akaajasa chi wayuu eekai nnojolüin noonooin sümaa

nünüiki chi Nüchonkai Maleiwa, nnojoleerü ee'iranajaain naa'in, shieerü eeka süsälain nia naainjala nütüma Maleiwa.

4

Yootüshi Jesúś sümaa wane jierü Samari-aje'ewat

¹⁻² Je na fariseokana, naapüin nüchiki Jesúś sünain koo'omüin ma'i na nümaajanakana je sünain nawoutisaajönüin natüma na nikirajüinkana. Wainma noulia na nümaajanakana Juan. ³ Shiasa nütüjaapa Jesúś naa'u na fariseokana sümaa naashajaain nüchiki, nujuittaakalaka noulia sulu'ujee tü mmakat Judea süpüla ale'ejaa nüchikua Galileamüin.

⁴ Anakalaka saa'in nümüin Jesúś nülätüinjachin sulu'upünaa tü mmakat Samaria. ⁵ Je nülatakalaka sü'ütpünaa wane pueulo kanüliasü Sicar cha'aya eepünaa wane mma e'ipünaalaa sümaleiwa'aya nütüma Jacob, chi natuushikai na judíokana, nüpüla José, chi nüchonkai. ⁶ Je saa'u nüntüin Jesúś maa aka kale'o ka'ikat, neemeraapünaakalaka sotpa'a wane ishi nüsüle Jacob sümäiwa paala.

⁷⁻⁸ No'unataalakalaka na nikirajüinkana Jesúś sünain apalaalajaa pueulopa'amüin. Shiasa nachikiru'u, süntakalaka joo wane wayuu aja'itüsü sünainmüin tü ishikat. Wayuu yalajatia ne'e Samaria.

—Nii waa'iraa, tasa maa wüin —nümakalaka Jesúś sümüin tü wayuukot.

9 Saa'u nnojolüin anaawain tü Samaria-jatkalüirua namaa na judíokana, sümakalaka tü jietkat:

—Atak, sünain wayuuin judío pia, ¿jamüshi püchuntaka'a asa'iree wüin tamüin tayakat Samariajatkat? —sümakalaka nümüin.

10 Asouktüshi Jesús:

—Müleka piyaawatüle saa'u tü kasa anasü nüsülajeekat chi Maleiwakai sümüin wayuu süpüshua, je müleka pütüjaale naa'u jaralin chi achuntakai wüin pümuin, achuntüsüje pia nümüin wane wüin katajatkat atüma so'u wayuu je naapeerüje shia pümuin —nümakalaka sümüin.

11 Sümakalaka joo nümüin:

—O'ttüsü tü ishikat. ¿Jalasü sho'olo paja'itajatkat aka tü wüinkat tamüin, tü katajatkat atüma so'u wayuu? **12** ¿Piataale alanaain ma'i nuulia chi waterushikai Jacob chi ke'ipünaajalakai tü ishikat wapüla? Shia nüsapü'üka niakai otta na nüchooinkana oo'ulaka nümü'ünün —sümakalaka nümüin Jesús.

13 Asouktüshi Jesús:

—Chi eekai nüsün tü wüin sulu'ukat ishikat tüü, miyaaseechi nüchikua. **14** Otta chi eekai nüseechin tü wüin taapakat, müichia nnojolin miyaasün nüchikua. Meerü aka saa'in wane wüin aparatkät mmaapüjee, süka shii'iranajaweerün naa'in sütümä — nümakalaka Jesús sümüin.

15 Müsü joolu'u tü jietkat:

—Püsüla ja tamüin türa wüin paashajaakat achiki suulia miyaasajain taya tachikua je suulia taja'inajüin waneepia —sümakalaka nümüin Jesú.

¹⁶ —Pu'una püsaajaiwa chi pu'wayuusekai yaamüin yaa —nümakalaka Jesú sümüin.

¹⁷ Süsouktakalaka nümüin:

—Ma'wayuusesat taya.

Nümakalaka Jesú sümüin:

—Lotüsü tü pümakat tamüin sünain ma'wayuusein pia paajüin. ¹⁸ Ja'raituairü ma'i pia oo'ulaain pu'wayuuse. Je chi pümaakai maa'ulu yaa, nnojoishi pu'wayuusein. Shiimüinkalaka tü pümakat tamüin — nümakalaka sümüin.

¹⁹ —Eekaja'a eera pia saa'in tamüin nünükimaajachi Maleiwa. ²⁰ Na watuushinuu Samariajanakana, na'waajüin Maleiwa yaa saa'u tü uuchikat. Akaajasa jaajüin jiakana judíokana, chainjachi a'waajünün Jerusalén —sümakalaka.

²¹ Nu'ttakalaka joolu'u Jesú sünain nikirajüin tü wayuukot sünain maa sümüin:

—Nii waa'iraa, anakaja kapürale paa'in tü tamüinjatkät joolu'u pümüin: So'uweena wane ka'i, tü a'waajüleekat Maleiwa, nnojoleerü yaain saa'u tü uuchikat, nnojoleerü shia chain Jerusalénya. ²² Jia Samariajanakana, me'raajüinsalii jia chi Maleiwa ju'waajakai. Waya e'raajaka waya judíokana sükajee we'itaanünin nütüma süpüla aküjaa sümüin wayuu jamüinjatüin sukuappa süpüla su'ttaainjatüin suulia saainjala. ²³ Otta

jiakana joolu'u wanaa súmaa ju'waajüin Maleiwa, anakaja müleka jüchuntüle nümüin chi Naa'inkai süpüla nii'iyatüin jümüin tü shiimüinkat. Shiainjatü jukuaippaka joolu'u sünain a'waajaa chi Washikai Maleiwa. Shia nüchekaka Maleiwa süpüla saa'inraa wayuu süpüshua. ²⁴ Chi Maleiwakai, me'rujusai sütüma wayuu. E'nnaaajünüshi ne'e nia sünainjee tü shiimüin ee'iyatünakat wamüin nütüma chi Naa'inkai. Sükajee tia, chi eekai nu'waajeein Maleiwa, anashi müleka nüchuntüle akaalijünaa nümüin chi Naa'inkai —nümakalaka Jesús sümüin tü wayuukot.

²⁵ —Tatüjaa aa'uchi chi Cristokai anülia Nüneekajalakai Maleiwa sünain nünteechin. Je nikirajeena waya sünain kasa süpüshua nüntapa —sümakalaka nümüin.

²⁶ —Chi paashajaakai achiki, taya'aya ne'e, chi yootokai pümaa —nümakalaka Jesús sümüin.

Aashajaashi Jesús soo'opünaa tü a'yataawaakat nümüin Maleiwa

²⁷ Wanaa súmaa naashajaain Jesús súmaa tü wayuukot, ale'ejüshii na nikirajüinkana pueulopa'ajee. Mayaainje sainkuuin naa'in sütüma yootüin Jesús súmaa wane wayuu Samariajatü, nnojoishi nasakirüin sünain kasain nüchuntüin sümüin je sünain kasain naashajaain achiki súmaa.

²⁸ Otta joo tü aja'itüsükat, süpütakalaka tü sümüchikat sünain süle'ejaain pueulopa'amüin súmaa sümüin sümüin tü wayuukolüirua cha'aya:

29 —Tanta anainchi wane wayuu je nüküjain tamüin süpüshua tü kasa taa'inrapü'ükat. Joo'uya ji'raiwa müleka niale chi Cristokai anülia Nüneekajalakai Maleiwa —müsü namüin.

30 Ojuittüshii na wayuukana yaawalaja sulu'ujee tü pueulokat süpüla o'unaa eemüin Jesús. **31** Otta na nikirajüinkana Jesús súchikiru'u tü jietkat, namüshi Jesús kojuyatua:

—Ekirajükalee, anashi müleka piküle süpüshi tü eküütkat —namakalaka nümüin.

32 Asouktüshi nia namüin:

—Eesü wane eküülü tama'ana nnojotsü ji'raajüin —müshi.

33 —Ekinnüshi eera sütüma wayuu — namajirawa'ain namakalaka.

34 Nümakalaka Jesús namüin:

—Maa aka wane wayuu eekai talatüin naa'in emirapa, akaajaa tayakai talateerü ma'i taa'in müleka taa'inrüle tü ajütünakat apüla taya nütüma Maleiwa, süka kee'ireein ma'i taa'in tekeraajeein tü nüchekakat tapüleerua.

35 Je ni'rapa Jesús na wayuu antakana nünainmüin pueulopa'ajee sümaa tü aja'itüsükat, müshi nia namüin na nikirajüinkana: “Nnojotsü anain müleka jümüle tamüin: ‘Isayülia pienchi kashi süpüla jakütüin tü a'ttieekat süpüla asü'üjünaa’, müleka jümüle. Jiirakaa namüin na wayuu antakana joolu'u. Müshii aka naya saa'in wane a'ttiee eekai yapain süpüla asü'üjünaa. Kettaashii naya joolu'u süpüla akotchajünaa süpüla anoujaa tanain **36** süpüla eeinjanain naya nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua.

Chi eekai nüpünajüin oo'ulaka chi eekai nükotchajüin, talateena naya wanaawa.
 37 Shiimüin sümakat tü ashajünakat soo'opünaa tü a'yatawaakat nümüin Maleiwa, müsü mayaa: 'Apünajüshi wane, oo'ulaka wane, asü'üjashi'.
 38 Tajütüinjana jia joolu'u eepünaale nnojolüin ji'yatawaajüin paala süpüla jükotchajünjanain na eekai kettaain süpüla anoujaa tanain. Talateena jia sünainjee naata ka'yataainshi", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Anoujashii wainma na wayuu Samariajanakana

39 Otta wainma na wayuu Samariajanakana antakana nünainmüin Jesús sulu'ujee tü pueulokat, anoujashii naya nünain sütümajee tü sümakat tü aja'itüsükat namüin wanaa sümaa sümüin namüin: "Nüküjain tamüin süpüshua tü kasa taa'inrapü'ükät". 40 Je nantapa nünainmüin Jesús, na'alijirün nia shii'iree makatüin namaa. Je makatakalaka nia oo'ulaka na nikirajüinkana nümaa cha'aya nama'ana so'u piama ka'i. 41 So'u tü piamatka ka'i, wainma na anoujakana nünain Jesús sütüma tü nümakat namüin noulia na anoujakana paala sütüma tü sümakat tü jietkat namüin. 42 Müshii joo na wayuukana sümüin tü jietkat:

—Anoujashii paala waya nünain sütüma tü pümakat ne'e. Alu'ujasa joolu'u, anoujaleeinapa waya nünain süka waapaleeitpa'inya nünüiki. Wayaawatüichipa aa'u nia sünain shiimüin niain chi o'ttaainjachikai atüma wayuu sainküin mmakat süpüshua.

Niiyajüin Jesús nüchon wane sülaülashi mma

43 Süchikijee tü piamatkat ka'i, nu'unakalaka Jesús chamüin nuumainpa'amüin Galileamüin eejeewa'ire nia antün. **44-45** Shiasa nüntapa Galileamüin, kamaneeshii na wayuukana nümüin, süka ne'rüin paala tü kasa anasü naa'inrakat cha'aya Jerusalén su'utpünaa tü mi'iraakat kanüliakat "Pascua". Otta müşhia Jesús, nnojoishi ma'i ataralaain namaa na wayuukana saa'u nikirajüin paala sünain mojutün wane nünükimaajachi Maleiwa sulu'u nuumain.

46-47 Nüntakalaka Jesús nüchikua sulu'umüin tü pueulo kanüliakat Caná eejechire paala nii'iratün tü wüinkat sünain wiinoi. Otta yala, nüntakalaka nünainmüin Jesús wane wayuu sülaüla mma kepiashi sulu'u tü pueulo kanüliakat Capernaum chaa ka'yata sünain Caná. Chi wayuukai, ayuuishi nüchon cha'aya nipialu'u. Mayeinshi ma'i. Naapapa nüchiki Jesús sünain nüntüin chajee Judeajee yaamüin Galileamüin, o'unüshijese'e nia nünainmüin Jesús süpüla nüchuntüinjachin ma'i nümüin süpüla nu'unajachin nümaa Capernaummüin süpüla niiyajüinjachin chi nüchonkai. **48** Nümataalakalaka Jesús nümüin:

—Jiakana wayuukana, müleka nnojorule ji'rüin taa'inrüin ju'upala wane kasa anashaatasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, nnojoleena jia anoujain tanain.

49 —Ekirajükalee, anashi müleka pu'unamaatüle tamaa. Ouktaawashi taa chi

tachonkai —nümakalaka nüshi chi ayuuishikai nümün Jesús.

50 —Pu'una maala püchikua pipialu'umün. Anaichipa chi püchonkai, nnojoleechi ouktüin —nümakalaka Jesús nümün.

Sünain nünoujain chi wayukai tü nümakat Jesús, o'unüshi nipialu'umün.

51 Nüpanapajakalaka chi wayukai wane nüchepchiairua wopulu'u. Naküjakalaka nümün sünain anaichipain chi nüchonkai.

52 —¿Jalapshijachi aawalaain nia? — nümakalaka namünin.

—Aawalaasü tü tuttaakat nuulia kale'oinka maa aka süpu'uleematüin ka'ikat —namakalaka nümün.

53 Niyaawanajaakalaka saa'u joolu'u chi nüshikai sünain niiyajünün chi nüchonkai wanaa ma'i sumaa "Anaichipa chi püchonkai, nnojoleechi ouktüin" nümün paala Jesús. Ni'itaakalaka naa'in niakai je napüshua na kepiakana nümaa sünain anoujaa nünain Jesús sükajee tía.

54 Piantuairü joo naa'inrüin Jesús cha'aya Galilea tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüwa. Naa'inrüin shia süchikijee nüle'ejüin Judeajee süpüla nii'iyatüinjatüin nukuappa sumün wayuu sünain nüjünalain nia Maleiwa.

5

*Eiyajünüshi nütüma Jesús wane wayuu oukta
asa'achi*

¹ Je mapa süchikijee, o'unüshi Jesús chamüin Jerusalénmüin nüchikua süpüla e'rajaa sükua wane mi'iraa natüma na judíokana. ² Je peje sünain so'u tü pueulokat eepünaale shikerojinnüin anneerü, eesü wane anua jerutsü so'oojia wayuu. Eesü ja'raisü luma sotpünaa. Je sünulia tü anuakat süka pütchi hebreo, "Betesda". ³⁻⁴ Süka eein nüchiki wane aapieekai nüma'anajeejachi Maleiwa sünain nüntawalin shirokumüin tü wüinkat süpüla nujurulajaainjatüin shia, niasa'a chi ayuuishi palajachikai ekerolüin shirokumüin tü wüinkat süchikiyaawain sujurulajaanüin, anashi suulia ayuulii eejatkat nünain. Je wainmakalaka ma'i wayuu eekai ayuulin suupünaa tü lumakalüirua sünain a'atapaa sujurulajaanüinjatüin süchikua tü wüinkat. Eejatü wayuu eekai mo'uin, eekai masa'ain, je eekai ouktüin süsa'a.

⁵ Nüntakalaka Jesús sünainmüin tü anuakat. Eejachikalaka nüpüla wane oukta asa'achikai, apünüinrü shikii juya mekiisalümüin sünain ayuulin nia. ⁶ Je ni'rappa Jesús chi wayukai je niyaawatapa naa'u sünain wainmainrüin juya nnojolüin waraittüin nia,

—¿Aneeshi pia? —nümataalakalaka nümüin.

⁷ Nümakalaka chi oukta asa'achikai nümüin Jesús:

—Waa'iraa, nnojotsülee jaralin alü'üjüinjachin taya shirokumüin tü wüinkat wanaa sümaa sujurulajaanüin. Isasü tachiki atamawaa. Antüsülee ne'e wayuu palajana tapüleerua shirokumüin.

⁸ Nümakalaka Jesús nümüin:

—Pütamaa maala puwaraijaiwa. Pülü'üja türa puju'lejiakat yaajee —nümakalaka.

⁹ Anashi yaawalaja'a joo chi wayuukai. Nu'unakalaka sünain waraittaa yalajee sünain nülü'üjün tü nuju'lejiakat.

Otta tü ka'i niiyajakat o'u Jesús chi wayuukai, sükalia eemerawaa natüma na judíokana. ¹⁰ Je sükajee tia, namakalaka na laülaashii judíokana nümüin chi wayuu eiyajuushikai:

—¿Motüsü paa'in sünain sükaliain eemerawaa ka'ikat tüü? Achiajaanüshii waya nütüma Moisés suulia a'yatawaa so'uka'i. Tü paa'inrakat sünain pülü'üjain puju'lejia, wane a'yatawaa saa'in wamüin.

¹¹ Nüsouktakalaka chi eiyajuushikai namüin:

—Aluwataaushi ne'e taya nütüma chi wayuu keiyajalakai taya sünain waraittaa je sünain alü'üja toju'lejia.

¹² Nasakirakalaka nia:

—¿Jarat wayuuyaa tü aluwataaka pia sünain waraittaa je alü'üja puju'lejia?

¹³ Otta chi eiyajuushikai, nnojoishi nütüjaain aa'u jaralin chi eiyajakai nia, süka nu'unatüjüli'inya Jesús sa'akajee tü wayuukolüirua cha'aya. ¹⁴ Shiasa mapa, nünta anainchi Jesús chi wayuu eiyajuushikai cha'aya sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa. Nümatalakalaka Jesús nümüin:

—Piirakaa. Anaichipa pia. Otta müleka nnojorule puu'ulaain joolu'u suulia paainjala, eesü süpüla sülatüin pümuin kasa mojusü eekai sühana'aleejeerüin sünain mojuin shia suulia tü ayuulii pünainjatkat paala.

15 Nu'unakalaka joolu'u chi wayuukai nanainmüin na laülaashii judíokana süpüla nüküjainjatüin namüin sünain niain Jesús keiyajalaka nia.

*Laülaashi Jesús süpüla aapaa kataa o'u
sümüin wayuu*

16 Jashichikalaka ma'i na laülaashii judíokana joolu'u nümuin Jesús sünainjee naa'inrüin kasa eekai müin aka tia so'u sükalia eemerawaa.

17 Nümataalakalaka Jesús namüin:

—Maa aka masütaajuin chi Tashikai sünain aa'inraa kasa anasü sümüin wayuu, akaainjachia tayakai nnojolinjachi oo'ulaain suulia aa'inraa tü anasükat —nümakalaka.

18 Koo'omüinkalaka ma'i naashichin joolu'u na laülaashiikana saaliijee tü nümakat Jesús namüin. No'uteekalaka naa'in, nnojotsü sünainjeejatüin ne'e niiyajüin sükalio'u eemerawaa. No'utee aa'inchi nia sünainjee niain Maleiwa nüshin naashin je wanaawain nia nümaa naashin.

19 O'ttushi joolu'u Jesús sünain nii'iyatüin namüin na laülaashii judíokana sünain shiimüin niain chi Nüchonkai Maleiwa. Müshi nia namüin: "Shiimüin tü tamüinjatkat joolu'u jümüin: Nnojotsü kasain tountüin taa'inrüin tamüiwa. Tü tountakat taa'inrüin, shia tü te'rakat naa'inrüin chi Tashikai. Tü naa'inrakat chi Tashikai, taa'inrüin tayaka'iya süka Nüchoin taya. **20** Süka alin ma'i taya nüpüla chi Tashikai, nii'iyatüin tamüin süpushua tü naa'inrakat. Je nii'iyateerü tamüin mapeena tü poneetkat ma'i jaa'in, süka sülana'aleejeerüin ma'i sünain

anain suulia tü nii'iyatüitpaket tamüin. ²¹ Maa aka chi Tashikai sünain nüso'irüin saa'in wayuu, akaweechia tayakai chi Nüchonkai Maleiwa, taapeerü kataa o'u nümüin chi wayuu eekai tacheküin süpüleerua.

²² "Je mayaaинje laülaain chi Tashikai süpüla kasalajanainjatüin sümün saainjala wayuu nütüma, ni'itaachipa taya joolu'u süpüla kasalajanainjatüin sümün saainjala wayuu süpüshua tatümaya, ²³ süka nücheküin chi Tashikai süpüleerua kojutüinjachin taya Nüchonkai sütüma wayuu süpüshua wanaa nümaa. Chi eekai mojutüin atüma taya Nüchonkai Maleiwa, mojutsai chi Tashikai nütümaya, chi kajünalakai taya.

²⁴ "Shiimüin tü tamakat jümuin: Chi eekai noonooin sümaa tanüiki sümaa nünoujain nünain chi Maleiwa kajünalakai taya, ee'iranajaweerü naa'in süpüla eeinjachin nia nümaa süpüla ka'ikat süpüshua. Je müichia nnojolin süsalain naainjala nütüma Maleiwa je nnojoleechi katatüin nia nuulia. Nnojoliwa'aya nünoujain, ouktajachi saalijee naainjala. Otta müşhia joolu'u saa'u nünoujaichipain, kateechi o'u.

²⁵ "Shiimüin tü tamakat jümuin joolu'u: Napüshua na wayuu eekai manoujain, müşhii aka ouktakai süka nnojolin jamajachin Maleiwa namüin. Je wainma na wayukana so'uweena wane ka'i, naapeerü tanüiki tayakai chi Nüchonkai Maleiwa, tü anuu o'ttüitpain maa'utpünaa yaa sünain aapajünaa. Chi eekai noonooin sümaa, ee'iranajaweerü naa'in. ²⁶ Maa

aka chi Tashikai naapüin kataa o'u sümün wayuu, akaajaa tayaka'iya chi Nüchonkai, ni'itaain taya süpüla aapaa kataa o'u sümün wayuu. ²⁷ Je saa'u tayain chi Shipayakai Wayuu, laülaashi taya nütüma chi Tashikai süpüla kasalajanainjatüin saainjala wayuu sümün tatüma.

²⁸ "Nnojo jainkuuin aa'in sütüma tü taküjainjatkät joolu'u jümuin: So'uweena wane ka'i, saapeerü tanüiki süpüshua tü wayuu ouktüsükälürua ²⁹ sümaa sujitteeruin mmaapüjee. Chi wayuu eekai naa'inrapü'ün tü anasükät kataiwa'aya no'u, oso'iraweechi aa'in süpüla eeinjachin nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. Otta chi eekai naa'inrapü'ün tü mojusükät kataiwa'aya no'u, oso'iraweechi aa'in süpüla süsaleechin nia naainjala", nümakalaka Jesús namüin.

Na pansaakana atüma nüchiki Jesús

³⁰ Ayatüshi Jesús sünain aashajawaa namüin na laülaayuu judíokana: "Nnojotsü kasain tountüin taa'inrüin tamüiwa. Shia kee'ireeka taa'in tü talatakat atüma naa'in Maleiwa chi kajünalakai taya, nnojotsü shiain tü talatakat atüma ne'e taa'in tayakai tamüiwa. Süka shiain taa'inrüin tü nümakat chi Maleiwakai tamüin, lotüsü waneepia sukuappa tatüma sünain kasalajanain saainjala wayuu. ³¹ Müleka tayale ne'e aküjiraain tachiki, nnojoleerü kapülain jaa'in tü taküjakat jümuin, nnojoleerü jünoujain sünain shiimüin shia. ³² Otta müşhia chi Tashikai, nia pansaaka atüma tachiki. Je tatüjaan aa'ulu sünain shiimüin tü nükajakat tachiki.

33 “Otta müşhia chi Juankai nünülia, pansaasü tachiki nütümaya wanaa sümaa jüjütün paala wane wayuuirua nünainmüin süpüla nasakirünjachin nia too'opünaa. Aküjashi nia tü shiimüinkat tachiki namüin. **34** Nnojotsü tamüin jümüin tüü sükajee che'ojaaín tamüin wayuu, makai aka Juan, süpüla apansaajaa tachiki. Toso'ireein ne'e jaa'in sünain nüchiki Juan shii'iree jünoujeein tü nümakat tachiki süpüla ju'tte'ennüinjanain sütüma. **35** Soto jaa'in wanaa sümaa talatapünaalinkain jaa'in sütüma nünüiki. Saa'u pansaalinkain tü nümakat, müşhinka aka nia saa'in wane anakia süka jütüjaalinkain taa'u nütüma.

36 “Sünainjee tü nümapü'ükat Juan tachiki, eesü wayuu eekai sünoujain sünain tayain ajünalaain nütüma chi Tashikai Maleiwa. Otta eesü wane apansaajakat ma'i tachikiya alana'aleesia sünain anain suulia tü shiimüin nüküpü'ükat Juan. Shia tü kasa anasü taa'inrakat. Shiasa'a sütüma tekeraajüin tü nüchekakat chi Tashikai süpüleerua taa'inrüi, koo'omüinsü ma'i tü anoujasükalüirua tanain. **37-38** Otta müşhia chi Tashika'iya, chi kajünalakai taya, pansaasü tachiki nütüma. Otta saa'u nnojolin jünoujain tanain taya ajütüüshikai nütüma, nnojotsü jaapüin nünüiki, nnojotsü ji'rüin nukuaippa, je nnojoliishii jüüjüün ekii jia süpüla tü nümakat jümüin.

39-40 “Jiyouktüin taya. Nnojoliishii jia jüüjüün tamüin süpüla shii'iranajaainjatüin jaa'in tatüma. Saa'in jümüin, eeinjana jia nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua

sünainjee ne'e jaashaje'erüin waneepia tü karaloukta nüchikimaajatkat. Taya tayakai chi saashajaakai achiki, chi anii joo ayouktünün jütüma.

⁴¹ “Nnojoishi taya achajaashin su'waajaa wayuu maa'ulu yaa. ⁴² Otta tatüjaan aa'una jia sünain nnojolin alin chi Maleiwakai jüpüla. ⁴³ Sünain tayain nüjünalain chi Tashikai süpüla laülawaa, nnojoishi kasajachin taya jümüin. Alu'ujasa müleka nüntüle joo ja'akamüin wane wayuu eekai nüküjiraain ne'e nüchiki, kamaneejeena jia nümuin. ⁴⁴ Nnojoishii jia anoujeein tanain, süka shiain kee'ireein ne'e jaa'in ju'waajüneen sütüma wayuu, je nnojotsü kee'ireein jaa'in aa'inraa tü talatajaikat amaa Maleiwa, chi waneeshikai Maleiwain.

⁴⁵ “Nnojoleechi tayain aküjüin nümuin chi Tashikai jüchiki sünain kaainjaraliin jia. Shieerü tü nikirajapü'ükät anain Moisés aküjaka jüchiki sünain kaainjaraliin jia, tü o'tte'enneetkat atüma jia saa'in jümüin. ⁴⁶ Müleka shiimüinreje sünain jünoujain nünuiki Moisés, jünoujainje tanüiki süka taya'inya ne'e nüshajüin achiki. ⁴⁷ Saa'u nnojolüin jünoujain tü nüshajakat achiki, nnojoleerü jünoujain tü taküjakat joolu'u jümü'inya”, nümakalaka Jesús namüin na laülaashii judíokana.

6

Ekinnüsü watta saalii wayuu nütüma Jesús

¹ Nu'unakalaka Jesús Jerusalénjee nüchikua Galileamüin. Shiasa mapa süchikijee nüntüin,

o'unüshi nia namaa na nikirajüinkana sulu'u wane anua waneemüin sa'ata tü palaan kanüliakat Galilea. (Otta suwala'ata sünülia tü palaakat, Tiberias.) ² Okoutsü wayuu watta saalin nüchiirua Jesús süka suu'ui, süka shi'rüin nia sünain aa'inraa tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, maa aka eiyajaa wayuu eekai ayuulin. ³ Je Jesús namaa na nikirajüinkana, o'unüshii saa'umüin wane namünashii. Naikkaajaakalaka süpüla nekirajününjanain nütüma. ⁴ Alü'ütsü joo sükalia tü Pascuakat, tü nemi'irakat na judiókana.

⁵ Ni'rapa Jesús süntapaatüin watta saalin wayuuirua nünainmüin, nümakalaka nümüin Felipe:

—¿Jaleena waya ayalajüin eküülü shikajatkät watüma tü wattakat saalin wayuu?

⁶ Asakitshi Jesús sünain tüü süpüla nütüjaainjatüin ne'e saa'u sünain jameerüin nünüiki ni'ipajee. Nütüjaatüjulia aa'u Jesús tü naa'inrüinjatkat. ⁷ Nüsouktakalaka Felipe ni'ipajee:

—Atak, wainma neerü sücheküin shiküinria tura wayuukolüirua. Ja'itakaja'a paliruwalin ne'e neküin, nnojoleerü ekeraajüin naka shi'yataainjut wane wayuu so'u mekiisat kashi.

⁸ Nümakalaka joolu'u wane, chi kanüliakai Andrés, chi nimüliakai Simón Pedro:

⁹ —Ani'isa wane jintüi kama'anashi ja'raisü panchen aainjuushi süka "cebada", otta piamasü

ne'e jimechen asijuushi. Nnojoluja'a keraain-jatüin namaa napüshua —nümakalaka Andrés nümuin Jesús.

¹⁰ Nümakalaka Jesús namünin na nikirajüinkana:

—Anakaja müleka jüikkale'erüle tü wayuukolüirua mmalu'u.

Eesü wainma alama yala je süikkaajaakalaka tü wayuukolüirua saa'u tü alamakat. Eejana maa aka 5.000 tooloyuu sa'aka tü wayuukolüirua süpüshua. ¹¹ Niasa Jesús, naapaakalaka tü pankat sünain naapüin analu'ut nümuin Maleiwa saa'u. Niitajakalaka joo tü pankat namünin na nikirajüinkana süpüla neitajüin sumüin tü wayuukolüirua süpüshua yaasükälüirua joyojoyolüin. Akaajaa sukuaiippa tü jimekat nütümaya. Eküshii naya napüshuale'eya, emirashii sünainjee. ¹² Shiasa emirapa tü wayuukolüirua,

—Jükotchajapa tü süpütaalakat suulia mojujain —nümakalaka Jesús namünin na nikirajüinkana.

¹³ Sükotchajünakalaka tü süpütaalakat, maa aka poloo piammüin katto'ui süpütaala tü ja'raisükat pan süchikijee shikaain tü wayuukolüirua. ¹⁴ Shiasa ne'rapa na wayuukana tü naa'inrüitpakan Jesús sünain shiaín tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümuiva, o'ttüşii naya sünain aashajaajirawaa nüchiki sünain maa:

—Shiimüintaaja'aya Jesús sünain niain chi Nünükimaajachikai Maleiwa, chi antajachikai anülia sa'akamünin wayuu.

15 Otta müşhia Jesús, süka niyaawatüin naa'u na wayuukana sünain ne'itaweein nia süpüla aluwatawaa, o'unajaashi nia noulia nüchikua saa'umüin wane namüna naata.

Waraittüshi Jesús soo'opünaa tü palaakat

16 Shiasa motsopa ka'i, ashakanuwaashii na nikirajüinkana Jesús yalajee saa'ujee tü namünakat solumüin tü palaakat. **17** Shiasa mapa aipa'a, süka nnojolüin nüntüin Jesús napülamüin, o'otooshii naya sulu'u tü na'anuainkat süpüla ale'eja waneemüin sa'ata tü palaakat eemüin tü pueulo kanüliakat Capernaum. **18-19** Shiasa süchikijee no'unüin sulu'u tü anuakat maa aka aippirua kilómetro, napanapajakalaka joo wane wawai. Katsüinsü ma'i joo tü palaakat sütümä. Ne'rakalaka joolu'u Jesús alü'ülaain nachiirua sünain waraittüin nia soo'opünaa tü palaakat. Süka nnojolüin natüjaain naa'u sünain niain Jesús, mmotshii naya.

20 —Nnojo mmolüin jia. Taya tayakai ji'raka —nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

21 Talatakalaka ma'i naa'in nikerolapa Jesús sulu'u tü anuakat, je nantalaa namaka'a sotpa'amüin tü palaakat eemüinjanale nantüin.

22 Shiasa mapa waneemüin ka'ikat, mo'unüinsat tü wattakat saalii wayuu chajee waneejee sa'ata tü palaakat eejanale nekaain paala tü pan naapakat Jesús namüin. Süka natüjaain naa'u sünain no'unüin na nikirajüinkana sulu'u tü waneesükät anua eejatkät paala sotpa'a tü palaakat sümaa

nnojolin namaain Jesús, nnojotsü nyaawatüin aa'u jamüin nukuaippa Jesús. ²³ Süntakalaka joolu'u wane anuairua chajee sulu'ujee tü pueulokat Tiberias sotpa'amüin tü palaakat eejatüle paala naapüin chi Senyotkai analu'ut nümüin Maleiwa saa'u tü pankat sümaa nikirüin tü wayuukolüirua. ²⁴ Otta müsia tü wayuukolüirua, sünain nyaawatüin saa'u sümaa nnojoliin Jesús oo'ulaka na nikirajüinkana, no'unakalaka chajee sulu'u tia anuakalüirua Capernaummüin süpüla nachajaainjachin nüchiki Jesús.

Jesús, nia chi pan katakai atüma so'u wayuu

²⁵ Nantapa na wayuukana nünain Jesús cha'aya Capernaum, namakalaka nümüin:

—Ekirajükalee, ¿joujachi pia antüin yaamüin yaa?

²⁶ Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Tamüsü paala jümüin tü shiimüinkat: Jüchajaa achikichi ne'e taya süka emirain jia tatüma süka tü pankat, nnojotsü sükajeejatüin jiyaawatüin saa'u tü taa'inrakat ju'upala, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüwa.

²⁷ Nnojo kachiiruain jaa'in tü eküülü atüjakat aja'lajawaa, shia kachiirua jaa'in tü eküülü katüinjatkät atüma jo'u waneepia nümaa Maleiwa. Shia tü eküülü taapeekat jümüin tayakai chi Shipayakai Wayuu, süka laülaain taya süpüla tia nütüma chi Tashikai Maleiwa —nümakalaka Jesús namüin na wayuukana.

²⁸ Nasakirakalaka Jesús:

—¿Kasa waa'inrüinjatka süpüla wek-eraajünjatün tü nüchekakat Maleiwa wapüleerua? —namakalaka.

29 Asouktüshi Jesús ne'ipajee:

—Tü nüchekakat Maleiwa jüpüleerua, shia jünoujainjanain tanain tayakai chi nüjünalakai —nümakalaka namüin.

30-31 Namakalaka na wayukana nümüin Jesús:

—Sotüsü waa'in tü ashajünakat nachiki na watuushikana sümäiwa paala, makat mayaa: “Eküshii naya nütüma tü pan chajeejatkät iipünaajee”, müsü. Otta müsia joolu'u, anakaja müleka paa'inrüle wo'upala wane kasa anasü, tü nütükakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, maa aka tü aa'innakat paala namüin na watuushikana cha'aya isashiipa'a sünain saapünüin waneepia namüin nütüma Maleiwa tü pan kanüliakat “maná” münün. Müleka pii'iyatüle wamüin sünain shiimüin piain chi nüjünalakai Maleiwa, kapüleerü waa'in tü pümakat wamüin —namakalaka nümüin Jesús.

32 Nümakalaka Jesús namüin:

—Tamüsü paala jümüin tü shiimüinkat: Tü eküülü naapakat paala Moisés namüin na juttuushikana, nnojotsü shiaiñ tü pan chajeejatkät iipünaajee. Nia chi Tashikai nümüiwa aapaka jümüin tü pan shiimüinsü iipünaajeejatkät.

33 Tü pan naapakat chi Maleiwakai, nia chi ashakatakai chajee iipünaajee nüma'anajee, nia chi aapünakai atüma kataa o'u sümüin wayuu süpüshua —nümakalaka Jesús namüin.

34 —Ekirajükalee, paapa tia pankat wamüin waneepia —namakalaka nümüin Jesús.

35 Asouktüshi Jesús:

—Müshi tachikua: Taya chi pan iipünaajeejachikai. Maa aka katsün naa'in na jutuushikana sütümä tü eküülü naapakat Moisés paala namüin, sümaa nnojolüin jamüsirüin je nnojolüin miyaasün, akaweenia jiakana talateerü jaa'in müleka jünoujüle tanain süka shii'iranajaweerüin jaa'in. **36** Akanasa'a manoujüinyeein jia tanain, maa aka tü tamayütkat, mayaashije ji'rüin taya. **37** Otta chi wayuu eekai ni'itaain chi Tashikai süpüla niainjachin tapüshin, anoujeechija'a tanain. Je sükajee tia, nnojoleechi taleejün nia.

38 “Ashakatüshi taya yaamüin chajee iipünaajee süpüla taa'irüinjatüin tü talatakat atüma naa'in Maleiwa chi kajünalakai taya, nnojotsü shiain süpüla tü talatakat atüma ne'e taa'in tayakai tamüiwa. **39** Nnojotsü nücheküin Maleiwa süpüleerua amülouljinjatüin toulia süchikijee ouktaa waneesükajie'e na'akajee napüshua na ni'itaakana süpüla nayain tapüshin. Shia nüchekaka napüleerua taso'ire'erüinjateerüin naa'in napüshua so'uweena tü ka'i süsalleetkat o'u saainjala tü manoujainsatkälürua. **40** Nücheküin chi Tashikai süpüleerua shii'iranajaainjatüin naa'in napüshua na eekai nanoujain tanain sümaa nayaawatüin taa'u sünain tayain chi Nüchonkai Maleiwa. Eejeena naya nümaa süpüla ka'ikat süpüshua, süka shiimüin sünain taso'ire'erüinjateerüin naa'in napüshua

so'uweena tü ka'i süsaleetkat o'u saainjala tü manoujainsatkalüirua", nümakalaka Jesús namüin na wayuukana.

⁴¹ Otta müshi'iya na laülaashii judíokana sütüma tüü, no'ttakalaka sünain mojuin nanüiki nümüin Jesús, süka "Taya tayakai chi pan ashakatakai chajee iipünaajee", nümüichipain namüin. ⁴² Aashajaajiraashii naya sünain maa:

—Shiimüin sünain we'raajüin chi nüshikai je tü niikat. ¿Nnojoishi niain ne'e chi nüchonkai José? ¿Jamakuappatka'a joo tü nümakat wamüin sünain nüshakatshin chajee iipünaajee nüma'anajee Maleiwa? —namakalaka na judíokana.

⁴³ Nümakalaka Jesús namüin:

—Juu'ulaa suulia mojuin jünüiki tamüin.

⁴⁴ Napüshua na antakana tanainmüin, tasoi're'ereena aa'in so'uweena tü ka'i süsaleetkat o'u saainjala tü manoujainsatkalüirua. Otta chi eekai nnojolin eenakuushin nütüma chi Tashikai kajünalakai taya, nnojoleechi antüin tanainmüin. ⁴⁵ Soto jaa'in tü ashajünakat paala nütüma wane nünükimaajachikai Maleiwa noo'opünaa na anteenakana tanainmüin, müsü mayaa: "Ekirajüneerü wayuu süpüshua nütüma Maleiwa", müsü. Je joolu'u, tamüshii paala jia: Napüshua na wayuu kapülakana aa'in nünüiki chi Tashikai shii'ree nashatüin tü nikirajakat anain, anteena naya tanainmüin.

⁴⁶ "Nnojoishi taya aküjashin jümüin sükchi sünain ni'nnüin chi Tashikai sütüma wayuu. Chi

e'rakai chi Tashikai, taya tayakai tamüiwa süka chaje'ewalin taya nüma'anajee.

47 "Tamüsü paala jümüin tü shiimüinkat: Chi wayuu eekai ni'itaain naa'in sünain anoujaa tanain, ee'iranajaweerü naa'in süpüla eeinjachin nia nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua.
48 Müshi taya tachikua: Taya'a chi pan katakai atüma so'u wayuu. **49** Mayaasüje nekapü'ün na jutuushikana paala sümaiwa tü eküülü kanüliakat 'maná' münün cha'aya isashiipa'a, ayatshii ouktün sümaa nnojolüin shii'iranajaain naa'in.

50 "Otta müsia tü pan chajeejatkät nüma'anajee Maleiwa iipünaajee, ashakatütipa. Chi eekai niküin shia, nnojoleechi amüloulin. **51** Taya tayakai chi pan ashakatakai nüma'anajee Maleiwa, taya chi katakai atüma so'u wayuu. Chi eekai niküin tü pankat, eejeechi nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. Tü pan taashajaakat achiki jümaa, shia tü te'iruku taapüinjatkät süpüla katüinjatüin so'u wayuu wainma", nümataalakalaka Jesús namünin na judíokana.

52 Naashichijaakalaka na judíokana nümün Jesúsa saalijee tü nümakat namüin. Na'ülüjiraakalaka sünain maa:

—¿Jamüshikai chira wayukai naapüinjatk'a'a ni'iruku wamünin süpüla weküinjatüin shia? —namakalaka.

53 Nümakalaka Jesúsa namüin:
 —Tamüsü paala tü shiimüinkat jümüin: Müleka nnojorule jiküin tü te'irukukat tayakai, chi Shipayakai Wayuu, je müleka nnojorule

jüsün tü tashakat, shiimüin sünain nnojoleerün katüin jo'u. ⁵⁴ Otta chi eekai niküin tü te'irukukat sümaa nüsün tü tashakat, ee'iranajaweerü naa'in süpüla eeinjachin nia nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua, je taso'ire'ereerü naa'in so'uweena tü ka'i süsaleetkat o'u saainjala tü manoujainsatkalüirua. ⁵⁵ Süka jamüin, tü te'irukukat, shiimüin sünain eküülün, je tü tashakat, shiimüin sünain asüüshin. ⁵⁶ Chi eekai niküin tü te'irukukat sümaa nüsün tü tashakat, wanaawajiraweerü naa'in tamaa je eeweechi taya waneepia nümaa.

⁵⁷ "Ajütünüshi taya nütüma chi Tashikai, chi katakai atüma so'u wayuu, sümaa naapüin tamüin kataa o'u. Akaweechia chi wayuu eekai niküin tü te'irukukat, taapeechi amüin nia kataa o'u. ⁵⁸ Tayakai, taya chi pan ashakatakai chajee nüma'anajee Maleiwa. Nnojoishi taya müin aka saa'in tü eküülü kanüliakat 'maná' nekapü'ükät na juntuushikana. Mayaasüje neküin shia, ayatshi'iya ouktüin naya. Otta chi eekai niküin tü pan iipünaajeejatkat, eejeechi nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua", nümakalaka Jesús namüin.

⁵⁹ Shairaja'a ne'e nünüiki Jesús namüin na wayuukana cha'aya Capernaum sulu'u tü ekirajüleekat na judíokana.

Oo'ulaasü wainma tü wayuukolüirua nuulia Jesús

⁶⁰ Sütüma tü nümakat Jesús, sümakalaka wainma tü wayuukolüirua waraittiraapü'ükät nümaa:

—Nnojotsüsa'a kapüleein waa'in tü nümakat wamüin. Nnojoleerü wountüin —namakalaka.

61 Nütüjaapa saa'u Jesús nojuunajee sünain mojuin nanüiki nümüin, nümakalaka namüin:

—¿Mojushiisü jümüin tü tamakat? **62** ¿Shia cheje jameematüin jünüiki müleka ji'rüle taya, chi Shipayakai Wayuu, sünain o'unaa tachikua chaa iipünaamüin eejachire paala taya?

63 “Anakaja jütüjaale saa'u wane kasa: Nnojoleerü ee'iranajaain saa'in wane wayuu sütüma tü kasa saa'inrakat ne'e sümüwiwa, nieechi ee'irataka chi Naa'inkai Maleiwa. Otta müshi'iya jiakana, müleka kapürale jaa'in tü pütchi tamakat jümüin, aapüneechi jümüin chi Naa'inkai Maleiwa katüinjachikai atüma jo'u. **64** Eeshii ja'aka eekai nnojolüin nanoujain tanain mayaaSüje jaapajüin tanüiki”, nümakalaka Jesús namüin.

Nümüsü tüü süka nütüjaatüjülü'inya saa'u paala sünain eein wayuu nnojolüinjatkät anoujain nünain je jaralinjachin chi wayuu aapüinjachikai nikii. **65** Nümakalaka Jesús nüchikua:

—Shiaja'a tü tamakat paala: Chi wayuu eekai nnojolin e'itaaushin nütüma chi Tashikai süpüla anoujaa tanain, müichia nnojolin antüin tanainmüin —nümakalaka namüin.

66 Süchikijee tia, oo'ulaayaa müsü wainma tü wayuukolüirua waraittiraapü'ükana nümaa.

67 Nüsakirakalaka Jesús na polookana piammüin nikirajün:

—Jama jiakana, ¿jamüinjatü jukuaippa? ¿O'neeshee jia tama'anaje'eya?

68 Nüsouktakalaka Simón Pedro nümüin Jesús:

—Senyotkalee, nnojotsü wayuu eekai müin aka pia wo'unüinjachikai anainmüin, süka shiimüin sünain shii'iranajaaitpain waa'in sütuma pünüiki süpüla eeinjanain waya waneepia nümaa Maleiwa. **69** Ayatünjana waya sünain anoujaa pünain, süka watüjaain paa'u sünain piain chi Maainjalasaikai ajütünakai wanainmüin nütüma Maleiwa —nümakalaka nümüin Jesús.

70 Nümakalaka Jesús:

—Shiimüin sünain jüneekuushin tatüma jüpüshua, jiakana polookana piammüin. Otta waneeshia ja'akajee, oonooshi sümaa nünüiki chi Yolujaakai —nümakalaka namüin.

71 (Chi naashajaakai achiki Jesús, nia Judas chi nüchonkai Simón Iscariote. Mayaainje niain napüshi na polookana piammüin aneekuushikana nütüma Jesús, nia'a ne'e aapajachika nikii Jesús mapeena.)

7

O'unüshi Jesús sünainmüin wane mi'iraa cha'aya Jerusalén

1 Shiasa süchikijee tia, makatüshi Jesús sulu'u tü mmakat Galilea sünain waraittaa sulu'upünaa tü pueulokalüirua. Nnojoishi ale'ejeein chamüin Judeamüin, süka nu'utüneein aa'in natüma na laülaayuu judío chakana cha'aya. **2** Otta sülü'ülapa tü mi'iraa kanüliakat "Tü Lumakalüirua" cha'aya Jerusalén natüma na

judíokana, ³ namakalaka na nimüliayuukana Jesús nümüin sünain neme'erainpalain nia:

—Anakaja pu'unüle yaajee yaa chamüin cha'aya Judeamüin sünainmün tü mi'iraakat süpüla ne'rüinjanain na pikirajüinkana tü kasa paa'inrakat. ⁴ Müleka shiimüinre sünain paa'irüin tü kasa anasü nütükjamat apüleerua Maleiwa nümüiwa, pii'iyata shia sümün wayuu süpüshua. Nnojoleechi e'nnaajünün pia sütüma wayuu wainma müleka punujulajüi tü paa'inrakat suulia —namakalaka nümüin. ⁵ Mayaaínje nuwalayuuin naya, nnojoishii anoujain nünain.

⁶ Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Nnojoyülia antüin tü takaliakat süpüla o'unaa chamüin. Otta jiakana, eeshii süpüla ju'unüin so'u ka'i eekai eein ne'e. ⁷ Nnojotsü kasain maalinjatüin anainjee jia süpüla tü wayuukolüirua sainküin mma. Otta tayakai, kanainshi naa'in saalijee taküjüin namüin sünain kaainjalain tü naa'inrakat. ⁸ Ju'una jumata sünainmün tü mi'iraakat cha'aya Judeamüin. Nnojoishi taya o'unajachin joolu'u, süka nnojoliyülüin kettaain takalia süpüla o'unaa —nümataalakalaka Jesús namüin.

⁹ Makatalaka joo Jesús kojuya ka'i soo'omüin yaa sulu'u tü mmakat Galilea.

¹⁰ Súchikijee no'unüin na nimüliayuukana Jerusalénmüin sünainmün tü mi'iraakat, o'unüshi Jesúsy. Nüntakalaka chamüin sujuunajee wayuu süpüla nnojolinjachin ni'nnüin sütüma. ¹¹ Je na laülaayuu judíokana

cha'aya Judea, nasukajaa achikichi Jesús sünain
tü mi'iraakat sünain:

—¿Jalashi cheje eera nia? —sünain namüin.

¹² Ejejeraasü nüchiki Jesús wainma
tü e'rajüsükälürua sukua tü mi'iraakat.
“Analeeshi chi wayuukai”, müşhii waneeirua.
Je tü waneeirua, “Nnojoishi nia anamiain.
Aküjüshi na'alain sümüin wayuu”, müşhii.
¹³ Nnojoishi naashajaain achiki Jesús no'upala
na laülaayuu judíokana süka mmolüin naya
neema.

*Nikirajüin Jesús na e'rajüsükkana sukua tü
mi'iraakat*

¹⁴ Maa aka shiatapünaa tü mi'iraakat,
nikerolokoloko Jesús sulu'umüin süpaatiase
tü a'waajüleekat Maleiwa süpüla ekirajaa tü
wayuu e'rajüsükälürua sukua tü mi'iraakat.

¹⁵ Otta na laülaayuu judíokana, ponusü ma'i
naa'in tü nümakat Jesús namüin na wayuukana.

—¿Jamüshi cheje eera nütüjaaka saa'u kasa
wainma sümaa nnojolin ekirajuushin nia maa
aka waya? —namakalaka.

¹⁶ Nümakalaka Jesús namüin:

—Tü tekirajakat anain, nnojotsü pütchin
tale'eru'ujeejatü ne'e, naapajala tamüin chi
kajünalakai taya. ¹⁷ Chi wayuu eekai naa'inreein
tü nüchekakat Maleiwa nüpüleerua,
nütüjaweerü aa'u tü tekirajakat anain müleka
nüma'anajeejatüle Maleiwa oo'ulaka pütchire
ne'e tale'eru'ujeejatü. ¹⁸ Chi wayuu eekai
nikirajüin shii'iree kojuteein nia sütüma wayuu,
ekirajüshi süka pütchi nüle'eru'ujeejatü ne'e.
Otta tayakai, ekirajüshi süpüla niainjachin

kojutüin chi kajünalakai taya. Je sükajee tia, jütüjaweechi aa'u taya sünain shiimüin tanüiki waneepia. Müichia taya nnojolüin aküpajain alawaa. ¹⁹ Ju'utee aa'inchi taya süka nnojolin toonoooin sümaa nünüiki Moisés saa'in jümüin. Otta jiakana, mayaainje jiaín aapünüin amüin tü nuluwataakat anain Moisés, nnojotsü waneesüyaakaije ja'aka eekai soonoooin sümaa tü nümakat jümüin —nümakalaka Jesús namüin na laülaayuu judíokana.

²⁰ Nasouktakalaka na wayuukana napüshua sümaa patatüin naya sütüma tü nümakat namüin:

—Mamainnataashi pia sütüma kale'eru'uin yoluja. ¿Jarai chi o'uteeka paa'in?

²¹ Nümakalaka Jesús namüin na wayuukana:

—Süka taa'inrüin wane kasa anasü ju'upala, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, mojushiisü jümüin süka taa'inrüin shia so'u sükalia eemerawaa süka a'yataawaain shia saa'in jümüin. ²² Otta jiakana, a'yataapü'üshii jia so'u sükalia eemerawaa sünain ji'yotooin nüta chi jüchonkai süpüla joonoooin sümaa tü nuluwataakat anain Moisés. (Otta na aluwataakana sünain, naya na jikiishiikana nüpülapünaa Moisés.) ²³ Saa'u ji'yotooin nata na jüchooinkana so'u sükalia eemerawaa süpüla keraainjatüin jütüma tü nuluwataakat anain Moisés, ¿jamaka'a jia jashichika'a tamüin saa'u teiyajüin wane ayuishi so'u sükalia eemerawaa süpüla anainjachin nia? ²⁴ Müleka jülüjüle jaa'in tü taa'inrakat so'u ka'ikat tia, jiyaawateechi aa'u

taya sünain lotüin takuaippa je nnojoleena jia ayatüin sünain ayoujoo taya —nümakalaka Jesús namüin.

Akütüushi Jesúis sünain ajütüüshin nia nütüma Maleiwa

²⁵ Naashajaajiraakalaka noo'opünaa Jesús waneeirua wayuu kepiashii Jerusalén sünain namüin mayaa:

—Atak, shiimüin sünain niain chi no'uteekai aa'in na laülaayuukana. ²⁶ ¿Jamüshii ko'utaka'a naya joolu'u wanaa sümaa naashajaain su'upala tü wayuukolüirua? ¿Nayaawatataaichipale aa'u sünain niain chi Cristokai anülia, chi Nüneekajalakai Maleiwa? ²⁷ Otta saa'in wamüin, nüntapa Cristo, nnojoleerü atüjaanüin aa'u sünain jalaje'ewalin nia. Otta chii, watüjaa aa'ut sünain jalaje'ewalin —müsü tü wayuukolüirua.

²⁸ Otta müşhia Jesús, wanaa sümaa nikirajüin tü wayuukolüirua yaa sulu'u tü süpaatiasekat tü a'waajüleekat Maleiwa, nuwoottaakalaka sünain maa:

—Ji'raajayaain taya jaa'inru'u, jütüjaayaa aa'uchi taya jaa'inru'u sümaa jalaje'ewalin taya. Otta antüshiwalain taya süka taa'in ne'e tamüiwa. Ajütüushi taya nütüma Maleiwa chi nnojoikai ji'raajüin. Je pansaasü nünüiki waneepia. ²⁹ Te'raajüin nia süka chajeejachin taya nüma'anajee je süka nuluwanaajalain taya —nümakalaka Jesús sümüin tü wayuukolüirua.

³⁰ Narütkaakalaka joolu'u wane laülaayuu judíokana nünainmüin Jesús süpüla nata'ülüinjachin nia saalijee tü nümakat

sünain chajeejachin nüma'anajee Maleiwa. Mayaashiije nata'üleein nia, nnojoishi nountün ne'itaain najapü nünain. Süka jamüin, nnojoliyülia kettaain nükalia Jesús süpüla ata'ünnaa. ³¹ Otta sa'aka tü wayuukolüirua, eesü wayuu wainma eekai sünoujain nünain Jesús sünain niain Cristoин, chi Nüneekajalakai Maleiwa. Aashajaajiraashii naya sünain müin mayaa:

—Je saashin tü ekirajünapü'ükat anain waya nüchiki chi Nüneekajalakai Maleiwa, naa'inreerü wainma kasa anasü nüntapa, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Je joolu'u, süka we'rüin Jesús sünain naa'inrüin tia, wanoujaitpa sünain niain Cristoин — namakalaka.

³² Naapakalaka na fariseokana sünüiki tü wayuukolüirua sünain nejejeraain nüchiki Jesús. Na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na fariseokana, najütakalaka nünainmüin Jesús waneeirua susurulaatseirua tü a'waajüleekat Maleiwa süpüla nata'ülüinjachin nia. ³³ Je nantapa nünainmüin Jesús, naapüin nünüiki sünain nikirajüin tü wayuukolüirua sünain maa sümüin:

—Yaajeechi taya jümaa so'u palit ka'i ne'e. Je súchikijee, o'uneechi taya eemüin chi kajünalakai taya. ³⁴ Jüchajaweechi achiki taya, otta nnojoleechi jüntün anain taya. Nnojoleerü juuntün o'unaa chamüin eemüinjachire taya.

³⁵ Aashajaajiraashii joolu'u na laülaayuu judíokana sünain maa:

—¿Jalawai cheje o'unüin joolu'u chii, nnojolinjachika'a wantüin nünain naashin? ¿Chainjaittaale eera na'akamüin na wapüshi kepiakana sa'aka tü wayuukolüirua griegokat anülia, süpüla nikirajüinjanain na griegokana? ³⁶ ¿Jamalu'ut cheje eera nünüiki nümakalaka wamüin: “Jüchajaweechi achiki taya, otta nnojoleechi jüntüin anain taya”? ¿Je jamalu'ut nütüma tü “Nnojoliyülia juuntüin o'unaa chamüin eejeechire taya” nümakat?

Aashajaashi Jesús süchiki wane wüin kata atümat so'u wayuu

³⁷ Je so'u tü ka'i saja'lajaakat o'u tü mi'iraakat, tü ka'i alana'aleekat sünain anain, nüsha'walaakalaka Jesús sünain maa sümüin tü wayuukolüirua emetut:

—Chi eekai münyaasüin, anashi nüntüle tanainmüin nüsaiwa, ³⁸ maa aka tü ashajünakat sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa makat: “Chi eekai nünoujain tanain, meerü aka süparalakai wüin sulu'u naa'in, tü katakat atüma so'u wayuu” —nümakalaka Jesús.

³⁹ Tü wüin nümakat Jesús, nia chi Naa'inkai Maleiwa aapüneechikai namüin na eekai nanoujain nünain. Maapujuyülia nia süka nnojoliyülin ayalennüin Jesús iipünaamüin nünainmüin chi Maleiwakai.

⁴⁰ Shiasa su'uluku tü e'rajüsükat sükua tü mi'iraakat saapapa nünüiki Jesús, müşhii yaa: “Shiimain sümaa niain chi Nünüükimaajachikai Maleiwa ajütünajachikai so'uweena wane ka'i sa'akamüin wayuu”.

41 Otta sünüiki waneeirua:

—Nia chi Cristokai anülia, chi Nüneekajalakai Maleiwa —müshii.

Otta waneeirua:

—¿Chaje'ewalinjachika joo chi Cristokai Galileajee? Nnojottaa. **42** Saashin tü nüchikimaajatkat Maleiwa, niainjachi wane nuu'uliwo'u David, je chaje'ewalinjachi Belénjee eejechinkale kepiain David —sümakalaka.

43 Nnojotkalaka wanaawain saa'in tü wayuukolüirua noo'opünaa Jesús. **44** Mayaainje nata'üleein nia waneeirua, nnojotsü nountüin ne'itaain najapü nünain.

Mee'erapalashii na eekai kapülein naa'in tü nümakat Jesús

45 Nale'ejakalaka joo na susurulaatsekana tü a'waajüleekat Maleiwa eemüin na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na fariseokana. Nasakinnakalaka natüma:

—¿Jamüshi nnojoika'a jüntirüin nia yaamüin?

46 Nasouktakalaka na surulaatkana namüin:

—Saa'in wamüin, nnojotsü wayuu eekai keme'eriain ma'i sünüiki maa aka niakai.

47 Namakalaka joo na laülaashii judíokana namüin sünain neme'erainpalain naya:

—¿Kapüloitpa jaa'in jiakanaya joo tü alawaa aküjünakat nütüma? **48-49** Otta wa'aka wayakana na laülaayuushii judíokana oo'ulaka na fariseokana, nnojotsü eein eekai sünoujain nünain. Je müleka sünoujüle nünain tü wattakat saalii wayuu, nnojotsü

jamajatüin wamüin. Matüjaainsalii naya saa'u tü nuluwataakat anain Moisés —namakalaka.

⁵⁰ Wanaa sümaa naashajaajiraain na laülaashiikana, nüsouktakalaka joo waneeshia fariseo chi kanüliakai Nicodemo, chi antakai paala nünainmüin Jesús:

⁵¹ —Saashin tü nuluwataakat anain waya Moisés, nnojotsü anain müleka we'itaale wane wayuu süpüla süsalainjachin naainjala süpülapünaa saapünün nünüiki naa'ujiraa —nümakalaka Nicodemo namüin na nüpüshikana.

⁵² Nasouktakalaka nümüin:

—¿Galileaje'ewaija'a joolu'u pia? Müleka paashaje'erüle tü nüchikimaajatkat Maleiwa, piyaawateerü aa'u sünain nnojolin Galileaje'ewalinjachin wane nünükimaajachi Maleiwa —namakalaka nümüin.

⁵³ Süchikijee tia, no'unakalaka napüshua nepialu'umüin.

8

Antinnüsü wane jierü kaainjarat nünainmüin Jesús

¹ O'unüshi Jesús saa'umüin wane wutai kanüliasü Olivos sü'ütpa'asü Jerusalén. ² Je shiasa mapa watt'a maalü waneemüin ka'ikat, ale'eaashi nia Jerusalénmüin sulu'umüin süpaatiase tü a'waajüleekat Maleiwa. Nüikkalaakalaka süpüla nikirajüinjatüin tü wayuukolüirua eekai süntüin nünainmüin. ³ Otta na karalouktamaajanakana je na fariseokana, nantitkalaka joo wane jierü

nünainmüin Jesús. Nata'ülüin shia süka súma'üjaain nümaa wane wayuu nnojoikai su'wayuusein. Nantirüin shia su'upala wayuu süpüshua ⁴ súmaa namüin nümuin Jesús:

—Ekirajükalee, antüna aa'ulu jietkat tüü sünain ama'üjawaa nümaa wane wayuu nnojoikai su'wayuusein. ⁵ Je saashin tü nüshajakat Moisés, ouktünjinjatü süka a'ina'aluushin süka ipa wayuu eekai saa'inrüin makat aka tüü. ¿Jamünja'a eera pünuiki soo'opünaa tüü? —namakalaka.

⁶ Müsü nanüiki nümuin shii'iree niweetirüin wane pütchi kasalajanainjatkat nümuin natüma.

Otta Jesús, ejepülaashi sünain ashajaa süka najapü sünain tü mmakat. ⁷ Je saa'u masütaajuin naya sünain asakiraa nia, nüsha'walaakalaka sünain nümuin wane pütchi namüin:

—Chi eekai maainjalain yaa ja'aka, anashi niale palajachin sünain a'itaa —nümakalaka namüin.

⁸ Nejepülaakalaka Jesús nüchikua sünain ashajaa süka najapü sünain tü mmakat.

⁹ Sütüma tü nümakat Jesús, o'unayaa müşhii naya wane'ewai nakua sünain nayain o'unüin palajanale'eya na alatuinakana ouyase. Je no'unapa napüshua, nia'ala ne'e apütüüka Jesús súmaa tü jietkat yaa sha'watüin nü'ütpa'a.

¹⁰ Asha'walaa müşhia Jesús sünain nümuin sümüin:

—¿Jalakuaishii joolu'u na wayuu aapüinjanaka pikii? —nümakalaka sümüin.

11 —Ekirajüikalee, nnojotsü jaralüin — sümakalaka.

—Akaajaa tayakai, nnojolüinjatü pia taapüin ekii. Anakaja pu'unüle. Otta joolu'u, puu'ulaa pümta suulia kaainjala —nümakalaka Jesús sümüin.

Nnojotsü kapülain naa'in na fariseokana tü nikirajakat anain Jesús

12 Süchikijee tia, naashajaakalaka Jesús nüchikua sümüin tü wayuukolüirua sünain maa sümüin:

—Müshiree aka taya saa'in wane anakia, süka shiyaawatüinjatüin saa'u tü shiimüinkat wayuu tatüma. Chi eekai tamaweein, ee'iranajaweerü naa'in tatüma müleka ni'itaale naa'in sünain anoujaan tü shiimüin tekirajakat anain nia. Je müichia nia nnojolin waraittüin sümäa piyushi otta maa'awaa suulia tü shiimüinkat —nümakalaka Jesús namiin.

13 Narütkaataalakalaka joo na fariseokana nachikua nünainmüin Jesús süpüla namajaain-janain nümüin:

—Saa'u piain ne'e aküjiraain püchiki, maawainsat tü pümakat wamüin —namakalaka.

14 Nüsouktakalaka Jesús namiin na fariseokana:

—Mayaainje taküjiraain tachiki, pansaasü tü tamakat, süka tatüjaain saa'u sümäa jalaje'ewalin taya otta jalämüinjachin taya. Alu'ujasa jiakana, nnojotsü jütüjaain aa'u sümäa jalaje'ewalin taya je sümäa jalämüinjachin taya.

15 Jiyoujün taya süka ne'e tü jülüjakat saa'in wayuu. Otta tayakai, nnojoishi antüshin süpüla

kasalajanain tatüma sümüin saainjala wayuu.
16 Otta müleka süsarale shia saainjala tatüma, lotüsü ma'i tü tamakat, süka nnojolin tamüiwain taya. Eeshi chi Tashikai tamaa, chi kajünalakai taya. **17** Saashin tü nüshajakat Moisés jüpüla, müleka wanaawale naküjala piamashii wayuu soo'opünaa nukuaippa wane wayuu, pansaasü tia. **18** Akaajaa müleka taküjiraale tachiki, pansaasü shia süka wanaawain sümaa tü nüküjakat tachiki chi Tashikai, chi kajünalakai taya. Je sükajee tia, anakaja müleka kapürale jaa'in shia —nümakalaka Jesús namüin.

19 Nasakirataalakalaka Jesús na fariseokana:

—¿Jalaka'a joo chi püshikai paashin?

Nüsouktakalaka namüin:

—Nnojoishi ji'raajüin taya, je nnojoishi ji'raajüin chi Tashika'iya. Müleka shiimüinreje ji'raajüin taya, ji'raajünje wanaa tamaa chi Tashikai —nümakalaka namüin.

20 Nümüsü tüü wanaa sümaa nikirajüin yaa sulu'u tü a'waajüleekat sü'ütpa'a eere shi'itaanüin tü neerü asülajünakat. Mayaainje eejanain sa'aka tü aapajüsükälüirua nünüiki wane ka'ürülakana nia, nnojoishi ata'ünnüin natüma süka nnojoyülin keraain nükalia.

*Na laülaayuu judíokana mayaawatüinsalii
saa'u tü nümakat Jesús namüin*

21 Süchikijee tia, aashajaashi Jesús nüchikua sümüin tü wayuukolüirua yaa sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa sünain nümüin mayaa:

—O'ueechi taya juulia mapeena. Ja'itakaje jüchajaawalainje tachiki, nnojoleerü juuntüin

o'unaa chaa eemüinjachire taya. Oukteena jia sümaa jaainjala —nümakalaka Jesús namüin.

²² Otta na laülaayuu judíokana, naashajaaji-raakalaka sünain maa:

—¿Jamalu'ut tü nümakat: “Nnojoleerü juuntüin o'unaa chaa eemüinjachire taya”? O'uniraashijaittaale eera naa'in —namakalaka.

²³ Ayatshi Jesús sünain yootüin namaa na wayuukana sünain nümuin mayaa:

—Jiakana, yaaje'ewalii mmolu'u sa'aka wayuu. Otta tayakai, chaje'ewai iipünaajee. Nnojoishi taya yaaje'ewalin sa'aka wayuu. ²⁴ Taküjaitpa jümüin sünain oukteenain jia sümaa jaainjala. Müleka nnojorüle kapülain jaa'in tü tamakat sünain tayain tayakai chi taküjakai achiki, shi-imain sünain oukteenain jia sümaa jaainjala —nümakalaka Jesús namüin.

²⁵ —¿Jaraikai piawai? —namakalaka nümuin.

Nüsouktakalaka Jesús:

—Taküjatüjülia tantaiwa'aya ja'akamüin sünain jaralin taya. Je tamüshii jia jüchikua: Taya tayakai chi taküjakai achiki. ²⁶ Isasü wainma tü kasa tamüinjatkät jümüin sünain tayoujüin jia saalijee jiyouktüin tanüiki. Otta tü taküjakat jümüin jiakana sainküin mmakat, shia ne'e tü nüküjalakat tamüin chi kajünalakai taya, süka pansaain waneepia tü nümakat tamüin —nümakalaka namüin.

²⁷ Sükajee nnojolüin nayaawatüin saa'u sünain niain nüküjüin achiki chi Nüshikai namüin, ²⁸ nümakalaka Jesús namüin:

—Je so'uweena tü ka'i jükachereechikat o'u taya iipünaa, tayakai chi Shipayakai Wayuu,

jütüjaweechi aa'u taya sünain tayain tayakai chi taküjapü'ükai achiki je sümaa nnojolüin talaülaajain tamüiwa sünain aa'inraa tü kasa anasü taa'inrakat. Tü tamakat jümüin, shia tü pütchi naapajalakat tamüin chi Tashikai. ²⁹ Otta chi Tashikai, chi kajünalakai taya, tamaashi waneepia. Nnojoishi nuu'ulaain taya tamüiwa, süka taa'inrüin weinshi tü kasa talatakat atüma naa'in —nümakalaka Jesús namüin.

³⁰ Je wainma tü wayuu aapajüsükälüirua nünüiki Jesús, kapülasü naa'in tü nüküjakat namüin sümaa nanoujain nünain. ³¹ Nümakalaka Jesús namüin:

—Müleka joonoole sümaa tanüiki waneepia, shiimüinshaana jiain tekirajüin. ³² Je jiyaawateerü aa'u tü shiimainkat süpüla jujuittüinjanain sütüma suuliaachepchiaa —nümakalaka namüin.

A'ülüjaashii na laülaayuukana nümaa Jesús

³³ Otta na laülaayuu judíokana, nasouktakalaka nümüin Jesús sünain maa:

—Wayakana, nuu'uliwo'u Abraham. Nnojoliishii waya süchepchiaajüin wayuu. „Jamalu'uja'a joo türa „jiyu'laiwa suuliaachepchiee“ pümakat wamüin?

³⁴ Nümakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin tü tamakat jümüin: Chi wayuu eekai kaainjalain, süchepchiashi kaainjalaa. ³⁵ Soto jaa'in tüü: Wane wayuuachepchiee, nnojoishi kasain nünain chi kachepchiakai. Alu'ujasa wane nüchon, nia kasaka nünain waneepia. ³⁶ Müleka nujuittirüle jia chi

Nüchonkai Maleiwa, shiimüin sünain taashinapain jia. Nnojoliinapa jia müinya aka wane acepchiee. Müinapa aka wane achonlu. ³⁷ Tatüjaa aa'una jia sümäa nuu'uliwo'uin Abraham. Otta saa'u nnojolüin kapülain jaa'in tanüiki, ju'utee aa'inchı taya. ³⁸ Taküja achikit jümüin tü nii'iyatakät chi Tashikai tamüin. Otta tü jaa'irrakat, shia tü nükükjakat achiki jümüin chi jüshikai —nümakalaka Jesús namüin na laülaayuu judíokana.

³⁹ —Chi washikai, nia Abraham, chi koo'uliwo'ukai waya —namakalaka nümüin.

Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Müleka shiimüinreje nüchooin jia Abraham, jaa'irrünje tü kasa anasü naa'irrapü'ükät. ⁴⁰ Akaajasa jia, ju'utee aa'inchı taya mayaainje taküjüin jümüin tü shiimain aküjünakat tamüin nütüma Maleiwa. Nnojotsü naa'irrün Abraham kasa eekai müin aka tia, tü jaa'irrakat jiakana maa'ulu yaa. ⁴¹ Shia jüshataka ne'e tü kasa naa'irrakat chi jüshikai jüpüleerua —nümakalaka namüin.

—Nnojoishii waya müin aka saa'in tepichi ajunalaa. We'raajüin chi Washikai, nia chi Maleiwakai nümüiwa —namakalaka nümüin.

Nüchoinkana chi sülaülakai yoluja

⁴² Nümakalaka Jesús namüin na laülaayuu judíokana:

—Müleka shiimüinreje niain jüshin Maleiwa, aishije taya jüpüla süka chaje'ewalin taya nüma'anajee Maleiwa. Nia'aya kajünalaka taya, nnojoishi antüshin ne'e taya ja'akamüin süka taa'in tamüiwa. ⁴³ Nnojotsü jiyaawatüin aa'u

tü taküjakat achiki jümüin, süka nnojolün kapülain jaa'in tanüiki. ⁴⁴ Shia jaa'inreeka ma'i tü kasa mojusü nüchekakat jüpüleerua chi sülaülakai yoluja, süka niain shiimüin jüshin. Nia o'ttatüyükaja'a sünain uwomuyuwa sümäiwa paala je ayatayüja'a nia maa'ulu yaa sünain. Nia kanainjeejachika'aya tü alawaakat. Niyouktüin tü shiimüinkat, shia jülüjaka naa'in tü alawaakat waneepia. ⁴⁵ Akaajaa jiakana, nnojotsü joonooin amaa tü tamakat jümüin süka shiain tü shiimüinkat. ⁴⁶ Nnojotsü süpüla "wayuu kaainjarai pia" jümüinjatüin tamüin. Taküjain waneepia tü shiimüinkat jümüin, ¿jamüsü nnojotka'a kapülain jaa'in shia? ⁴⁷ Na eekai nüpüshin Maleiwa, kapülasü naa'in nünüiki. Otta jiakana, nnojotka'a kapülain jaa'in nünüiki sükajeejatü nnojoliin nüpüshin jia —nümakalaka Jesús namüin.

Naashin Jesús, nia Maleiwa nüshika

⁴⁸ Nasouktakalaka na laülaayuu judiókana sünain mojulu'ulüin nanüiki nümüin Jesús:

—Lotüsü tü wamakat püchiki sünain "Samari-aje'ewai pia je kale'eru'ushi pia yoluja" wamüin pümuin.

⁴⁹ Nümakalaka Jesús namüin:

—Nnojoishi taya kale'eru'ushin yoluja. Nia kojutka ne'e tatüma Tashi. Otta tayakai jütüma, mojutsai. ⁵⁰ Nnojoishi tayain kee'ireein aa'in kojutuu sütüma wayuu. Nia chi Tashikai Maleiwa kee'ireeka aa'in kojutüinjachin taya atümaa, süka niain kaneekajalain taya süpüla. ⁵¹ Shiimainkalaka ma'i tü tamakat

jümüin joolu'u: Chi wayuu eekai noonooin sümaa tanüiki, nnojoleechi e'rüin ouktaa — nümakalaka.

⁵² Nasouktakalaka na laülaayuu judíokana nümuin:

—Pi'ra müsüje'e, shia wamakaja'a pümuin sünain shiimüin kale'eru'uin pia yolujaa. Abraham, ouktüshi oo'ulaka napüshua na nünükimaajananakana Maleiwa. ¿Jamakuippalaja'a joo pünuiki "Chi wayuu eekai noonooin sümaa tanüiki, nnojoleechi e'rüin ouktaa" pümakalaka wamüin?
⁵³ Abraham, ouktüshi oo'ulaka napüshua na nünükimaajananakana Maleiwa. ¿Piataale ma'i alana'aleein sünain miyo'uwaa noulia? ¿Jaraikai pia saa'in pümuin? —namakalaka nümuin Jesús.

⁵⁴ Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Müleka "wayuu anamia taya" tamüle ne'e, matüjaaja'a aa'ulu müleka shiimüinre je müleka alawaalein. Nia a'waajaka taya chi Tashikai, chi Jümaleiwasekai jaajüin, ⁵⁵ chi ju'waataakai alu'u sümaa nnojolin ji'raajüin nia. Alu'usa tayakai, te'raajüin. Müleka "nnojoishi te'raajüin" tamüle, meechi aka taya jiakana aküjakana alawaa. Shiimüin sünain te'raajüin nia je toonooin waneepia sümaa nünüiki. ⁵⁶ Otta müşhia chi jutuushikai Abraham, talatüshinka ma'i süka nütüjaain saa'u sünain tantajachin so'uweena wane ka'i. Talatüsü ma'i naa'in süka nütüjaain saa'u tü kasa anasü taa'inrajatkat tantapa sa'akamüin wayuu —nümakalaka Jesús namüin.

57 Namakalaka na laülaayuu judíokana nümüin Jesús:

—¿Jamakuaippai süpüla pi'rüinjachin Abraham mataashikai kakaliaichikai nia ouktüin? Otta piakai, eeyaa ne'e püsa'wajüirüin ja'ralin shikii juya puuyase.

58 Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Shiimüin tü tamakat jümuin: Eetüjü'iya taya nnojoliwa'aya jemelin Abraham —nümakalaka namüin süka nütüjaain saa'u sünain niain Maleiwain.

59 Nayasa nayakana, naapaakalaka ipa süpüla na'ina'alüinjachin nia saalii tü nümakat namüin sünain niain Maleiwain naajüin. Otta Jesús, nujuittaakalaka najuuna sulu'ujee tü a'waajüleekat Maleiwa.

9

Anashi wane wayuu mo'usai nütüma Jesús

1 Súchikijee nujuittüin Jesús sulu'ujee tü a'waajüleekat Maleiwa, awaralijaashi nia nammaa na nikirajüinkana. Ni'rakalaka wane wayuu mo'usai, jemeishitüjü'iya sümaa mo'uin.

2 Nasakirakalaka na nikirajüinkana:

—Ekirajükalee, ¿jamüshi jemeika'a nia sümaa mo'uin? ¿Saalijeejachi naainjala, nayataapa kaainjalo'uin na kachoinkana? — namakalaka.

3 Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Nnojoishi saalijeejachin naainjala je saalijeejachin naainjala na kachoinkana. Shia ne'e süpüla shi'rüinjatüin wayuu wainma tü kasa anasü naa'inreekat Maleiwa nüka.

⁴ Je süma'inru'u katüin wo'u, anakaja müleka wa'yataale nümuin chi Maleiwakai kajünalakai taya. Ouktapa waya, ¿jamataaleena süpüla wa'yataainjanain nümuin? ⁵ Sükajee tüü, süma'inru'u yaain taya sa'aka wayuu, müshi aka taya saa'in wane anakia, süka shiyaawatüinjatüin tatüma wayuu saa'u tü shiimüinkat —nümakalaka namuin.

⁶ Kettaapa nünüiki Jesús namuin na nikirajüinkana, nejetakalaka mmolu'u süpüla naain-jain wane pootshi. Nushulerakalaka shia saa'u no'u chi mo'usaikai sümaa nümuin nümuin:

⁷ —Pu'una eemuin tü anua o'oojüleekat Siloékat sünulia pu'lojooiwa tü po'ukot chamuin —müshi nümuin.

Je chi mo'usaikai, nu'unakalaka chamuin cha'aya süpüla nu'lojooinjatüin tü no'ukot. Nüle'ejakalaka nipialu'umuin sümaa ko'uin nia. (Otta tü pütchi "Siloé" makat, "Ajütüüshi" malu'ut.)

⁸ Je shiasa sümakalaka tü wayuukolüirua eekai kepiain nü'ütpünaa je eekai shi'rapü'uin nia sünain ajulijaa:

—Atak, ¿nnojoishi niain chi mo'usai joy-otopü'ükai sünain ajulijaa sulu'u wopu chira?

⁹ —Aanee, nia'aya chira —mataalasü waneeirua.

Otta waneeirua:

—Nnojoittaashi niain, mataashi aka naa'in ne'e —müshii.

Otta chi mo'upü'ükai:

—Tayaichija'aya chi ajulijapü'ükai, chi ji'rapü'ükai paalainka —müshi nia namuin.

¹⁰ Nasakirakalaka nia na wayuukana:

—¿Jamüsü pukuaippa süpüla ko'uinchachin pia?

¹¹ Nüsouktakalaka namüin:

—Chi wayuu Jesúskai anülia, naainjüin wane pootshi je nushuletkalaka shia saa'u tü to'ukot. Nüjütakalaka taya eemüin tü anua kanüliakat Siloé süpüla to'lojüinjatün tü to'ukot cha'aya. O'una müşhia taya sütüma nünüiki. Je súchikijee to'lojüin to'u, e'ralaa müşhi taya — nümakalaka namüin na wayuukana.

¹² Nasakirakalaka nia:

—¿Jalaka'a joo chi wayuukai?

—¿Müinja? Nnojoishi tatüjaain aa'u — nümakalaka namüin.

Asakijünüshi chi mo'upü'ükai natüma na laülaayuu judíokana

¹³ Nümaanakalaka chi mo'upü'ükai natüma na wayuukana nanainmüin na fariseokana ee-janale naya jutkatün sulu'u tü ekirajüleekat na judíokana. ¹⁴ Süka sükalio'ujatün eemerawaa naainjüin Jesús tü pootshi anainjachikat atüma chi mo'usaikai, ¹⁵ nüsakijünakalaka chi wayuukai natüma na fariseokana sünain jamakuaippalin nia ko'uka'a. Nüsouktakalaka chi wayuukai namüin:

—Nushulejaain wane pootshi saa'u tü to'ukot je nüjütüin taya süpüla to'lojoojinjachin tü to'ukot. Ko'u müşhia taya súchikijee tia — nümataalakalaka namüin na fariseokana.

¹⁶ Namakalaka joo waneeirua fariseo:

—Watüjaaichipa aa'u chia wayuukai sünain nnojolin nüma'anajeejachin Maleiwa, süka nnojolüin noonooin sümaa tü nuluwataakat anain

Moisés süpüla nnojoliin wa'yataain sükalio'u eemerawaa. A'yataashi nia su'unnaa tia sünain niyyajüin chi wayuukai —müshii naya.

Je nanüiki waneeirua na fariseokana:

—Nnojotsü nuuntün naa'inrüin wane kaainjarai tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa —müshii naya.

Süka nnojolüin paa'inwajiraain naya,
¹⁷ nasakirakalaka chi mo'upü'ükai
 nüchikua'aya:

—Piakai ko'ushikai nütüma, ḡjarai naa'in pümüin? —namakalaka nümüin.

Nüsouktakalaka chi wayuukai namüin:

—Wane nünükimaajachi Maleiwa naa'in tamüin —nümakalaka namüin.

¹⁸ Nnojotkalaka nanoujain na laülaayuu judíokana sünain mo'upü'ün chi wayuukai. Neenajitkalaka na kachoinshiikana nia süpüla nasakinnüinjanain nünain.

¹⁹ —¿Jüchon chii? ḡJemeishijasa'aya sümaa mo'uin? ḡJamataalaka'a joo nia ko'uka'a joolu'u? —müshii namüin.

²⁰ —Aa, wacho'onya, shiimüin sünain jemeishin nia sümaa mo'uin. ²¹ Shia nnojotka watüjaain aa'u jamakuappalin ko'uka'a nia joolu'u otta jaralin anain atüma. Naaja nünüiki, niale jüsakirün. Nüküjeerü süchiki jümuin, jo'uule joo nia —namakalaka namüin na fariseokana.

²² Müsü nanüiki sütüma mmolüin naya seema tü namakat paala na laülaayuu judíokana, tü makat: "Chi eekai kapülain naa'in nünüiki Jesús sünain niain Cristoин chi Nüneekajalakai

Maleiwa, müichia mekerolüin nüchikua sulu'umün tü ekirajüleekat". ²³ Je "nüküjeerü süchiki jümün, jo'uule joo nia", namaka'a na kachoinshiikana chi mo'upü'ükai, sükajana mmolüin neema na laülaayuukana.

²⁴ Je na fariseokana, neenajakalaka nüchikua chi mo'upü'ükai sünain namüin nümüin:

—Watujaaa aa'uchi chi eiyajakai pia sünain wayuuin kaainjarai nia. Anakaja püküjüle wamüin joolu'u tü shiimüinkat noo'opünaa nu'upala Maleiwa —namakalaka nümüin.

²⁵ Nümakalaka namüin:

—Nnojoishi tatüjaain aa'u müleka kaain-jaraire nia. Shia'ala ne'e tatüjaaka aa'u, mo'upü'ün taya tamaiwa, otta müsia joolu'u, ko'uichipa taya —nümataalakalaka.

²⁶ Nasakirakalaka nia nüchikua:

—¿Jamüsü pukuaippa nütüma? ¿Kasa niijaka aka tū po'ukot? —namakalaka nümüin.

²⁷ —Taküjüitpa'asa jümün, otta nnojotsü kachipünaain jaa'in tanüiki. ¿Jamataalaka'a joo jaapajeka'a shia süchikua? ¿Ekirajüneeshii jia nütüma? —nümakalaka namüin.

²⁸ Na'ülüjakalaka na fariseokana nümüin chi wayuukai sünain mojulu'ulüin nanüiki nümüin:

—Piayaainje ne'e shikirajüin wayuwa'atakat tia. Eitüshi'ireein joo waya nikirajanain Moisés.

²⁹ Watüjaaa aa'ut sünain niain Moisés naasha-jaapü'ün amaa Maleiwa. Akaajasa chia, ¿jara atüjaaka saa'u jalaje'ewalin? —namakalaka nümüin.

³⁰ Nümakalaka chi mo'upü'ükai namüin na laülaayuu judíokana:

—Atak, nia anaka atüma taya su'upala wayuu süpüshua. ¿Jamüsü nnojotka'a jütüjaain aa'u jalaje'ewalin wayuu eekai müin aka chia? ³¹ Jütüjaaa aa'uchi chi Maleiwakai sünain nnojolüin kapülain naa'in sünüiki wayuu eekai kaaingjaralüin, alu'ujassa chi eekai keisalain sümüin nukuaippa nu'upala sünain noonooin sümaa nünüiki. ³² Nnojotsü waapüirüin achiki wane wayuu eekai sütüjiin süpüleerua ko'uin wayuu sütüma, eekai jemein sümaa mo'uin maa aka takuaippa. ³³ Müleka nnojoireje aluwataaushin nütüma Maleiwa, nnojotsüje nuuntüin naa'inrüin kasa eekai müin aka tüü — nümakalaka namüin.

³⁴ Namakalaka nayakana nümüin:

—Pia jemeikai sümaa kaaingjalain, e'rüiyaakai aa'in wayumüin, ekirajeekai waya, pu'una yaa-jee —namakalaka nümüin sünain najünajaain sulu'ujee tü ekirajüleekat.

*Achiajaanüshii na laülaayuu judíokana
nütüma Jesús saalijee nayouktüin nünüiki*

³⁵ Otta müşhia Jesús naapapa nüchiki chi mo'upü'ükai sümaa nüjünajaanüin sulu'ujee tü ekirajüleekat na judíokana, nüchajaakalaka nüchiki. Shiasa nüntapa nünain, nüsakirakalaka nia:

—¿Anoujashi pia nünain chi Shipayakai Wayuu? —müshi nümüin.

³⁶ —Ekirajüikalee, ¿jarai nian? Püküja tamüin nüchiki tanoujaiwa nünain —nümakalaka chi mo'upü'ükai nümüin Jesús.

³⁷ —Nia chi pi'rakai joolu'u, chi yootokai pümaa —nümakalaka Jesús nümüin.

38 —Senyotkalee, anoujashi taya pünain joolu'u —nümakalaka sünain nu'waajüin Jesús.

39 Nümakalaka Jesús nümüin:

—Antüshi taya yaa mmolu'umüin sa'akamüin wayuu süpüla tee'iyatüinjatüin sümüin sünain kaainjaralüin süpüshua. Chi eekai kapülain naa'in tanüiki, niyaawateerü aa'u tü shiimüinkat, maa aka joo piakai ko'uichipain. Otta chi eekai niyoutüin tanüiki, maa aka naa'in nala fariseokana, müichia mayaawatüin saa'u tü shiimüinkat. Meena aka mo'ukai — nümakalaka Jesús.

40 Eejanakalaka waneeirua fariseo yaa peje sünain eejacire yootüin. Naapajakalaka tü nümakat. Namataalakalaka nümüin Jesús:

—¿Mo'usalijasa'a joo waya paa'inru'u?

41 Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Sükajee jiyouktüin tanüiki sünain ju'waataain sulu'u jütüjaain saa'u jaashin tü shiimüinkat, kasalajaneerü jümüin jaainjala. Otta chi wayuu eekai kapülain naa'in tü tekirajakat anain, maa aka chi mo'upü'ükai, nnojoleerü kasalajanain nümüin naainjala — nümakalaka namüin.

10

Nukuappa chi anneetpü'ü shiimüinshikai

1 Ayatshia aashajaain Jesús namüin na laülaayuu judíokana sünain nümüin namüin: "Shiimüin tü tamakat jümüin: Chi wayuu oototkai shiinalu'upünaa sükulaatse anneerü, nnojoikai ekerolüin so'ulu'upünaa, ka'ruwarai. **2** Alu'ujasa'aya chi eekai nikerolüin

so'ulu'upünaa, nia'aya chi shiimainkai anneetpü'ün. ³ Ajutannüsü so'u tü kulaatkat nüpüleerua. Je tü na'anneetsekat, shi'raajün nünüiki neenajapa süka sünulia süpüla nike'erüin nüpüleerua. ⁴ Je nike'etpa shia, o'unüsü süpüshua nümaa eepünaale shia nütüma süka shi'raajün nünüiki. ⁵ Alu'ujasa sümüin wayuu eekai naatajatuin, nnojoleerü o'unüin sümaa süka nnojoliin shi'raajün sünüiki, a'walakajaweerü süpüleerua", nümataalakalaka Jesúś namüin. ⁶ Aashajaashi joo Jesúś süka sukuappa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma süpüla nii'iyatüinjatüin namüin na laülaayuu judíokana sünain nnojoliin naya müin aka naa'in niakai sünain ekirajaa tü shiimüinkat sümüin wayuu. Otta nnojotkalaka nayaawatüin saa'u jamalu'ulüin tü nüchikikat chi anneetpü'ükai nüküjaitpakat namüin.

Jesús, müshi aka naa'in wane anneetpü'ü eekai anamiain ma'i

⁷ Nümakalaka Jesúś namüin nüchikua süka nnojoliin nayaawatüin saa'u na laülaayuu judíokana tü nikirajeekat anain: "Shiimain tü tamakat jümüin: Tayakai, müshi aka saa'in wane so'u sükulaatse anneerü. ⁸ Tü wayuu antakalüirua tapülapünaa, na aküjakana alawaa, müshii aka saa'in ka'ruwaralii napüshua. Je tü anneetkalüirua, nnojotsü shiyaawatüin aa'u nanüiki. ⁹ Tayakai, müshi aka saa'in so'u sükulaatse anneerü süka shikerolüin wayuu tanainjee nüma'anamüin Maleiwa. Je chi eekai nünoujain tanain, aapüneerü nümüin

nütüma Maleiwa süpüshua tü che'ojaakat nümüin. ¹⁰ Chi ka'ruwaraikai, antüshi ne'e süpüla a'luwajaa anneerü je o'una'alaa saa'in tü mürütikalüirua. Akaajasa tayakai, antüshi taya süpüla shii'iranajaainjatüin saa'in wayuu tatüma süpüla eeinjatüin waneepia nümaa Maleiwa", nümataalakalaka Jesús namüin.

¹¹ Aashajaashi Jesús nüchikua namüin: "Tayakai, müshi aka naa'in wane anneetpü'ü eekai anamiain ma'i, chi nnojoikai mmolüin seema ouktaa saa'ujee aa'inmajaa na'anneetse.

¹² Akaajasa chi aa'inmajiruushikai ne'e saa'u neerü, nnojoishi müin aka naa'in chi ka'anneetseshikai. Müleka süntüle wane unaalü sünainmüin, nüpünaajeerü tü anneetkalüirua. A'walakajaa meeria sainküin mmakat, shika sümeeria tü unaatkät. ¹³ Nüpütapünaain tü anneetkalüirua süka maalin shia nüpüla saa'u nnojolüin nümü'ünün, a'yataashin ne'e nia saa'u neerü.

¹⁴ "Saa'u müin aka taya naa'in wane anneetpü'ü eekai anamiain ma'i, te'raajüin tü ta'anneetsekälüirua je ne'raajüin taya, ¹⁵ maa aka ni'raajüin taya chi Tashikai je te'raajüin nia'aya. Je yapashi taya süpüla aapajirawaa tekii süpüla ouktaa saa'u tü ta'anneetsekälüirua. ¹⁶ Eeshi'iya wane anneerüiruaya'a waneejan-nuu. Tantireena naya'aya tanainmüin süpüla noonoooinjanain sümaa tanüiki. Kotteeshii tatüma na ta'anneetsekana napüshua süpüla naa'inmajününjanain tatüma tamüiwa, tayakai chi napü'üyakai.

¹⁷ "Aishi ma'i taya nüpüla chi Tashikai

saa'u taapajiraainjachin tekii süpüla ouktaa
 saa'u tü ta'anneetsekalüirua. Je oso'iraweerü
 taa'in süchikijee ouktaa. ¹⁸ Taapajiraain tekii
 süka taa'in tamüiwa süpüla ouktaa, nnojotsü
 sükajeejachin o'utünaa aa'in sütüma wayuu.
 Laülaa taya tamüiwa süpüla aapajirawaa tekii
 oo'ulaka süpüla oso'irawaa aa'in, süka shia in
 aluwataana anain taya nütüma chi Tashikai",
 nümataalakalaka Jesús namüin.

¹⁹ Otta müşhi'iya na laülaayuu judíokana
 sütüma tü nümakat Jesús, a'ülüjaajiraashii
 naya nachikua.

²⁰ —Mamainnashi nia sütüma kale'eru'uwa a
 yoluja. Nnojotsü anain süpüla waapajün
 nünüiki —müsħii wainma na laülaayuukana.

²¹ Otta sünüiki waneeirua:
 —Wane wayuu eekai kale'eru'uin yoluja, nno
 jotsü aashajaain pütchi eekai müin aka tü. Je
 wane yoluja'aya, nnojotsü anain wane wayuu
 eekai mo'uin sütüma —müsħii naya.

A'ürülaashii ma'i waneeirua laülaayuu judío nünain Jesús

²² Wanaa sümaa alin jemiai chaa Jerusalén,
 o'ttüsü wane mi'iraa natüma na judíokana
 cha'aya süpüla sotüinjatüin naa'in wanaa
 sümaa süikkale'ennüin süchikua paala tü
 a'waajüleekat Maleiwa. ²³ Warai müşhi
 Jesús sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa
 suupünaapünaa tü luma e'itaanakat anain
 nünülia Salomón. ²⁴ Narütkaakalaka wane
 laülaayuu judíoirua nünainmüin süpüla
 noo'ulaküin naa'in. Nasakirataalakalaka nia:

—¿Jamüshi pia kama'aka'a ma'i süpüla aküjaa wamüin sünain jaralin pia? Müleka shiimüinre sünain piain Cristoin chi Nüneekajalakai Maleiwa, püküjaa wamüin süka pütchi eekai ja'yashin —namakalaka nümüin Jesús.

²⁵ Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Taküjüitpa'asa jümüin sünain tayain Cristoin, otta jiakana, nnojotsü kapülain jaa'in tanüiki. Tü kasa anasü taa'inrakat, tü aluwataanakat anain taya nütüma chi Tashikai, tü nütüjakat apüleerua nümüiwa, shii'iyatüin jümüin takuaippa. ²⁶ Masütaajuka'a jia sünain manoujain tanain, shia süka nnojoliin ta'anleetsein jia. ²⁷ Otta na ta'anleetsekana, te'raajüin naya je o'unüshii tamaa süka ne'raajüin tanüiki. ²⁸ Ee'iranajaaitpa naa'in tatüma süpüla eeinjanain naya nümaa Maleiwa waneepia. Müina nnojoliin amüloulin naya. Je nnojotsü jaralüinjatüin asütüin naya tajapulu'ujee. ²⁹ Saa'u naapajalain naya tamüin chi Tashikai, chi alana'aleekai sünain pülashin suulia kasakat süpüshua, nnojoruleeja'a nasütünajanain najapulu'ujee. ³⁰ Tü takuaippakat, a'aniraasü nümaa chi Tashikai, akaajaa tü nukuaippakat tamaa — nümakalaka Jesús namüin.

³¹ Na laülaayuu judíokana, naapaakalaka ipa nachikua süpüla na'ina'alüinjachin nia. ³² Nümakalaka joo Jesús namüin:

—Tountüin taa'inrüin nütüma chi Tashikai kasa wainma eekai anashaatain ma'i ju'upala, tü nütüjakat apüleerua niakai nümüiwa.

¿Jaratka'a ju'uteein anainjee taa'in süka ipa?
—nümakalaka namüin.

³³ Nasouktakalaka nümüin:

—Nnojoishi wa'iteein pia süka ipa saaliijee paa'irüin kasa eekai anain, saaliijeejatü e'rülin wayumüin pia sümaa pünüiki "Taya'aya Maleiwa" pümüin sümaa wayuuin ne'e pia — namakalaka nümüin.

³⁴⁻³⁵ Nüsouktakalaka Jesús namüin:

—Pansaasü tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa. Soto jaa'in tü nümakat chi Maleiwakai ashajünakat sulu'u nütüma Moisés sünain "maleiwa jia" nümüin. Saa'u "maleiwa" namünüin na wayuu kamüinjanakana tü pütchikat, ³⁶ ¿jamaka'a joo mojushiika'a jümüin "Nüchon taya Maleiwa" tamüin jümüin? Nnojotsü te'ralain wayumüin tia nümüin Maleiwa. Tayakai, akatannüshi nütüma Maleiwa süpüla nüjütüinjachin taya sa'akamüin wayuu. ³⁷ Müleka nnojorule taa'irüin tü naa'inrakat chi Tashikai, anasüja'a sulu'u nnojorule kapülain jaa'in tanüiki. ³⁸ Akaajasa taa'irüle shia, ja'itaichi jiyouktüin taya, anakaja müleka kapürale jaa'in tü taa'irakat ju'upala süpüla jiyaawatüinjatüin saa'u sünain sa'aniraain nukuaippa chi Tashikai tamaa je sa'aniraain takuaippa nüma'aya — nümataalakalaka Jesús namüin.

³⁹ Nata'üleekalaka nachikua Jesús, akaisa isain nia noulia.

⁴⁰ Ale'eja müshia Jesús chamüin waneemüin sa'ata tü süchikat Jordán eejechire paala Juan sünain owoutisaajaa wayuu. Je saa'u

makatüin Jesús cha'aya, ⁴¹ antapaayaa müsü wayuu wainma nünainmüin sünain sümajiraain nüchiki mayaa:

—Mayaainje nnojolüin naa'inrüin Juan wane kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa, shiimainshaana tü nümapü'ükat noo'opünaa Jesús —namakalaka.

⁴² Je cha'aya, anoujasü wainma wayuu nünain Jesús.

11

Ouktiüshi Lázaro

¹ Eejachi wane wayuu kanüliashi Lázaro, kepiashi cha'aya Betania sulu'u tü mmakat Judea sümaa nushunuumuyuu kanüliasü María oo'ulaka Marta. Ayuuikalaka nia. ² (Shia tü María o'yotokat "perfume" saa'u nuu'ui chi Senyotkai je süla'ajain shia süka su'wala.)

³ Na nüshunuukana Lázaro, najütakalaka wane wayuu nünainmüin Jesús eejachire nia wane sa'ata tü süchikat Jordán süpüla naapirüinjachin nia nüchiki Lázaro:

—Senyotkalee, ayuuishi chi aishikai püpüla — nümünakalaka.

⁴ Je naapapa Jesús nüchiki Lázaro, nümakalaka:

—Ayuuliikat tia, nnojotsüyaaje'e ouktajachin sütüma. Süpülajatü ne'e sütüjaainjachin wayuu naa'u chi Maleiwakai sünain pülashin ma'i je süpüla sütüjaainjachin naa'u chi Nüchonkai Maleiwa sünain pülashin ma'i nia'aya — nümakalaka Jesús.

5-6 Wanaa sümaa naapinnüin nüchiki Lázaro sünain ayuulin nia, makatüshi Jesús maa aka piama ka'i cha'aya wane sa'ata tü süchikat Jordán, mayaainje alin ma'i nüpüla Marta je tü shimiiruakat je müşhija'a Lázaro.

7 Shiasa süchikijee piama ka'i, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana:

—Anakaja wale'ejüle wachikua'aya joolu'u Judeamüin.

8 Namakalaka na nikirajüinkana nümüin:

—Ekirajükalee, mataashi pu'utüneekai aa'in süka ipa natüma na laülaayuu judíokana cha'aya Jerusalén. ¿Jamüinjachi püle'ejeeka'a joolu'u chamüin? —namakalaka.

9 Süpüla nii'iyatüinjatüin Jesús namüin sünain nnojolüin keraain nükalia süpüla ouktaa, nümakalaka namüin:

—Müleka waraittüle wane wayuu so'uka'i, nnojoleechi ashanaain, süka ja'yain tü wopukot sütüma nuwarala chi ka'ikai. **10** Otta müleka waraittüle nia sa'wai, eeshi süpüla nüshanaain süka nnojolüin ja'yain tü wopukot sütüma tü piyuushikat —nümakalaka namüin.

11 Ayatshi Jesús sünain naashajaain namaa:

—Chi watünajutkai Lázaro, atunküshi nia. Chainjachika'a joo taya sünain achijiraa nia — nümakalaka namüin.

12 Namakalaka na nikirajüinkana nümüin:

—Senyotkalee, müleka nutunküle, analdeerü naa'in.

13 Tü nümakat Jesús, shia nüchiki Lázaro sünain ouktüin nia. Otta saa'in namüin na

nikirajüinkana, atunkayaaja'a ne'e naa'inru'u.

¹⁴ Lotokalaka joo nünüiki Jesús namüin:

—Ouktüichipa Lázaro, ¹⁵ je anasü saa'in tamüin sünain nnojolin chajachin taya wanaa sümaa ouktüin nia, süka katsünjeerüin joolu'u tü jünoulakat sütüma tü kasa anasü ji'reetkat cha'aya. Joo'uya jümaala chamüin —nümakalaka Jesús namüin.

¹⁶ Nüsouktakalaka wane chi nikirajüinkai kanüliakai Tomás, chi Senkeyuu münakai:

—Joo'uya wapüshua ouktaiwa waya wanaa nümaa chi ekirajükai waya —nümakalaka namüin na nüpüshikana.

Aashajaashi Jesús süchiki nüso'iraweechin aa'in Lázaro

¹⁷ Nu'unakalaka Jesús namaa na nikirajüinkana chamüin Judeamüin. Je nüntapa Betaniämüin, naapa achikit sünain sülätüirüin pienchi ka'i süchikijee ni'itaanüin chi ouktüshikai. ¹⁸ Saa'u pejein Betania sünain Jerusalén, maa aka apünüin "kilómetro" eera, ¹⁹ antapaatasü wainma wayuu chajee shipialu'umüin Marta je María sünain alapalawaa naya.

²⁰ Saapaiwa'aya Marta nüchiki Jesús sünain antaa, süpanapajakalaka nia. Shiaka María, makatüin miichipa'a. ²¹ Sümakalaka Marta nümüin Jesús:

—Senyotkalee, müleka yaajachireje pia, nnojoishije ouktüin chi tawalakai. ²² Otta müsia joolu'u, mayaainje ouktüichipain nia, tatüja

aa'ulu sümaa naa'inreerüin Maleiwa süpüshua tü puchuntakat nümüin —sümakalaka nümüin.

²³ —Oso'iraweechi aa'in chi puwalakai —nümakalaka Jesús sümüin.

²⁴ —Aa, tatüjaa aa'uchi sümaa nüso'iraweechin aa'in sümaa wayuu süpüshua so'uweena tü ka'i saja'lajaainjatkat o'u kasa süpüshua —sümakalaka Marta nümüin.

²⁵ Nümakalaka Jesús sümüin:

—Tayakai, taya atüjaka oso'ire'eraa saa'in wayuu süpüla eeinjatüin nümaa Maleiwa wanepia. Chi eekai nünoujain tanain, ja'itaichi ouktüin maa aka wayuu süpüshua, cheechi nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. ²⁶ Ee'iranajaweerü naa'in sütüma nünoujain tanain, je nnojoleechi amüloulin. ¿Kapülasü paa'in tü tamakat pümuin? —nümakalaka Jesús sümüin Marta.

²⁷ —Aa, tanoujain sünain piain Cristo in chi Nüneekajalakai Maleiwa, chi Nüchonkai Maleiwa antajachikai yaa mmolu'u sa'akamüin wayuu —sümakalaka Marta nümüin Jesús.

²⁸ Kettaapa sünüiki Marta, ale'ejüsü shia süchikua eemüin María tü shimiiruakat sünain sümüin sümüin sujuuna wayuu: "Isaa antüin chi Ekirajükai, nüsaajirüin pia", sümakalaka sümüin. ²⁹ Saapapa María tü pütchikat, asha'walaasü yaawalaja'a sünain o'unaa eemüin Jesús. ³⁰ Otta Jesús wanaa sümaa tia, sajachi eejechire paala nia yootüin sümaa Marta. Mekerolüinsai sulu'umüin tü puelokat. ³¹ Je nayasa na wayuu alapalaashiikana shipialu'umüin María,

ne'rapa shia sünain o'unaa yaawalaja'a,
noushikajaakalaka süchiirua. Chainjatia
naa'inru'u sünain a'yalajaa amouyuupa'amüin
eere ni'itaanüin chi ouktüshikai.

³² Mayaasü antüin María nünainmüin Jesús,
o'ttüsü süka súsapain nümülatu'umüin süka
kojutüin nia sütüma.

—Senyotkalee, müinka yaajachireje pia, nno-
joishije ouktüin chi tawalakai —sümakalaka
nümüin.

³³ Je ni'rapa Jesús María sünain a'yalajaa
oo'ulaka na wayuukana sümaajanakana, mo-
jukalaka ma'i naa'in sütüma.

³⁴ —¿Jalashi nia e'itaanüin? —nümakalaka
namüin.

—Joo'uya Senyotkalee, pi'raiwa —namakalaka
nümüin.

³⁵ Ni'yalajakalaka Jesús. ³⁶ Shiasa'a nanüiki
wane wayuukana:

—Aireekaija'a ma'i nia nüpüla —müshii.

³⁷ Otta sünüiki waneeirua:

—¿Jamüshi nnojoika'a niiyajüin paala chi
wayuukai suulia ouktaa, maa aka niiyajüin paala
chi mo'usaikai? —sümakalaka.

Nuso'ire'erüin Jesús naa'in Lázaro

³⁸ Je nüntapa Jesús amouyuupa'amüin, mo-
jukalaka ma'i naa'in nüchikua. Je tü eejachire
ni'itaanüin chi ouktüshikai, wane ipa müsü
aka saa'in sulu'upünaa paü ke'ipolosü wane ipa
miyo'u.

³⁹ —Jüsünne'era türa shirousekat —
nümakalaka Jesús namüin.

—Senyotkalee, keejuuichin, pienchit ka'i süchiiruajee ni'itaanüin —sümakalaka Marta tü nüshunuukat chi ouktüshikai.

⁴⁰ Nümakalaka Jesús sümüin:

—Soto paa'in tü tamakat pümuin. Müinka pünoujüle tanain, pütüjaweechi aa'u chi Maleiwakai sünain pülashaatain ma'i nia.

⁴¹ Süsünne'ennakalaka joolu'u tü shi'ipolokat. Eirakaa müşhia Jesús iipünaamüin sümaa maa:

—Taataa, taapüin pümuin analu'ut maa'ulu yaa süka paapüin tanüiki. ⁴² Tatüjaa aa'uchi pia sünain paapüin tanüiki meinshi. Tamüsü ne'e tü pütcikat pümuin nayaalu'u na wayuu yaakana süpüla nanoujainjanain sünain püjunalain taya —nümakalaka Jesús nümuin Maleiwa.

⁴³ Shiasa kettaapa nünüiki Jesús, neenajaka'a chi ouktüshikai:

—Lázaro, pujuittaa yalajee yaa anooipa'amüin —nümakalaka sünain emetuluin nünüiki.

⁴⁴ Nujuittaakalaka chi ouktüshikai paala sünain ko'oin süka kuluulu najapü, nuu'ui oo'ulaka nu'upünaa.

—Juwasta nuulia türa ko'oyookat akan. Juu'ulaapa nu'unaiwa nümuwa —nümakalaka Jesús namüin na wayuukana.

Aashajiraashii na laülaayuu judíokana süchiki no'utirajachin naa'in Jesús

⁴⁵ Wainma na wayuu antakana shipialu'umüin María, anoujashii nünain Jesús sütüma tü naa'inrakat. ⁴⁶ Otta waneeirua, o'unüsü nanainmüin na fariseokana sünain aküjaanamüin süchiki tü naa'inrakat Jesús. ⁴⁷ Je na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote

judíokana oo'ulaka na fariseokana, nakotchajiraakalaka napüshua na laülaayuu judíokana. Namakalaka namüin:

—¿Kasa waa'inruijnjatka nüka chia wayuukai? Naa'inruij wainma kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa.

⁴⁸ Müleka woo'ulaale nia, anoujeerü wayuu wainma nünain. Anta meenia na sülaülakana mma Romaje'ewaliikana, süpüla najuttirüin tü a'waajüleekat Maleiwa sümaa no'una'alüinjatüin waa'in —namakalaka namüin na laülaayuukana napüshua.

⁴⁹ Nüsouktakalaka joo wane na'akajee, Caifás nünülia, chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana so'u juyakat tia. Nümakalaka namüin:

—Matüjüinsalii jia jüpüshua. ⁵⁰ Nnojotsü anain müleka wo'una'annüle aa'in wapüshua natüma na wayuu Romaje'ewaliikana. Shia anaka alu'u, saa'in tamüin, ouktüle waneeshia ne'e wayuu waa'u wayakana judíokana wapüshua —nümakalaka namüin.

⁵¹ Tü nümakat Caifás, shia noo'opünaa Jesús sünain ouktüinjachin saa'ujee tü judíokolüirua süpüshua. (Tü nümakat, nnojotsü niyaawatüin aa'u jamalu'ulüin. Nnojotsü nüle'eru'ujeejatüin ne'e tü pütcikat. Nuuntüin nüküjüin shia nütüma Maleiwa süka laülaashin nia napüleerua na sacerdote judíokana so'u juyakat tia.) ⁵² Nnojoishi ouktajachin ne'e Jesús naa'ujee na judíokana namüiwa, ouktajachi saa'ujee süpüshua tü nüpuñshikalüirua Maleiwa eekat sainküin mmakat, süpüla kottüinjanain naya

sünain wanaawain naa'in. ⁵³ Otta na laülaayuu judíokana so'ule'eya ka'ikat tia, o'ttüşhii sünain naashajaajiraain süchiki kasainjatüin naa'inrüin süpüla no'utirüinjachin naa'in Jesús.

⁵⁴ Je sükajee tia, nnojolichipa waraittüin ma'i Jesús na'aka na wayuukana sulu'u tü mmakat Judea. Nu'unakalaka namaa na nikirajüinkana yalajee Judeajee sulu'umüin wane pueulo kanüliakat Efraín chaa sü'ütpa'a wane isashii süpüla chainjanain naya cha'aya.

⁵⁵ Je sülü'ülapa sükalia tü mi'iraakat natüma na judíokana, tü kanüliakat Pascua, o'unüsü wayuu wainma sulu'ujee tü mmakat süpüshua chamüin cha'aya Jerusalénmüin. O'unüşhii naya süpülapünaa su'ttuin tü mi'iraakat süpüla naa'inrüinjatüin tü kasa wuleinjatkät akajee nakuaippa nu'upala Maleiwa. ⁵⁶ Je tü wayuu antakalüirua sünainmüin tü mi'iraakat, süchajaa achikichi Jesús. Wanaa sümaa sükotchijaain sulu'u tü a'waajüleekat Maleiwa, naashajaajiraakalaka sünain maa:

—¿Anteechi cheje nia sünain tü mi'iraakat naa'in jümüin? ¿Nnojoittaajeechi antüin?

⁵⁷ Müsü sünüiki tü wayuukolüirua süka saapinnüin paala natüma na laülaayuuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana oo'ulaka na fariseokana süka tü pütchi makat: “Müleka sütüjaale wane wayuu naa'u Jesús sünain jalain nia, anasü müleka saapirüle waya süpüla wata'ülün nia”.

12

O'yotünüsü wane “perfume” saa'u nuu'ui Jesús

¹ Je aippirua ka'i süpülapünaa tü mi'iraan kanüliakat Pascua, nüle'ejakalaka Jesús Betaniamüin eere kepiain Lázaro chi nüso'ire'erakai aa'in paala. ² Eesü wane ekawaa nüpüla nütüma Lázaro oo'ulaka na nuwalayuukana süpüla nee'iyatüin sümüin wayuu sünain kojutüin ma'i nia natüma. Shiitajakalaka Marta tü eküütkat. Otta müşhia Lázaro, yaashi nia eküin sa'aka tü eejatkälürua sünain tü ekawaakat nümaa Jesús. ³ Shiasa María, shi'yotokalaka wane shiatapünaa maraaja "perfume" kojutüsü ma'i kanüliasü "nardo" saa'u nuu'ui Jesús süpüla shii'iyatüin nujut nümüin sümää süla'ajaan shia süka su'wala. Jemetuuikalaka ma'i tü paükat sütüma eejanale naya.

⁴ Sa'aka tü ekaasükalüirua, eejachi chi nikirajüinkai, chi Judas Iscariotekai anülia, chi aapüinjachikai nikii Jesús sümüin wayuu. Saa'u nnojolüin anain nümüin Judas tü saa'inrakat María, ⁵ nümakalaka nümüin Jesús:

—Kojutpaja'a ma'i tü "perfumekat". ¿Jamüsü nnojotka'a suikkünün süpüla sükaalijiaiin wayuu eekai müliaiin tü süliakat? Tü süliakat, müsü aka shi'yataainjut wane wayuu so'u wane juya —nümakalaka.

⁶ Je tüü, nümaka'a Judas, nnojotsü sükajeejatüin alin wayuu nüpüla eekai müliaiin, nümusü süka ka'rubaralin nia. Nu'lutowatapü'ü apüshirü tü neerü nalü'üjapü'ükät na nikirajüinkana Jesús, saa'u niain anaajaalin shia. ⁷ Nüsouktakalaka Jesús nümüin Judas:

—Kettsian, ko'uta ne'e pia.

Je nümakalaka Jesús namüin na wayuukana napüshua:

—Anasü tü saa'inrakat María tamüin, süka sünaajaalatüjülü'inya tü "perfumekat" süpüla sushulerünjatüin tanain so'u tü ka'i tojoitünajachikat o'u. ⁸ Je na wayuu müliakana, eejeena jümaa waneepia süpüla jüsülaajüinjanain namüin. Otta tayakai, süpülajachire joo yaawaa jümaa —nümakalaka Jesús namüin.

⁹ Je naapünapa achiki Jesús sünain nüle'ejüin Betaniämüin, antapaayaa müsü wayuu wattsaalii nünainmüin süpüla shi'rüinjachin nia oo'ulaka süpüla shi'rüinjachin Lázaro chi nüso'irakai aa'in paala. ¹⁰⁻¹¹ Anoujasü nünain Jesús wainma wayuu judío süka nüso'ire'erüin naa'in Lázaro. Je na laülaayuushiikana na'akajee na sacerdote judíokana, süka suu'ulaayaa sümüin tü wayuukolüirua suulia oonowaa sümaa nanüiki, no'utee aa'inchí Lázaro wanaa nümaa Jesús.

A'waajünüshi Jesús wanaa sümaa nüntüin Jerusalénmüin

¹² Shiasa mapa waneemüin ka'ikat, aapüna achikichi Jesús sütüma tü wayuu wattakat saalii antüsükälürua sünainmüin tü mi'iraakat sünain nüntajachin Jerusalénmüin.

¹³ Su'unakalaka tü wayuukolüirua nüpülamüin Jesús sulu'ujee tü pueulokat sünain kajapulu'uyaa namüin alanatüna süpüla shi'itaainjatüin nüpüla eepünaainjachire nülatüin süpüla shii'iyatüin nujutu nümuin.

Namayaa namakalaka emetuluin sünain asakaa nia:
“Aleluya”.

“Wa'waajüin chi Maleiwakai
süka nüjütün wamüin chi Aluwataashikai
waa'u wayakana Israelkana”.

“Anata'aleeshija'a ma'i chi antakai
wanainmüin”.

¹⁴ Nüntakalaka Jesús saa'u wane püliikü puutut, maa aka tü ashajünakat paala nüchiki sümaiwa sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkat Maleiwa makat:

¹⁵ “Jia wayuu Jerusalénje'ewaliikana,
nnojo mmolüin jia neema chi aluwataakai
jaa'u.

Anii nia antüin jünainmüin saa'u wane püliikü puutut”.

¹⁶ (Je na nikirajüinkana Jesús, nnojotsü nayaawatuin aa'u tü kasa aa'innakat so'u ka'ikat tia. Nayaawatale aa'ulu wanaa sümaa niyalennüin Jesús iipünaamüin nünainmüin Maleiwa. Sotüsü naa'in tü ashajünakat nüchiki je tü ka'i a'waatünakat o'u naa'u sütüma tü wattakat saalii wayuu.)

¹⁷⁻¹⁸ Je tü wattakat saalii wayuu o'unakat nüpülamüin Jesús, sükajeejatü naapüin süchiki tü kasa anasü alatakat nümüin Lázaro, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Naapüin nanainjee na wayuu e'rajüshiikana nukua Lázaro wanaa sümaa süso'iraain naa'in sütüma nünüiki Jesús je wanaa sümaa nujuittaain sulu'ujee tü woowirakat eejechire ni'itaanünin. ¹⁹ Nayasa na fariseokana, naashajaajiraakalaka:

—Atak, anoujasü wayuu watta saalii nünain. Nnojotsü kasakainjatüin watüma tü wayuukolüirua süpüla woo'ule'erüin shia suulia o'unaa nünainmün —müsħii naya sümaa shapaain naa'in.

Aküjüshi Jesúsi nüchiki sünain nülü'ülüin süpüla ouktaa

²⁰ Sa'aka tü antüsükälüirua sünainmün tü mi'iraakat süpüla a'waajaa Maleiwa, eeshii eekai nnojolüin judíoin. ²¹ Narütkaakalaka no'uluku nünainmün Felipe, chi chaje'ewaikai sulu'ujee tü pueulokat Betsaida cha'aya Galilea, süpüla namüinjanain nümüin:

—Ekirajükalee, aashajaweeshii waya nümaa Jesúsi —namakalaka nümüin.

²² Otta müshia Felipe, nüküjakalaka shia nümüin Andrés. Je namakalaka shia nümüin Jesúsi.

²³ Shiasa nantapa nünainmün Jesúsi na wayuukana, nümakalaka Jesúsi namüin oo'ulaka namüin na nikirajüinkana:

—Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, kettaasü takalia joolu'u süpüla nii'iyatüinjatüin Maleiwa sümün wayuu tü kasa anashaatasü naa'inrüinjatkät taka. ²⁴ Tamüsü paala jümüin tü shiimüinkat: Wane waüyee, mayaainje süpünajünün sulu'u palitchoin, shiasa'a süshannapa, watta saalii. Je müleka nnojorule süpünajünün, amülouijeerü. Akaainjachia taya, ouktajachi süpüla su'tte'ennüinjatüin tatüma wayuu wainma. ²⁵ Chi eekai naa'inmajiraweein nukuaippa suulia ouktaa,

ouktajachia ne'e. Alu'ujasa chi eekai nnojolüin kachipünaain naa'in nukuaippa sükajee ni'yataweein nümüin Maleiwa, ayateechi nümaa Maleiwa waneepia. ²⁶ Chi wayuu eekai ni'yataweein tamüin, anashi müleka ni'itaale naa'in süpüla nünoujain tanain. Je anteechi nia cha'aya ee'ewaire taya sümaa kojuteechin nia nütüma chi Tashikai saa'u ni'yataaain tamüin —nümakalaka Jesús namüin.

²⁷ Naashajaakalaka joo Jesús nümüin Maleiwa sünain maa nümüin: "Taataa, shapatüsü ma'i taa'in. ¿Jamüinjatü tanüiki pümuin joolu'u? 'Jaliachon taya, pülatira toulia tü alatajatkat tamüin joolu'u', ¿müinjachi taya? Nnojoleechi müin taya pümuin, süka shiainja tantüin apüla tü ouktaakat sa'akamüin wayuu. ²⁸ Taataa, anakaja pii'iyatüle pukuaippa joolu'u sümüin wayuu sünain pülashaatain ma'i pia", nümakalaka Jesús.

Süsouktakalaka joo wane pütchi iipünaajee, müsü mayaa: "Tee'iyatüitpa takuaippa sümüin wayuu sünain pülashaatain ma'i taya, je too'ulakeerü shia süchikua", müsü. ²⁹ Shiasa'a tü wayuukolüirua wattakat saalii eejatkät nü'ütpa'a Jesús, saapaiwa'aya tü pütchikat, müsü aka sütürüla juya saa'in sümüin waneeirua. Oo'ulaka saa'in sümüin waneeirua, nünüiki wane aapiee.

³⁰ Nümakalaka joo Jesús sümüin tü wayuukolüirua:

—Nnojotsü tayaalujutüin tü pütchikat, jiyaalujutü jiakana. ³¹ Keraaitpa sükalia tü wayuukolüirua sainküin mmakat süpüla

kasalajanainjatüin sümünin saainjala nütüma Maleiwa. Otta müşhia Satanás, chi aluwataashikai naa'u, alejüneerü joolu'u nuulia tü aluwataawaakat. ³² Otta müşhia tayakai chi Shipayakai Wayuu, so'u tü ka'i akachenajachikat o'u taya süpüla ouktaa, teenakeerü wayuu sainkünjee mmakat süpüshua tanainmüin —nümataalakalaka. ³³ Nümüsü Jesús tüü namünin süpüla ni'iyatüinjatüin sünain jamüinjatüin nukuaippa sünain ouktaa.

³⁴ Sümakalaka tü wayuukolüirua nümünin Jesús:

—¿Jamalu'ut tü pümakat wamünin sünain nükachennajachin chi Shipayakai Wayuu? Saashin tü nüshajakat Moisés nüchiki Cristo chi Nüneekajalakai Maleiwa, katajachi o'u waneepia. ¿Jaraija'a joo chi Shipayakai Wayuu paashajaakai achiki? —namakalaka.

³⁵ Nüsouktakalaka Jesús namünin:

—Tayakai, shiimünin sünain tayain anakünin süpüna wayuu je yaajeechi taya jümaa motso'o ne'e. Anakaja joonoole sümaa tanüiki süma'inru'u yaain taya ja'aka süpüla jütüjaainjatüin saa'u tü shiimüinkat, süka sülü'ülüin süpüla süntüin tü piyuushikat jünainmüin. Chi eekai waraittüin sa'aka piyuushi, maa'awakuu meechei. ³⁶ Anasü müleka jaapawaatüle joolu'u tü shiimüinkat eeiwa'aya shia süpüla nüpüshinjanain jia Maleiwa chi aapakai shia jümuin —nümakalaka Jesús namünin.

Kettaapa nünüiki namüin, o'unüshi anuju-laain noulia.

Ayatsia manoujain tü wayuukolüirua nünain Jesús

³⁷ Mayaainje naa'inrapü'ün Jesús wainma kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüwa su'upala tü wattakat saalii wayuu, ayatsüja'a manoujain nünain. ³⁸ Tüü, shia shikeraajaka tü nümakat Isaías paala, chi nünükimaajachikai Maleiwa, tü makat: "Maleiwakalee, ja'itairü pii'iyatüin namüin pukuaippa sünain pülashin pia, ayatsia ne'e manoujuuin tü püchikikat waküjakat namüin".

³⁹ Nnojoliikalaka nountüin nanoujain nünain. Müshii aka saa'in wayuu eekai mo'uin, maa aka tü nümakat Isaías:

⁴⁰ "Müleka nanoujüle nünain Maleiwa, nüla'ajaajeerü naainjala noulia.

Otta nnojoliishii anoujain nünain.

Süka jamüin, mo'usalii naya nütüma, matüjainsalii naya nütüma, süpüla nnojolüinjatüin nayaawatüin saa'u tü shiimüinkat".

⁴¹ Tü nüküjakat Isaías, nüküjain süka shii'iyatünüin nümüin nütüma Maleiwa sünain anashaateechin ma'i Jesús so'uweena wane ka'i je sünain shiyoukteechin nia wayuu.

⁴² Mayaainje manoujain wainma wayuu nünain Jesús, eesü wainma na'akajee na laülaayuu judíokana anoujain nünain. Shiasa süka mmolüin naya neema na fariseokana suulia ajuittinnaa sulu'ujee tü ekirajüleekat,

nounjulajakalaka nachiki sünain nanoujain nünain Jesús, ⁴³ süka shiain kee'ireein ma'i naa'in a'waajünaa sütümä wayuu nuuliale'eya Maleiwa.

Kasalajaneerü sümüin wayuu shiyouktüin tü nümakat Jesús

⁴⁴ Naashajaakalaka Jesús nüchikua sümaa emetuluin nünüiki: "Chi wayuu eekai nünoujain tanain, nnojoishi tayain ne'e nünouja anain tamüiwa, nünouja anainchiya chi kajünalakai taya. ⁴⁵ Maa'aya aka ni'raajüle taya'aya, ni'raajüin chi kajünalakai taya. ⁴⁶ Antüshi taya sa'akamüin wayuu yaa mmalu'u sünain müinya aka taya saa'in wane anakia, süka shiyaawatüinjatüin wayuu saa'u tü shiimüinkat tätüma. Chi eekai nünoujain tanain, nnojolichipa waraittüin sümaa piyuushi maa'awakuu müin suulia tü shiimüinkat.

⁴⁷ "Otta müşhia chi eekai naapajüin tanüiki sümaa nnojolin noonooin sümaa, kasalajaneerü naainjala nümüin. Nnojoleechi tayain kasalajain atüma nümüin. Süka jamüin, antüshi taya sa'akamüin wayuu süpüla to'tte'erüinjatüin shia suulia saainjala. ⁴⁸ Na wayuu eekai nayouktüin taya oo'ulaka tü tamakat namüin maa'ulu yaa, süsaleena naya tü so'uweena tü ka'i kasalajaneetkat o'u sümüin saainjala tü manoujainsatkalüirua. ⁴⁹ Süka jamüin, tü taküjakat, nnojotsü tale'eru'ujeejatüin ne'e, naapajala tamüin chi Tashikai, chi kajünalakai taya. ⁵⁰ Shia ne'e taküjaka waneepia tü naapakat tamüin chi Tashikai, süka tatüjaain saa'u

sünain shiain ee'iranajaweerün atüma naa'in chi eekai noonooin sümaa", nümataalakalaka Jesús sümün tü wayuukolüirua.

13

O'lojüshi Jesús noo'ui na nikirajüinkana

¹ Je so'u tü ka'i nekaainjatkat o'u na judíokana tü ekawaa kanüliakat Pascua, nütüjaan aa'ut Jesús sünain keraain nükalia süpüla o'unaa sa'akajee tü wayuukolüirua eemüin chi Nüshikai. Je saa'u alin ma'i nüpüla waneepia na anoujashiikana nünain, ayatshiija'a alin ma'i naya nüpüla pejepa nükalia süpüla ouktaa naa'ujee.

² Shiasa motsapa tü ka'ikat, nükotchirüin Jesús na nikirajüinkana sünainmüin tü ekawaakat. Otta chi nikirajüinkai Judaskai anülia, chi nüchonkai Simón Iscariote, e'itaanatüjülia nikiiru'u nütüma Satanás, chi sülaülakai yoluja, süpüla naapüinjachin nikii Jesús süpüla o'utünaa aa'in. ³ Nütüjaan aa'ut Jesús sümaa sülaülain nia kasa süpüshua nütüma chi Nüshikai, je sünain chaje'ewalin nia eejee Maleiwa je sünain nüle'ejüinjachin nüchikua nünainmüin. ⁴ Otta süpüla nii'iyatüin namüin na nikirajüinkana sünain nnojolüin yaletayaain naa'in noulia, nüsha'walaakalaka joo sünainjee tü ekawaakat je naakatüin tü nüshe'inpalaajanakat sünain nijittaain wane tuwaaya nüse'eru'upünaa. ⁵ Nipirajakalaka wane irala süka wüin. Nu'ttakalaka sünain o'lojoo noo'ui na nikirajüinkana sümaa noosojüin shia süka tü tuwaayakat.

6 Je wanaa sümaa nürütkaain nünainmüin Simón Pedro,

—Senyotkalee, ¿pu'lojoojinjatü too'ui? —nümakalaka Pedro nümüin.

7 Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Ja'itairü nnojolüin piyaawatüin maa'ulu yaa saa'u tü taa'inrakat püka, piyaawateerü aa'u mapeena —nümataalakalaka Jesús nümüin.

8 —Nnojottaa —nümakalaka Pedro nümüin —Nnojotsü tacheküin süpüleerua pu'lojoojinjatüin too'ui.

Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Müleka nnojoire wulein pia tatüma, nnojoleechi kasajachin pia tamüin —nümakalaka.

9 —Senyotkalee, müleje shia, pu'lojole'e too'ui, tajapü je tekii süma'alee —nümakalaka Pedro nümüin Jesús.

10 Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Wane wayuu süchikijee o'oojoo, wulesü nüta süpüshua. Shia ne'e che'ojaka nümüin nu'lojooin nuu'ui süchikijee waraittaa. Otta müşi'iya jiakana, wuleinapa. Waneesha'alaja'a ne'e chi nnojokai wulein ja'aka —nümakalaka Jesús. **11** Nümüsü Jesús tüü süka nütüjaatüjülin aa'u jaralinjachin aapüin nikii.

12 Shiasa süchikijee nu'lojoin Jesús noo'ui na nikirajüinkana, na'atüin tü nüshe'inpala janakat sümaa nüikkalaain nüchikua eejechire paala nikaain. Nümakalaka namüin na nikirajüinkana:

—Jamalu'ut saa'in jümüin tü taa'inrakat jüka? **13** “Ekirajükalee” je “Senyotkalee” müşhii jia tamüin. Je lotüsü jünüiki süka tia, süka

tayinja'a chi jümakai. ¹⁴ Maa aka tayakai, chi ekirajükai jia, chi Jüsenyotsekai, to'lojooitpa juu'ui, müinjana jia'aya ju'lojoojiraainjatü juu'ui. ¹⁵ Tüü, tee'iyatia jümüin sünain nnojolüin yale-tayaain taa'in juulia. Akaainjana jia namüin na juwalayuukana, nnojotsü yaletayaainjatün jaa'in noulia. Akaalinjiraainjana jia waneepia. ¹⁶ Tamüsü paala jümüin tü shiimüinkat: Wane wayuu eekai achepchieein, nnojoishi alanaain nuulia chi kacheppchiakai. Je wane aluwataaushi, nnojoishi alanaain nuulia chi kajünalakai. ¹⁷ Otta müshi'iya jiakana, süka jütüjaaitpain saa'u joolu'u tüü, talatashaateena ma'i jia müleka ji'yataale namüin na juwalayuukana sümaa nnojolüin yaletayaain jaa'in noulia.

Aküjüshi Jesús süchiki naapünajachin ekii

¹⁸ “Tü tamakat jümüin: ‘Wuleinapa jia’, nnojotsü jümüinjatün jüpüshua. Tatüjaa aa'ulu jukuaiippa jüpüshua süka taneekalain jia. Otta tü kasa alateetkat joolu'u tamüin, süpülajatü shikeraajüinjatün tü ashajünakat paala sümäiwa sulu'u tü karalouktakat nüchikimaajatkät Maleiwa makat: ‘Nü'ünüüichipa joolu'u taya chi ekiraashikai tamaa’.

¹⁹ “Taküjün joolu'u jümüin tachiki süpülapünaa saapünün tekii süpüla jünoujünjatün sülataapeena sünain tayain tayakai chi aküjapü'ükai tachiki. ²⁰ Shiimüin tü tamakat jümüin: Chi eekai kamaneein namüin na eekai tajünalain, kamaneeshi tamü'inya. Je saa'u kamaneein tamüin,

kamaneeshi nia nümüin chi kajünalakai taya'aya", nümataalakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

²¹ Súchikijee nümüin Jesús tüü, antajaasü wane shapashapataa aa'in nümüin. Nümakalaka namüin na nikirajüinkana:

—Shiimüin tü tamakat jümuin: Naapeechi ekii taya wane ja'akajee.

²² Neirakaajiraakalaka joo na nikirajüinkana sünain "¿Jarai cheje eera nia?" sümüin naa'in nale'eru'u. ²³ Otta müşhia wane nikirajüinkai Jesús, chi aishikai ma'i nüpüla, yaashi joyotüin nü'ütpa'a. ²⁴ Nujutachonkalaka najapü Simón Pedro nümüin süpüla nüsakirüinjachin Jesús sünain jaralin chi aapüinjachin nikii. ²⁵ Nejejeraakalaka joo chi nikirajüinkai sünain nüsakirün nia:

—Senyotkalee, ¿jarai chi aapüinjachika pikii?
—nümakalaka nümüin Jesús.

²⁶ Nüsouktakalaka Jesús nümüin:
—Nieechi chi tacholotikai amüin pan shiroku tü shirakat asalaa —nümakalaka.

Nücholotirakalaka joo tü pankat sünain naapüin shia nümüin Judas, chi nüchonkai Simón Iscariote. ²⁷ Je naapaapa Judas tü pankat, nikerolokalaka Satanás, chi sülaülakai yoluja, nüle'eru'umüin. Nümakalaka Jesús nümüin:

—Pu'una pümaala paa'inramaataiwa tü paa'inrajatkat.

²⁸ Otta müşhi'iya na nikirajüinkana yaakana sünain tü ekawaakat, nnojotsü nayaawatüin aa'u jamalu'ulüin tü nümakat nümüin Judas. ²⁹ Saa'u niain Judas anaajaalin tü neerü nalü'üjpü'ükat

na nikirajüinkana Jesús, aluwataanayaashi ne'e saa'in namüin waneeirua sünain ayalajaa tü kasa che'ojakat namüin süpüla tü mi'iraakat. Oo'ulaka saa'in namüin waneeirua, aluwataanayaashi sünain asülajaa sümüin wayuu eekai mülüain. ³⁰ Nujuitaatalakalaka Judas yaawalaja'aya anooipa'amüin süchikijee naapaain tü pankat süpüla o'unaa nama'anajee. Piyuupa tü mmapa'akat.

Aattajaweechi Pedro naa'u Jesús

³¹ Shiasa nüchikiru'u Judas, nümakalaka joo Jesús namüin na nikirajüinkana: "Müshi paala taya jümüin tachikua: Tayakai, chi Shipayakai Wayuu, kettaasü takalia joolu'u süpüla nii'iyatüinjatüin Maleiwa sümüin wayuu tü kasa anashaatasü naa'inrüinjatkat taka. Je sünainjee tü naa'inrüinjatkat taka, sütüjaajeerü aa'u wayuu süpüshua sünain pülashaatain ma'i nia. ³² Je sütüjaapa wayuu naa'u sünain pülashaatain ma'i nia, nii'iyatamaateerü sümüin sünain anashaatain ma'i taya maa aka niakai.

³³ "Tachonniwaa, jia aishiikana tapüla, yaashi ne'e taya jümaa motso'o. Jüchajaweechi achiki taya sümaa nnojoleechin jüntün tanain, süka nnojoliyülin juuntün o'unaa chamüin eemüinjachire to'unüin, maa aka tü tamakat paala namüin na laülaayuu judíokana.

³⁴ "Otta müsia joolu'u, tü taluwataainjatkat anain jia, kasa jeket. Taluwataain jia joolu'u sünain aijiraainjanain jia jüpüla wane'ewaire jukua maa aka alin jia tapüla. ³⁵ Müleka

shuumuinre sünain aijiraain jia jüpüla, ayaawatüneena jia sütüma wayuu süpüshua sünain tekirajanain jia", nümataalakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

³⁶ —Senyotkalee, ¿jalainjachi pia o'unüin? —nümakalaka Simón Pedro nümüin.

Nüsouktakalaka Jesús:

—Nnojoyülia puuntüin o'unaa tamaa joolu'u chaa eemünjachire taya. Alu'ujasa mapeena, tamaajeechi pia chamüin —nümataalakalaka nümüin.

³⁷ —Senyotkalee, ¿jamüshikai nnojoika'a tountajachin o'unaa pümaa joolu'u? O'neeshi taya pümaa, ja'itashi taya o'utünün aa'in pünainjee —nümakalaka Pedro nümüin.

³⁸ Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—¿Shiimüin ma'i tü pümakat tamüin sünain yapain pia süpüla ouktaa tanainjee? Taküjin paala pümuin tü shiimüinkat: Süpülapünaa nükootale'erajüin wane kaliina so'u aikat tüü, aattajaweechi pia paa'u apünüintua sünain pi'raajüin taya —nümakalaka Jesús nümüin.

14

Naashin Jesús, a'aniraasü nukuaippa nümaa Maleiwa

¹ Ayatüshi Jesús aashajaain namaa na nikirajüinkana sünain nümüin namüin: "Nnojo mojuin jaa'in. Anakaja ayatüle jia sünain jünoujain nünain Maleiwa maa'aya aka tana'inya. ² Chaa eere kepiain chi Tashikai, wainma ma'i paü. O'neeschi taya joolu'u chamüin jüpüleerua süpüla yapainjatüin

tatüma tü paükalüirua jüpüla. Müleka nnojoruleje eein shia, nnojotsüje taküjain achiki jümün. ³ Aniin taya o'unüinjachin joolu'u süpüla yapainjatüin tatüma tü paükalüirua jüpüla, ale'ejeechi taya joo'omüin süpüla tasaajüin jia süpüla chainjanain jia eere taya. ⁴ Jütüjaa aa'ulu eemüinjachire to'unüin otta jalapünaainjanain jia süpüla jüntüin chamüin", nümataalakalaka Jesús namünin.

⁵ Aashajaashi joo Tomás, wane chi nikirajüinkai Jesús:

—Senyotkalee, nnojotsü watüjaain aa'u eemüinjachire pu'unüin, shialeeka watüjaweematüin aa'u jalapünaainjanain waya süpüla wantüin chamüin.

⁶ Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Tayakai, taya chi sündajachikai akajee wayuu nünainmüin Maleiwa, süka tayain ee'iyatüin sümün tü shiimüinkat nüchikikat Maleiwa süpüla shii'iranajaainjatüin saa'in tatüma süpüla eeinjatüin nümaa waneepia. Chi e'raajirakai Maleiwa, taya tayakai tamüiwa. ⁷ Müleka shiimüinreje sünain ji'raajüin ma'i taya, ji'raajünje chi Tashikai wanaa tamaa. Je shiasa joolu'u, ji'raajeechi chi Tashikai sünainjee tü naa'inrüinjatkätaka —nümataalakalaka Jesús nümüin Tomás.

⁸ Nüsouktakalaka wane'eya, chi Felipekai anülia:

—Senyotkalee, müleka pii'iyatüle wamüin chi Püshikai, aneerü waa'in sümää.

⁹ Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Atak, ja'itaichiyala'a kakaliaichin taya jümaa, nnojoliyüitta'aya pi'raajüin taya. Chi eekai ni'rüin taya, ni'rüin chi Tashika'iya. „Jamalu'utka'a pütüma “Pii'iyata wamüin chi Püshikai” pümakalaka tamüin? ¹⁰ „Jamüsü nnojotka'a pünoujain tanain sünain sa'aniraain takuaippa nümaa chi Tashikai je sünain sa'aniraain nukuaippa tamaa? —nümakalaka Jesús nümüin Felipe.

Aashajaashi joo Jesús namüin napüshua: “Tü pütchi taküjapü'ükat jümüin, nnojotsü pütchi ne'e tale'eru'ujeejatü. Je tü kasa anasü taa'inrapü'ükat, tountün taa'inrüin süka sa'aniraain nukuaippa chi Tashikai tamaa. ¹¹ Anakaja jünoujüle tü tamakat jümüin sünain sa'aniraain takuaippa nümaa chi Tashikai je sünain sa'aniraain nukuaippa tamaa. Müleka isale shia jüchiki jünoujain, jünouja shia tamüin sünainjee ji'rüin tü kasa anasü taa'inrapü'ükat, tü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümiwi.

¹² “Shiimüin tü tamakat jümüin: Chi eekai ni'itaain naa'in sünain anoujaa tanain, nuunteerü naa'inrüin kasa anasü makat aka saa'in tü taa'inrapü'ükat ju'upala. Je tü naa'inreerkat, alana'leejeeria sünain anain ma'i suuliale'eya tü taa'inrapü'ükat, süka to'unüinjachin eemüin chi Tashikai. ¹³ Je süpüshua tü kasa jüchunteetkat nümüin chi Tashikai saa'u tapüshin jia, taa'inreerü shia süpüla nütüjaanüinjachin aa'u sünain anashaatain ma'i nia sütüma tü taa'inreerkat jümüin, tayakai chi Nüchonkai. ¹⁴ Otta süpüshua tü jüchuntakat tamüin tayakai saa'u

tapüshin jia, taa'inreerü jümüin", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Naashin Jesús, ajütünajachi chi Naa'inkai Maleiwa

¹⁵ Ayatshi aashajaain joo Jesús namaa na nikirajüinkana sünain müin mayaa: "Müleka aire ma'i taya jüpüla, jaa'a meena jia sümüin tü taluwataapü'ükat anain jia. ¹⁶ Otta müşhia tayakai, tachunteerü nümüin chi Tashikai süpüla nüjütüin jünainmüin wane Akaalijü'iya maa aka tayakai süpüla eeinjachin jümaa waneepia. ¹⁷ Nieechi chi Naa'inkai Maleiwa, chi ekirajeechikai jia sünain tü shiimüinkat noo'opünaa Maleiwa. Otta tü wayuukolüirua eekai manoujain tanain, nnojoleechi kapülain saa'in nia, süka nnojolüin shiyaawatuin saa'u nukuaippa je süka mochoojüin nia so'u. Alu'ujasa jiakana, ji'raajüin süka eein nia jümaa. Je mapeena, sulu'ujeechi jaa'in.

¹⁸ "Nnojoleena makatüin jia jümüiwa sünain makaalijuwaatatüma. Ale'ejeechi taya jünainmüin. ¹⁹ Che'ojaasü motso'o ne'e süpüla nnojoreeinjachin shi'rüin taya wayuu eekai manoujain tanain. Alu'ujasa jiakana, ji'reechi taya. Saa'u katüinjatüin to'u súchikua, akaweenia jiakana kateena o'u nümaa Maleiwa süpüla ka'ikat süpüshua. ²⁰ Je so'u tü ka'i nüjütüneechikat o'u jünainmüin chi Naa'inkai Maleiwa, jütüjaweechi aa'u taya sünain sa'aniraain takuaippa nümaa chi Tashikai je sünain sa'aniraain jukuaiippa tamaa maa'aya aka takuaippa jüma'aya. ²¹ Chi eekai noonooin

sümaa tü taluwataakat anain nia, nia'aya aika apüla taya. Je saa'u alin taya nüpüla, aijeechi nia nüpüla chi Tashikai. Je aijeechi nia tapüläya sümaa tee'iyatüin takuaippa nümüin", nümataalakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

22 Nüsouktakalaka wane nikirajüin, chi kanüliakai Judas (nnojoishi niain chi Judas Iscariotekai):

—Senyotkalee, maa aka pii'iyatüinjatüin pukuaiippa wamüin, ¿jamaka'a nnojolüinjatka'a pii'iyatüin pukuaiippa namüin na manoujainsalikana? —nümakałaka.

23 Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Tamüsü paala pümuin súchikua: Chi eekai alin apüla taya, oonoweechi sümaa tü tekirajakat anain. Aijeechi nia'aya nüpüla chi Tashikai je anteena waya nünainmüin süpüla nümaain waya waneepia. **24** Otta chi eekai nnojolüin noonooin sümaa tü tekirajakat anain, maalinsai taya nüpüla. Je tü pütchi tamakat ayouktünakat sütüma tü wayuukolüirua, nnojotsü pütchin tale'eru'ujeejatü ne'e. Naapajala chi Tashikai tamüin, chi kajünalakai taya —nümakalaka Jesús nümüin.

25 Nümakalaka joo namüin napüshua na nikirajüinkana: "Tamüsü jümüin tüü süma'inru'u yaayülin taya jümaa. **26** Je chi Naa'inkai Maleiwa, chi Akaalijüikai, ajütüneechi jünainmüin nütüma chi Tashikai sünainjee tapüshin jia. Nikirajeena jia sünain kasa süpüshua noo'opünaa Maleiwa je nüso'ireerü jaa'in sünain süpüshua tü

tamapü'ükat jümüin. ²⁷ Aapüneerü joolu'u wane anaa jümüin. Je chi aapüinjachikai shia jümüin, taya tayakai chi Jüsenyotsekai. Otta tü anaa taapajatkat jümüin, nnojotsü müin aka saa'in tü anaa saapakat wayuu. Je sükajee tia, anakaja nnojorule mojuin jaa'in sümaa mmolüin jia seema tü kasa alateetkat.

²⁸ "Soto jaa'in tü tamakat jümüin: Mayaainje to'unajachin juulia, ale'ejeechi taya tachikua jünainmüin. Müleka aireje'eya ma'i taya jüpüla, talateerüje jaa'in sümaa to'unajachin eemüin chi Tashikai, süka laülaain nia toulia. ²⁹ Tamüsü jümüin tüü süpülapünaa to'unüin, süpüla jünoujainjatüin sünain pansaain tanüiki sülataapeena tü tamakat. ³⁰ Alü'ütsü joo süpüla kettaain taashajala jümaa, süka nüntamaateechn Satanás. Mayaainje nuluwataain saa'u wayuu sainküin mma, nnojoishi laülaain nia taa'u. ³¹ Chi toonookai amaa waneepia, nia chi Tashikai. Je joolu'u saa'u taa'inrüinjatüin tü nuluwataakat anain taya, atüjaaneerü aa'u sütüma wayuu sainküin mma sünain alin ma'i nia tapüla", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana. Je kettaapa nünüiki namüin, "Joo'uya wo'unaiwa yaajee", müshi nia namüin.

15

*Nukuappa chi wayuu a'aniraakai akuaippa
nümaa Jesús*

¹ Je sünain waraittain Jesús, yootüshi nia namaa na nikirajüinkana sünain nümuin namüin: "Wane sütüna wunu'u, kachonsü shia

süka sünaain shia tü wunu'ukot, akaweenia jiakana juunteeerü jaa'inrüin kasa anasü sünainjee sa'aniraain jukuaippa tamaa. Taya'aya tayakai chi wunu'u shiimüinshikai süka tayaain tamüiwa suuntaka akajee wayuu saa'inrüin kasa anasü. Otta chi Tashikai, müshi aka naa'in wane a'yataai sulu'u yüüja, süka nükaalijain jia süpüla juuntüinjatüin jaa'inrüin kasa anasü. ² Akaajasa müleka nnojorule jaa'inrüin kasa anasü, meena aka jia saa'in tü sütünakalüirua wunu'u ashottünakat nütüma chi aa'inmajükai saalijee machonwaa. Alu'ujasa chi aa'inrakai kasa anasü, wuleerü naa'in nütüma Maleiwa süpüla nuuntüinjatüin naa'inrüin waneepia kasa anasü, maa aka tü wunu'u anaatünakat ma'i atüna süpüla ayatüinjatüin kachoin. ³ Je jiakana, wuleitpa jaa'in sütüma tü pütchi tamapü'ükat jümuin. ⁴ Müleka ayatüle sa'aniraain jukuaippa tamaa, ayateerü juuntüin tatüma aa'inraa kasa anasü. Nnojorule kachetüin sütüna wane wunu'u sünain, machonjeerü tü sütünakat. Akaweenia jiakana, nnojoleerü juuntüin jaa'inrüin kasa anasü müleka nnojorule ayatüin jia tanain.

⁵ "Tayakai, müshi aka saa'in tü wunu'ukot. Otta jiakana, müşhii aka saa'in tü sütünakat. Süka jamüin, chi wayuu eekai ayatüin sünain sa'aniraain nukuaippa tamaa je takuaippa nümaa, naa'inreerü wainma kasa anasü. Müleka nnojorule ayatüin jia tanain, nnojoleerü juuntüin jaa'inrüin kasa anasü. ⁶ Chi wayuu eekai nnojolüin sa'aniraain nukuaippa tamaa, müshi aka saa'in wane sütüna wunu'u eekai

süshottünün sümaa sükotchijünün süpüla a'ajünaa jutpa. ⁷ Otta müleka sa'aniraale jukuaippa tamaa sümaa joonooin sümaa tanüiki, jüchunta nümün chi Tashikai tü kasa kee'ireekat jaa'in, je aapüneerü shia jümün. ⁸ Müleka jaa'inrüle ma'i wainma kasa anasü, a'waajüneechi chi Tashikai sünainjee tia je atüjaaneena aa'u sümaa tekirajün jia.

⁹ "Maa aka alin taya nüpüla chi Tashikai, aishii jia tapülä. Joonoo jumaala sümaa tanüiki süpüla ayatünjanain jia alin tapüla. ¹⁰ Müleka joonoole sümaa tü taluwataakat anain jia, aya-teena jia alin tapüla, maa aka ayatün alin taya nüpüla chi Tashikai saa'u toonoooin sümaa tü nuluwataakat anain taya. ¹¹ Taküjain jümün tüü süpüla talatashaatainjatüin ma'i waneepia jaa'in tanainjee.

¹² "Tü taluwataakat anain jia, shia tüü: Aijiraa jia jüpüla maa aka alin jia tapüla. ¹³ Wane wayuu, aapajiraakai nukuaippa süpüla ouktaa saa'ujee nütünajutürua, miyo'ushaata ma'i naalii nüpüla. ¹⁴ 'Tatünajut' meechi taya jümün müleka joonoole waneepia sümaa tü taluwataakat anain jia. ¹⁵ Nnojoleena 'tachepchia' tamün jia. Süka jamün, wane achepchiee, nnojotsü aküjünün nümün tü naa'inrakat chi nülaamainkai. Alu'ujasa jiakana, 'tatünajut' tamüshii jia süka taküjüin jümün süpüshua tü aküjünakat tamün nütüma chi Tashikai. ¹⁶ Nnojoishi jüneekajalain taya, jia taneekajalaka. Te'itaain jia süpüla jaa'inrüinjatüin wainma kasa anasü matüjainkat amalajawaa. Müleka jaa'inrüle tia, naa'inreerü chi Tashikai

jümuin süpüshua tü juchuntakat nümuin saa'u tapüshin jia. ¹⁷ Nnojo motuin jaa'in tü taluwataakat anain jia makat: Aijiraa jia jüpüla", nümatalakalaka Jesús namuin na nikirajüinkana.

Maaliisalii na anoujashiikana napüla na manoujainsaliikana

¹⁸ Aashajaashi Jesús nüchikua namuin: "Müleka kanainre jia saa'in tü manoujainsatkalüirua, soto jaa'in sünain tayain kanain saa'in palajana. ¹⁹ Müleka wanaawaleje jaa'in nama, aishije jia napüla maa aka alin napüla na wanaawakana nama. Otta süka taneekajalain jia na'akajee, nnojoishii wanaawain jia nama. Je sükajee tü, maalinsalii jia napüla. ²⁰ Soto jaa'in tü pütchi tamayütkat jümuin makat: 'Wane wayuu eekai achepchieein, nnojoishi alanaaain nuulia chi kacheppchiakai'. Maa aka eein wayuu kapülakat aa'in tü tekirajakat anain, meenia jiakana atüma'aya. Je maa aka eein wayuu eekai ni'rüin wayumuin tamuin, akaweenia jiakana atüma'aya. ²¹ Meena jia atümaa saa'u tapüshin jia je saa'u nnojolin ne'raajüin chi kajünalakai taya.

²² "Müleka nnojoireje tantüin na'akamuin na manoujainsaliikana sünain ekirajaa naya, nnojotsüje kasain kasalajanainjatüin namuin. Otta müsia saa'u tantüichipain na'akamuin, nnojotsü jamüinjatüin nanüiki. ²³ Je chi eekai kanain naa'in taya, kanainshi naa'in chi Tashikai wanaa tama'aya. ²⁴ Müleka nnojoireje

taa'inrüin no'upala tü kasa anasü nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüwa, nnojotsüje kasain kasalajanainjatüin namüin. Otta mayaainje ne'rün tü kasa anasü taa'inrapü'ükä, ayatshija'a kanain naa'in taya oo'ulaka chi Tashika'iya. ²⁵ Müsü nakuaippa süpüla shikeraajünjatüin tü pütchi ashajünakat paala sulu'u tü karaloukta nüchikimaajatkät Maleiwa makat: 'Nnojotsü kasain kanainjeein na'ürüla tanain'.

²⁶ "Nüntapeena jünainmüin chi Akaaliijüikai, chi Naa'inkai Maleiwa, chi tajüteechikai chajee iipünaajee nüma'anajee chi Tashikai, nii'iyateerü jümuin süpüshua tü shiimüinkat noo'opünaa Maleiwa. Je aashajaweechi nia tachiki jümaa. ²⁷ Otta müshi'iya jiakanaya, anashii müleka jüküjüle tachiki sümüin wayuu, süka jiinja'a tamaatüjüli'inya to'ttoiwa'aya sünain ekirajaa wayuu.

16

¹ "Taküjin jümuin süpüshua tüü süpüla sotüinjatüin jaa'in tanüki ji'rapa müliaa suulia sümalaja'alaain jünoula tanain. ² So'uweena wane ka'i, ajünajaaneena jia sulu'ujee tü ekirajüleekat. Je chi eekai nu'uteein jaa'in, talateechee Maleiwa nümaa naashin müleka nu'utüle jaa'in. ³ Naa'inreerü kasa mojusü eekai müin aka tia, süka nnojolin ne'raajün chi Maleiwakai je süka nnojolin ne'raajün tayaka'iya. ⁴ Taküjin jümuin joolu'u tüü tama'ichiki süpüla sotüinjatüin jaa'in shia mapeena ji'rapa tü müliaakat. Nnojotsü taküpü'ün shia jümuin paalainka süka

aniiyüli'inya taya jümaa", nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Tü naa'inreetkat chi Naa'inkai Maleiwa

⁵⁻⁶ Aashajaashi Jesús nüchikua namüin: "Je joolu'u, o'unajachi taya jüma'anajee eemüin chi Tashikai chi kajünalakai taya. Tatüjaa aa'ulu jamüin nnojoika'a jüsakirün taya sünain jalaminjachin taya. Shia süka mojushaatain ma'i jaa'in sütüma tü kasa tamayütkat jümüin. ⁷ Shiimün tü tamüinjatkät joolu'u jümüin: Müleka to'unüle jüma'anajee, jiainjana anaka sükajee, süka tajüteechin jünainmüin chi Akaaliijükai. Müleka yaale taya jümaa, nnojoleechi antüin.

⁸ "Je nüntapa yaamüin, nii'iyateerü sümüin wayuu eekai manoujain tanain sünain nnojolüin lotüin tü sünoujakat anain. Süka jamüin, nnojotsü nanoujain tü shiimüinkat sünain kaainjaraliin naya, sünain maainjalasalin tayakai, je sünain kasalajaneerün namüin naainjala so'uweena wane ka'i. ⁹ Nnojotsü lotüin nekiiru'u sünain kasain wayuu tü aainjalaakat, süka nayouktüin anoujaa tanain. ¹⁰ Nnojotsü lotüin nekiiru'u sünain wayuuin maainjalasai taya, süka to'unüinjachin nünainmüin chi Tashikai sümäa nnojoleechin taya shi'rüin wayuu. ¹¹ Nnojotsü lotüin nekiiru'u sünain kasalajaneerün namüin naainjala, süka kasalajanaitpain nümüin naainjala Satanás, chi aluwataashikai naa'u na manoujainsaliikana sainküin mma.

¹² "Wainma tü pütchi isakat süpüla taküjün jümüin. Otta nnojoleerü taküjün jümüin

süpüshua, süka kapüleejeerüin jümüin jiyaawatüin saa'u maa'ulu yaa. ¹³ Otta müşhia chi Naa'inkai Maleiwa nüntapa, chi ekirajeechikai jia sünain tü shiimüinkat, nükaalijjeena jia süpüla jiyaawatüinjatüin saa'u süpüshua tü shiimüinkat noo'opünaa Maleiwa. Tü nümüinjatkat jümüin, nnojoleerü pütchi ne'e nüle'eru'ujeejatü. Shieerü nüküjaka tü aküjünakat nümüin. Je naapireena jia súchiki tü kasa alateetkat mapeena. ¹⁴⁻¹⁵ Chi Tashikai, nüküjüin tamüin súchiki kasa süpüshua. Otta tü nüküjakat tamüin, shia taküjapü'ükat jümüin. Je chi Naa'inkai Maleiwa, nüso'ireerü jaa'in sünain tü taküjapü'ükat jümüin. Je sünainjee nikirajeenain jia sünain tü taküjakat, kojuteechi taya jütüma.

¹⁶ “Je joolu'u, motsomüin yaain taya jümaa. Shiasa palitchon ka'i, ji'reechi taya tachikua”, nümakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

Jamüinjatü naa'in na nikirajüinkana nükükiru'u Jesús

¹⁷ Naashajaajiraakalaka joo wane ne'ipa na nikirajüinkana sünain maa:

—¿Jamalu'ut cheje nünüiki wamüin sünain: “Je joolu'u, motsomüin yaain taya jümaa. Shiasa palitchon ka'i, ji'reechi taya tachikua”, makat? ¿Je jamalu'ut tü nümakat wamüin sünain: “Süka to'unüinjachin nünainmüin chi Tashikai”, makat? —namajiraakalaka.

¹⁸ Ayatshii naya sünain nasakijiraain sünain:

—¿Jamalu'ut cheje nünüiki wamüin sünain: “Je joolu'u motsomüin”, oo'ulaka “Shiasa palitchon ka'i”, makat? Nnojotsü wayaawatüin aa'u tü nümakat wamüin.

¹⁹ Otta müşhia Jesús, süka nütüjaain saa'u sünain nasakireein nia süchiki tü nümakat paala namüin, nümakalaka namüin:

—¿Aashajaajiraashii jia sünain tü tamakat sünain: “Je joolu'u, motsomüin yaain taya jümaa. Shiasa palitchon ka'i, ji'reechi taya tachikua”, makat? ²⁰ Shiimüin tü tamüinjatkät joolu'u jümüin: Mojeerü ma'i jaa'in sümaa ji'yalajüin mapeena. Otta tü manoujainsatkalüirua sainküin mma, talateerü saa'in. Mayaainje mojeerüin jaa'in, talateerü jaa'in süchikijee.

²¹ “Wane jierü eekai jemeyulüin, aisü sümüin saalii tü süchonkot. Otta süchikijee jemeyulüin, anasü. Motüsü saa'in tü müliaakat süka talatüin ma'i saa'in sujuittapa süchon. ²² Müshii aka jiakana sünain mojuin jaa'in joolu'u. Otta süchikijee mapa ji'rapa taya, talateerü ma'i jaa'in. Je nnojoleerü oo'ulaain juulia tü talataakat aa'in. ²³ Je so'uweena ka'ikat tia, nnojoleechi taya jüsakirüin sünain wane kasa. Shiimüin tü tamakat jümüin: Kasa süpüshua eekai juchunteeerün nümüin chi Tashikai sünainjee jiain tapüshin, naapeerü shia jümüin. ²⁴ Je jüchuntaiwa'aya nümüin chi Tashikai paala, nnojotsü juchuntüin sünainjee jiain tapüshin. Otta müsia joolu'u, anakaja jüchuntüle sünainjee jiain tapüshin, je aapüneerü tü kasa jüchuntakat jümüin

nütüma. Je talatashaateerü ma'i jaa'in süka tia", nümataalakalaka Jesús namünin na nikirajüinkana.

²⁵ Ayatüshi Jesús aashajaain namaa: "Aküjüshi taya nüchiki chi Tashikai jümüin süka sukuappa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma. Otta so'uweena wane ka'i, nnojoleechi müin aka taya joolu'u sünain ekirajaa jia, alu'ujasa lotüinjatü tanüiki nüchiki. ²⁶ Je so'u ka'ikat tia, nnojoleechi tayain chi achuntakai nümüin chi Tashikai jaa'ujee. Alu'ujasa juunteeerü jüchuntün nümüin jiakana sünainjee jaian tapüshin, ²⁷ süka alin jia nüpüla niaka'iya. Aishii jia nüpüla chi Tashikai süka alin taya jüpüla je süka jünoujain sünain nüma'anajeejachin taya. ²⁸ Shiimüin sünain tantüshin chajee iipünaajee nüma'anajee chi Tashikai yaamüin yaa sa'akamüin wayuu. Je joolu'u, o'neechi taya tachikua sa'akajee wayuu eemüin chi Tashikai", nümataalakalaka Jesús namünin na nikirajüinkana.

²⁹ Namakalaka na nikirajüinkana nümüin:
—Atak, lotüitpa joo pünuiki wamüin je nnojolütpa paashajaain süka sukuappa tü kasa e'nnaajünakat sainküin mma. ³⁰ Watüjaaichipa aa'u pia sünain piyaawatüin saa'u kasa süpüshua. Müleka wasakireere pia sünain wane kasa, pütüjaatüjülia aa'ut tü jülüjakat waa'in. Sükajee tüü, anoujainapa waya süka süpüshua waa'in sünain püntüshin nüma'anajee Maleiwa —namakalaka nümüin Jesús.

³¹ Nüsouktakalaka Jesús namünin:

—¿Shiimüin cheje eera sünain jünoujainapain süka süpüshua jaa'in? ³² Alü'ütsü jükalia süpüla ju'walakajaain wane'ewa'ire jukua. Shiimüin sünain süntütipain tü jükaliakat süpüla jüpütüinjachin taya sümaa jüle'ejüin jipialu'umüin. Otta müşhia tayakai, nmojoleechi tamüiwain süka eein chi Tashikai waneepia tamaa.

³³ "Taküjin jümüin tüü süpüla anainjanain jia sünainjee sa'aniraain jukuaippa tamaa. Mayaashijie mülileenain jia mapeena sütüma tü kasa mojusü saa'inreetskät tü manoujainsatkalüirua jüka, anakaja joolu'u talatüle jaa'in süka tayamülüichipain chi aluwataashikai naa'u na manoujainsaliikana", nümataalakalaka Jesús namüin na nikirajüinkana.

17

Achuntüshi naa'ujiraa Jesús nümüin Maleiwa

¹ Shiasa süchikijee naashajaain Jesús namaan na nikirajüinkana, eirakaashi nia iipünaamüin süpüla aashajawaa nümaa Maleiwa:

"Taataa, kettaasü joo takalia süpüla ouktaa. Anakaja joolu'u müleka pii'iyatüle sümüin wayuu tü kasa anashaatasü paa'inrüinjatkät taka tayakai chi Püchonkai süpüla sütüjaainjatüin aa'u wayuu süpüshua sünain pülashaatain ma'i pia. ² E'itaanüshi taya pütüma süpüla laülaainjachin saa'u wayuu süpüshua. Otta müşhia tü wayuukolüirua e'itaanakat pütüma tajapulu'u, pücheküin

süpüleerua shii'iranajaainjatüin saa'in tatüma
süpüla eeinjanain naya pümaa waneepia.

³ "Chi wayuu ee'iranajaaitpakai aa'in,
nuuntüin niyaawatüin joolu'u saa'u tü
shiimüin ekirajünakat püchiki sünain
waneeshin pia sünain Maleiwain, je tachiki
tayakai Jesucristo sünain püjünlain taya
sa'akamüin wayuu. ⁴ Saa'u tekeraajüin
süpüshua tü puluwataakat anain taya,
tee'iyatüitpa pukuaippa sümüin wayuu
süpüshua sainküin mma sünain anashaatain
ma'i pia. ⁵ Taataa, anakaja müleka kojutüle
taya pütüma joolu'u chaa iipünaa eere pia,
maa aka kojutpu'ün taya pütüma sümäiwa
paala nnojolüiwa'aya sükumajünün tü
kasakat süpüshua.

Achuntüshi Jesús naa'u na nikirajüinkana

⁶ "Taataa, na tekirajüinkana, na
aneekuushikana pütüma sa'akajee wayuu,
tee'iyatüin pukuaippa namüin sünain
anashaatain ma'i pia. Saa'u püpüshin
naya, pi'itaain naya süpüla naya injanain
na tekirajüinkana. Je noonooitpain sümäa
pünuiki. ⁷ Otta müsia joolu'u, natüjaaitpa aa'u
sünain shiimüin pünainjeejatüin süpüshua
tü püküjakat tamüin. ⁸ Tü pütcikat
püküjapü'ükat tamüin, taküjain shia namüin
je kapülasü naa'in tanüiki. Natüjaaa aa'ut
sünain shiimüin tantüshin püma'anajee je
nanoujain sünain püjünlain taya sa'akamüin
wayuu.

9 “Taataa, achuntüshi joolu'u taya pümüin naa'u na tekirajüinkana. Nnojoishi taya achuntüin pümüin saa'u wayuu eekai nnojolüin sünoujain tanain, alu'ujasa naa'u nayakana süka nayain na aneekuushikana pütüma je süka nayain püpüshin. **10** Je saa'u püpüshin naya, tapüshi tayaka'iya. Je süka nanoujain tanain, na'waajüin ma'i taya.

11 “Nnojoleechi makatüin taya yaaya sa'aka wayuu, süka to'unajachin pünainmüin. Otta müshi'iya na tekirajüinkana, makateena naya yaaya sa'aka tü wayuu manoujainsatkalüirua. Taataa, pia A'waajünakai, tachuntüin pümüin sünain paa'inmajünjanain na tekirajüinkana süpüla wanaawajiraain naa'in maa aka wayakana sünain wanaawajiraain waa'in. Paa'inmaja naya süka tü püpülainkat. Saa'u paapüin tü püpülainkat tamüin paala, **12** tountüin taa'inmajüin naya wanaa sümaa eepü'ün taya namaa. Je süka taa'inmajüin naya suulia kasa eekai mojuin, nnojoliishii naya ojutuuin. Waneeshia ne'e niain Judas ojutuuin süpüla amüloulin, chi e'itaanatüjüika'iya süpüla tia, süpüla shikeraajünjatüin tü ashajünakat nüchiki sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa.

13 “O'uneechi taya joolu'u pünainmüin. Otta süka yaayülin taya sa'aka wayuu, aashajaashi taya pümaa joolu'u süpüla talatashaatain ma'i naa'in na tekirajüinkana sütümajee tanüiki maa aka tayakai sünain talatüin taa'in. **14** Taküjüitpa namüin süpüshua tü püküjakat tamüin. Akatsa'a maalin naya

süpüla tü manoujainsatkalüirua, süka nnojoliin süpüshin naya maa aka tayakai sünain nnojolin süpüshinya.

¹⁵ “Nnojoishi taya achuntüin pümüin süpüla püsaajüinjanain naya sa'akajee tü wayuukolüirua eekai manoujain, alu'ujasa süpüla paa'inmajüinjanain naya nuulia chi Kama'üraikai. ¹⁶ Nnojoliishii süpüshin naya tü manoujainsatkalüirua, maa aka tayakai sünain nnojolin süpüshinya. ¹⁷ Anakaja müleka pükatarüle naya pünainmüin sütümajee tü pünuiki shiimiinkat pi'itaakat napüleerua süpüla noonooin sümaa. ¹⁸ Je maa aka püjütüin taya sa'akamüin wayuu, tajütüin na tekirajüinkanaya sa'akamüin. ¹⁹ Je takatalaanin pünainmüin süpüla jüüjüün taya pümüin süpüla nakatannüinjanain pünainmüin na tekirajüinkanaya”, nümakalaka Jesús nümüin Maleiwa sünain nüchuntüin naa'u na nikirajüinkana.

Achuntüshi Jesús naa'u napüshua na anoujashiikana

²⁰ Ayatshi Jesús achuntüin nümüin Maleiwa: “Nnojoishi taya achuntüin joolu'u pümüin naa'u na tekirajüinkana ne'e namüiwa. Achuntüshi taya'aya naa'u na wayuu anoujainjanakana tanain sütüma tü nekirajüinjatkät anain na tekirajüinkana. ²¹ Taataa, achuntüshi taya pümüin naa'u na anoujashiikana napüshua süpüla wanaawajiraainjatüin naa'in. Maa aka sa'aniraain pukuaippa tamaa je sa'aniraain

takuaippa püma'aya, tacheküin müleka sa'aniraale nakuaiippa wamaa süpüla shiyaawatüinjatüin aa'u wayuu süpüshua sainküin mma sünain tajütüüshin pütüma.

²² “Tee'iyatüitpa sünain kojutüin naya tatüma, maa aka kojutüin taya pütüma paala sümäiwa, süpüla wanaawajiraainjatüin naa'in, maa aka wayakana sünain wanaawajiraain waa'in. ²³ Saa'u sa'aniraain takuaippa namaa, maa aka sa'aniraain pukuaippa tamaa, tachuntüin süpüla wanaawajiraainjatüin ma'i naa'in waneepia. Je müleka wanaawajiraale naa'in, sütüjaajeerü aa'u wayuu süpüshua sünain ajütüüshin taya pütüma je sünain alin naya püpüla maa aka alin püpüla tayaka'iya.

²⁴ “Taataa, na wayuu e'itaanakana pütüma tajapulu'u, tacheküin napüleerua tamaainjanain naya chaa eere taya, süpüla ne'rüinjachin taya sünain anashaatain ma'i. Shiimün sünain kojutüin ma'i taya pütüma süka alin taya püpüla sümäiwa paala nnojolüiwa'aya sükumajünün tü kasakat süpüshua.

²⁵ “Taataa, pia lotokai akuaippa sünain kasalajanain pütüma sümün wayuu saain-jala, mayaainje nnojolin shi'raajüin pia wayuu eekai manoujain, te'raajüin pia tayakai. Je na anoujashiikana, natüjaan aa'ulu sümaa püjünlain taya, ²⁶ sükajee tee'iyatüitpain pukuaippa namüin. Je ayateechi taya sünain tee'iyatüin shia namüin süpüla aijiraainjanain naya napüla maa aka alin taya püpüla, je

süpüla sa'aniraainjatüin takuaippa namaa", nümakalaka Jesús nümüin Maleiwa.

18

Aapünüsü nikii Jesús nütüma Judas

¹ Shiasa súchikijee nüchuntüin Jesús nümüin chi Nüshikai, nu'unakalaka namaa na nikirajüinkana waneemüin sa'ata wane luwopu kanüliakat Cedrón, suupünaamüin wane wunu'ulia kanüliasü Olivos.

² Otta müşhia Judas, chi aapüinjachikai nikii Jesús, ni'raajüin tü wunu'uliakat süka noutkajaapü'ün cha'aya Jesús namaa na nikirajüinkana. ³ Nüntakalaka joo Judas eemüin Jesús sümaa wane surulaalüirua je wane suwaariase tü a'waajüleekat Maleiwa ajütünakana natüma na fariseokana je natüma na laülaashiikana na'akajee na sacerdote judíokana. Kajapulu'uyaa müşhii chajaruuta oo'ulaka kasimo'uyaa müşhii süpüla nanaküin tü wopukot. ⁴ Otta Jesús, sünain nütüjaain saa'u süpüshua tü aa'innüinjatkät joolu'u nüka, nürütkaakalaka sünainmüin tü surulaatkalüirua sünain nüsakirün naya:

—¿Jarai jüchajaaka achiki?

⁵ —Jesús chi Nazaretje'ewaikai —namakalaka.

—Taya'aya tayakai —nümakalaka Jesús namüin.

Otta müşhia Judas chi aapakai nikii, ee-jachi sha'watüin namaa na surulaatkana. ⁶ Je wanaa sümaa nümüin Jesús namüin: "Taya'aya tayakai", ansünajaashii sünain no'nnajaain mmalu'u. ⁷ Nüsakirakalaka joo Jesús nüchikua:

—¿Jarai jüchajaaka achiki?

—Nia Jesús chi Nazaretje'ewaikai — namakalaka nümüin.

⁸ —Tamüinapa'asa jia sünain taya'ayain tayakai. Müleka tayale jüchajaain, juu'ulaa no'unaiwa na wayuu yaakana tamaa — nümakalaka namüin.

⁹ Müsü nünüiki Jesús süpüla shiker-aajünjatüin tü nümakat paala sünain maa: "Nnojotsü amüloulin toulia waneesükaije'e na'akajee napüshua na ni'itaakana Maleiwa süpüla nayain tapüshin".

¹⁰ Je Simón Pedro, nuwatakalaka noo'omüin wane nüchepchia chi laülaashikai napüleerua na sacerdote judíokana sümaa wane chajaruuta. Nüchoto'oleekalaka tü nüche'e nikialu'ujeejatkat. Otta müşhia chi achepchieekai, Malco nünülia. ¹¹ Nümakalaka Jesús nümüin Pedro:

—Pi'itaa püchajaruutse súchikua sulu'u süta. Acheküüsü talatirüin tü muliaa nüchekakat chi Tashikai tapüleerua.

O'uninnüishi Jesús nünainmüin Anás

¹² Chi sülaülashikai surulaat namaa na surulaatkana je na suwaariasekana tü a'waajüleekat Maleiwa, amaanüshi Jesús natüma ¹³ sünain kapüin nia süpüla no'unirüin nia palajana nünainmüin Anás. Nia nüshimiaka Caifás chi laülaashikai so'u juyakat tia napüleerua na sacerdote judíokana. ¹⁴ Chi Caifáskai anülia, nia maka paala namüin na laülaayuu judíokana sünain maa: "Shia anaka alu'u, saa'in tamüin,

ouktüle waneeshia ne'e wayuu waa'u wayakana judíokana wapüshua".

¹⁵ Otta müşhia Simón Pedro, oushikajaashi nüchiirua Jesús nümaa wane'eya. Chi wanee, e'nnaajünüshi nütüma chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana. Je sükajee tia, nikerotinnakalaka nümaa Jesús sulu'ümüin nüpaatiase chi sacerdotekai. ¹⁶ Otta müşhia Pedro, makatakalaka nia anooipa'a so'ulu'u tü paatiakat. Otta chi nuwala'atakai, nujuittaakalaka nüchikua süpüla naashajaain sümaa tü majayüt aa'inmajüsükat tü so'ukot süpüla shikerotirüinjachin Pedro. Je wanaa sümaa nikerolüin, ¹⁷ süsakitkalaka nia tü majayütkat:

—Aashin piayaain wane chi nikirajüinkai — sümakalaka nümüin Pedro.

—Nnojoishi tayain —nümakalaka sümüin.

¹⁸ Je yaa sulu'u tü paatiakat, eejana wane nüchepchiairua chi sacerdotekai namaa wane suwaariase tü a'waajüleekat Maleiwa sha'washawalüin sü'ütpa'a wane siki chuwatsü natüma süpülaaatulajaa. Eejachi Pedro sha'watüin namaa sünain aatulajaa.

Asakinnüshi Jesús nütüma Anás

¹⁹ Asakinnüshi joolu'u Jesús yaa paülü'ü nütüma Anás chi laülaashikai napüleerua na sacerdotekana nachiki na nikirajüinkana je süchiki tü nikirajapü'ükät anain.

²⁰ Nüsouktakalaka Jesús nümüin:

—Ekirajapü'üshi taya eepünaapü'üle nakotchajaain na judíokana napüshua sulu'u tü ekirajüleekalüirua je sulu'u tü a'waajüleekat

Maleiwa. Aashajaapü'üshi taya su'upala wayuu wainma, nnojoishi aashajaain taya sujuuna wayuu. ²¹ ¿Jamakalaka püsakiraka'a taya joolu'u? Shia anaka püsakirüle na wayuu aapajapü'ükana tanüiki. Shiimüin sünain nayain atüjaain saa'u tü tamapü'ükat — nümataalakalaka Jesús nümüin Anás.

²² Je nümapa Jesús tüü, nüshe'ejaanakalaka nuwalapa'anain nütüma wane nuwaariase chi sacerdoteikai sha'watüshikai nü'ütpa'a sünain nümüin emetut nümüin Jesús:

—E'rüikaiche pia wayumüin sümaa pünüiki nümüin chi laülaashikai napüleerua na sacerdoteikana.

²³ Nüsouktakalaka Jesús:

—Müleka mojulu'uruleje tanüiki nümüin, anasüje pii'iyatüle shia tamüin. Akaajasa taküjüle nümüin tü shiimüinkat, ¿jamaka'a püshe'etaka'a taya saalii? —nümakalaka Jesús.

²⁴ Nu'uninnakalaka joo Jesús nütüma Anás nünainmüin Caifás chi wane laülaashikai napüleerua na sacerdoteikana. Maakatüjüylia tü jiikukat nuulia.

Ounjulajüshi Pedro nüchikua nüchiki Jesús

²⁵ Wanaa sümaa sha'watüin Simón Pedro yaa anooipa'a sünain aatulajaa, nüsakinnakalaka sütüma wane wayuu:

—¿Nnojoishijasa piain wane chi nikirajüinkai?

Naattajaakalaka Pedro sünain maa:

—Nnojoishi tayain.

²⁶ Niasa wane nüchepchia chi laülaashikai napüleerua na sacerdoteikana, nüpüshi chi

wayuu ochotoonokoi ache'e paala nütüma Pedro, nümakalaka nümün:

—Te'rüinsa pia nümaa suupünaa tü wunu'uliakat.

²⁷ Naattajaakalaka Pedro nüchikua. Shissa wanaa ma'i sümaa nüsouktüin Pedro, akootole'erajaashi wane kaliina.

Asakinnüshi Jesús nütüma Pilato

²⁸ Nu'uninnakalaka Jesús watt'a maalü natüma na laülaayuu judíokana nipialu'ujee Caifás eemün tü laülaapiakat eere ni'yataain Pilato chi Romaje'ewaikai süläülashikai tü mmakat Judea so'u ka'ikat tia. Nayasa na judíokana, nnojoliishii ekerotüin sulu'umüin tü laülaapiakat. Müleka nekerorule, saa'in namünin, na'akamünin na gentilekana, yarütteerü nakuaippa nu'upala Maleiwa je nnojoleena eküin shikiira tü Pascuakat. ²⁹ Nujuittaakalaka Pilato anooipa'amünin süpüla nüsakirüinjanain naya noo'opünaa Jesús:

—¿Kasa naainjalaka wayuukai chii jaajünin süpüla süsalainjachin nia tatüma? —nümakalaka Pilato namünin na laülaayuu judíokana.

³⁰ Nasouktakalaka nümün:

—Müleka nnojoireje kaainjaralin nia, nnojoishije waapüin ekii pümüin —namakalaka nümünin.

³¹ Nümakalaka Pilato:

—Ju'una jüchikua süpüla jiajinjanain kasalajanain atüma naainjala nümün süka tü jukuaippapü'ükät.

Nasouktakalaka na judíokana:

—Nnojoliishii e'itaaushin waya judíokana süpüla o'utaa saa'in wayuu —namakalaka nümün.

³² (Münüsü tüü süpüla keraainjatüin tü nümapü'ükat Jesús soo'opünaa tü nukuaippain-jatkat sünain ouktaa.) ³³ Nikerotokoloko joo Pilato nüchikua paülü'ümüin sümaa neenaküin Jesús nünainmüin süpüla nüsakirüinjachin nia:

—¿Piajasa'aya chi Aluwataashikai saa'u tü wayuu judíokolüirua? —nümakalaka Pilato nümün Jesús.

³⁴ Nüsouktakalaka Jesús:

—¿Püle'eru'ujeejatü tü pümakat tamüin? ¿Shiataapasa ne'e tachiki pümuin sütuma wayuu?

³⁵ Nümakalaka Pilato:

—¿Judíojasa joo taya? Aashin nayain aapüin pikii na püpüshikana je na laülaashiikana na'akajee na sacerdoteekana. ¿Kasasalajeeshisa pia namüin süpüla naapüin pikii tamüin?

³⁶ Nüsouktakalaka Jesús:

—Wane'eya sümüin sukuaiipa tü taluwataayakat, nnojotsü müin aka nakuaippa na sülaülashiikana mma. Müleka müleje aka shia, atkaashijje na tamaajanakana taa'ujee suulia tata'ünnüin natüma na laülaayuu judíokana —nümakalaka Jesús nümün.

³⁷ —¿Shiimüinjasa'a piain wane aluwataashikai? —nümakalaka Pilato nümün.

Nüsouktakalaka Jesús nümün:

—Shiimüin tü pümakat tachiki sünain tayain aluwataashin. Shia'aya jemeika apüla taya tia. Je antüshi taya sa'akamüin wayuu süpüla

tee'iyatüinjatüin tü shiimüinkat sümün. Chi eekai kachiiruain aa'in tü shiimüinkat, nia aapaka tanüiki —nümakalaka Jesús.

³⁸ —¿Eesüjasa'aya süpüla ountünün tü shiimüinkat? —nümakalaka Pilato nümün.

Je süchikijee naashajaain nümaa Jesús, ojuittüshi Pilato anooipa'amüin nüchikua süpüla naashajaain namaa na judíokana sünain maa namüin:

—Nnojotsü tantüin anain wane aainjalaan nünain süpüla süsalainjachin nia tatüma.

³⁹ Otta saashin jukuaippa jia judíokana so'u tü mi'ira Pascuakat, ajütünapü'üshi wane püreeesashi tatüma. ¿Jücheküin süpüleerua niain tajuittirüin joolu'u jümün Jesús chi Aluwataashikai jaa'u jia judíokana? —nümakalaka Pilato namüin.

⁴⁰ —Nnojo, nnojoishi niainjachin. Anashi niale püjütüin wamüin Barrabás —namakalaka emetut. Chi Barrabáskai, ata'ülüüshi saalijee ni'ipolopü'ün chi sülaülashikai mma.

19

O'uninnüshi Jesús nütüma Pilato süpüla o'utinnaa aa'in

¹ Nüjütünakalaka Jesús nütüma Pilato süpüla ni'yaajünün sütüma tü surulaatkalüirua nünainru'upünaa wainmatua süka wane jiiku maniirase. ² Shi'itaakalaka tü surulaatkalüirua wane kotse keimsesü saa'u nikii Jesús. Na'atakalaka wane ashe'inyüü anasü nünain, jepisiyyaa, maa aka saa'in nüshe'in wane aluwataai saa'u mma. ³ Narütkajaakalaka

naya sümaa neme'erainpalain nia wainmatua sünain maa nümüin:

—Pia Aluwataashikai saa'u tü wayuu judíokolüirua —müshii naya nümüin.

Je nashe'ejakalaka nia sünain nu'upünaa.

⁴ Nujuittaakalaka Pilato anooipa'amüin nüchikua sünain nümüin namüin na judíokana:

—Anii tojuittirüin joo nia jünainmün süpüla taapirüin jia sünain nnojolüin tantüin anain wane aainjalaa nünain süpüla süsalainjachin nia tatüma —nümakalaka Pilato namüin.

⁵ Je nujuittapa Jesús anooipa'amüin sünain een tü kotse keimsesükat sünain nikii oo'ulaka tü ashe'inyüü jepisiyyaa nünainjatkat, nümakalaka Pilato namüin na judíokana:

—Anii chi wayukai.

⁶ Otta na laülaashiikana na'akajee na sacerdotekana je na nawaariasekana, na'waatakalaka ne'rapa Jesús:

—Anashi nüchitinnüle sünain kuruusa süpüla ouktaa. Püchitira pümaala nia —namakalaka.

Niasa Pilato, nüsouktakalaka namüin:

—Anakaja jiale jiakana achitüin nia. Alu'ujasa tayakai, nnojotsü tantüin anain wane aainjalaa nünain süpüla süsalainjachin nia tatüma —nümakalaka namüin.

⁷ Masütaajusalii na laülaashii judíokana sünain na'waatüin sünain maa:

—Saashin tü pütchi e'itaaushikat namüin na watuushiyuukana, acheküshi o'utinnaa aa'in nia saalijee "Nüchon Maleiwa taya" nümüin —namakalaka.

⁸ Naapapa Pilato tüü, eimolojooleesia ma'i naa'in. ⁹ Nikerotkoloko joo sulu'umüin tü

laülaapiakat süpüla naashajaain nüchikua
nümaa Jesús:

—¿Jaleje'ewai ma'i pia? —nümakalaka
nümün.

Niasa Jesús, ko'uu müshi nuulia.

¹⁰ —¿Jamüshi ko'utaka'a pia toulia? ¿Nnojotsü pütüjaain aa'u sünain laülaain taya süpüla
tajütüinjachin pia je süpüla tachitirüinjachin
pia sünain kuruusa süpüla ouktaa? —
nümakalaka Pilato nümün.

¹¹ Nüsouktakalaka Jesús ni'ipajee:

—Müleka nnojorule kaawain pünüiki nütüma
Maleiwa, nnojoishije pia laülaain toulia. Je
sükajee tia, chi alana'aleekai sünain kaainjalain,
nia chi aapakai tekii pümuin —nümakalaka
Jesús.

¹² Je süchikijee tia, o'unüshi Pilato
anooipa'amüin nüchikua süpüla naashajaain
namaa na judíokana shii'iree nüjütüin
Jesús. Otta nayakana, masütaajusalii sünain
na'waatüin sünain namüin nümün:

—Müleka püjtüle chi wayukai, nnojoishija
na'aleewain pia César. Süka jamüin, chi wayuu
“Aluwataashi taya saa'u wayuu” makai, nia
nü'ünüüka César —namakalaka nümün Pilato.

¹³ Shiasa naapapa Pilato tü namakat nümün,
nojoyolookoloko eere naikkalaapü'ün na
sülaülashiikana mma süpüla kasalajanainjatüin
sümuin wayuu saainjala natüma. Je sünülia tü
aikkajüleekat, “Ipakat” münüsü. (Je sünülia
süka pütchi hebreo, “Gabata”.) Nüntirakalaka
joo Jesús anooipa'amüin. ¹⁴ Je wanaa sümaa tia,
kale'ojetü. Che'ojaasü wane ka'i süpülapünaa

süka'iya tü eemerawaakat sünain tü mi'ira
Pascua münakat. Nümakalaka joo Pilato
namüin na judíokana:

—Anii chi Aluwataashikai jaa'u.

¹⁵ Otta müshi'iya na wayuukana,
masütaajusali sümäa nekiisa sünain maa
nümüin:

—Pi'ikaje'era maala nia yaajee
pükacheriraiwan nia sünain kuruusa süpüla
ouktaa —namakalaka.

—¿Shiimüin sünain jücheküin sünain
takacherirüin jümüin chi Aluwataashikai jaa'u?
—nümakalaka Pilato namüin.

Otta na laülaashiikana na'akajee na sacer-
dotekana, nasouktakalaka nümüin:

—Nnojoishi niain aluwataain waa'u. Nia
nümüwa aluwataaka waa'u César.

¹⁶ Naapünakalaka joo Jesús nütüma
Pilato sümüin tü surulaatkälürua süpüla
nükachennüinjachin natüma sünain kuruusa
süpüla ouktaa.

Akachennüshi Jesús sünain kuruusa süpüla ouktaa

Süchikjee naapünün Jesús namüin na
surulaatkana, ¹⁷ o'uninnüshi nia natüma sünain
nülü'üjin tü wunu'u akachennüinjachikat
anain nia eemüin wane wutai kanüliasü
“Ekiyüükät”. (Je sünülia tü wutaikat
süka pütchi hebreo, “Gólgota”.) ¹⁸ Je
yala, nükachennakalaka Jesús. Eeshii
piamashii wayuu akachennüin wanaa nümaa.
Naatawaishii naya sünain wane wunu'u. Je
Jesús, akachennüshi pasanain nanain.

19 Eesü wane pütchi ashajinnüsü nütüma Pilato e'itaanakat shi'ichiru'u tü kuruusa kanainkat Jesús. Müsü mayaa: ANII JESÚS CHI NAZARETJE'EWAIKAI, CHI ALUWATAASHIKAI SAA'U TÜ WAYUU JUDÍOKOLÜIRUA.

20 Aashaje'ennüsü tia sütüma wainma wayuu judío süka pejein sünain Jerusalén tü wutai akachennakat aa'u Jesús, je süka süshajuushin süka apünüinsü anüikii: hebreo, griego, je latín. **21** Otta na laülaashiikana na'akajee na sacerdotekana, nayoukta amaalü tü nüshajirakat Pilato. Namakalaka nümüin:

—Nnojotsü anain tü püshajirakat: “Chi Aluwataashikai saa'u wayuu judío”, pümuin. Anasüje müleka pii'iratüle tü pütchikat: “Chi Aluwataashikai saa'u wayuu judío naashin”, müsüje.

22 —Tü tashajirüitpaket, tashajirüitpa. Nnojoleerü tee'iratüin —nümakalaka Pilato namüin.

23 Je na surulaatkana súchikjee nakacherün Jesús sünain tü kuruusakat, naapaaín tü nüshe'inkat súmaa nakatajiraain naka na pienchishiikana. Shiaka apütaain tü nüshe'inpalajanakat süka me'itiain shia, akumajuushi süka wane kuluulu waneesia.
24 Aashajiraashii na surulaatkana:

—Nnojo wasüküijiraain tü nüshe'inpalaajanakat. Shia anaka alu'u müleka washantanajiraale saa'u süpüla watüjaain naa'u jaralin chi makatüinjachin apüla shia —namakalaka.

Noo'ulakakalaka shia. Naa'inrüin tüü süpüla shikeraajünjatüin tü ashajuushikat paala sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa sünain maa:
“Nakatajiraain tashe'in
je nashantanajiraa aa'ulu”.

²⁵ Je peje sünain tü kuruusakat kachetakat anain Jesús, eejatü tü niikat sha'watüin, oo'ulaka wane nüü'irü, oo'ulaka María nu'wayuuse Cleofas, oo'ulaka María Magdalena. ²⁶ Niasa Jesús wanaa súmaa ni'rüin tü niikat nümaa chi nikirajün aishikai ma'i nüpüla sünain sha'watüin nia sü'ütpa'a, nümakalaka sümüin:

—Maachee, iraa chi püchonkai.

²⁷ Otta nümuin chi nikirajüinkai:

—Naa tü pükat —nümakalaka.

Je súchikijee ka'ikat tia, o'ttüshi sünain jülüjain waneepia naa'in tü niikat Jesús chi nikirajüinkai.

Ouktiishi Jesús

²⁸ Je Jesús súchikijee tia, sünain nütüjaain aa'u súmaa kettaain süpüshua nütüma tü nluwataakat anain nia Maleiwa,

—Münyaasüshi taya —nümakalaka.

Müsü nünüiki süpüla keraainjatüin tü ashajünakat paala sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa. ²⁹ Eesü wane iita yaa mmolu'u kalu'ukot wane asüüshi jashü'üsü. Sücholetinnakalaka wane maawüi shi'ichiru'u wane lumia süpüla shi'itaanüinjatüin sünain niimata Jesús. ³⁰ Shiasa súchikijee nuu'ulaküin shia,

—Kettaaitpa tatüma —müshi Jesús sünain nejepülin nikii je aja'ttüsü naa'in yala'aya.

31 Je tü ka'i ouktakat o'u Jesús, shia süpülapünaa süka'iya tü eemerawaakat sünain tü Pascuakat. Je na laülaayuu judiókana, süka nnojolüin nacheküin sünain makatajanain na kachetüshiikana saa'u tü kuruusakalüirua so'u sükalialain eemerawaa, nachuntakalaka nümüin Pilato süpüla süshate'ennüinjatüin nasa'a süpüla ouktamaatüinjanain süpüla nashakatininnüin. **32** Nashate'erakalaka na surulaatkana nasa'a na wayukana piamashii kachetüshiikana na'atalu'u Jesús. **33** Otta nantapa nünainmüin Jesús, süka ouktatüjülinya nia napüla, nnojotsü nashate'erüin nüsa'a. **34** Otta müşhia wane surulaat, nüsotüin naa'inpünaa Jesús süka wane kachueera kasa e'ichirü. Süparalakalaka yaawala nüsha sümaa sujuittüin wüin sümaa tü nüshakat. **35** (Tatüjaa aa'ulu sünain shiimüin tü alatakat nüka Jesús, süka te'rüin nia sünain ouktaa. Je tashajüin joolu'u tü nüchikikat jümüin süpüla jünoujainjatüin jiakanaya. **36** Tü naa'inrakat na surulaatkana nüka Jesús, alatüsü süpüla keraainjatüin tü ashajuushikat sünain maa: "Nnojoleerü ashate'ennüin niipüse" **37** oo'ulaka wane müsü'uya: "Neirakaajeechi amüin chi nasotüinkai".)

E'itaanüshi Jesús

38 Eeshi wane laülaashi judío kanüliashi José cheje'ewaikai Arimatea yaa sulu'u tü mmakat Judea. Nuunjulajapü'ün sünain niain wane nikirajüin Jesús süka mmolüin nia neema na nuwala'atakana. Nüchuntakalaka joolu'u José nümüin Pilato ni'itaainjachin müliashii

sulu'u woowira. Saa'u anain nümüin Pilato tü nüchuntakat apüla, nüntakalaka José sünain alü'üjaan müliashii. ³⁹ Je nümaa, eejachi Nicodemo chi antakainka paala so'u wane ai nünainmün Jesús. Nülü'üjain wane wunu'u jemeta eequulu, wane "mirra" sümaa "áloes", maa aka pienchi shikii "kilo", süpüla shi'itaanün na'aka müliashii. ⁴⁰ Nashakatirakalaka joo müliashii sünainjee tü kuruusakat. Noko'olokoloko nia süka wane kuluulu kojutsü kanüliasü "lino". Je tü wunu'ukot jemetakat eequut, e'itaanüsü sümaa tü kuluutkot. Shia sukuaiippaka'aya wayuu judío tia süpüla e'itawaa saamaka.

⁴¹ Je sü'ütpa'a tü wutaikat eejachire nu'utünün aa'in Jesús, eesü wane apain. Je sulu'u tü apainkat, eesü wane woowira akumajuushi sulu'u wane ipa miyo'u. Jeket akumajuushin. Me'itaajuyülia aamakaa sulu'u. ⁴² Saa'u pejein tü woowirakat sünain tü wutaikat, ne'itaamaatakalaka müliashii yaa sulu'u, süka sülü'ülüin ma'i su'ttüin süka'iya tü eemerawaakat natüma na judíokana.

20

Tü woowira malu'uwaan makat

¹ Je süchikijee tü ka'i neemeraakat o'u na judíokana, su'unakalaka María Magdalena eeiwa'aya aikat eemüin tü woowirakat eejachire ni'itaanün Jesús. Shiasa süntapa chamüin, sünta anainrü süsünne'eruushin tü ipa shirousekat. ² Suwataakalaka María eemüin

Simón Pedro oo'ulaka wane'eya nikirajüin Jesús aipü'ükai ma'i nüpüla sünain sümüin namüin:

—Ayu'nnüshi chi Senyotkai sulu'ujee tü woowirakat je nnojotsü watüjaain aa'u jalakualin nia atümaa —sümakalaka María namüin.

³ Nuwataakalaka Pedro nümaa chi nuwala'atakai sünainmüin tü woowirakat. ⁴ Nüntakalaka chi wane nüpüleerua sünainmüin tü woowirakat süka kawatiraain nia nuulia. ⁵ Je nüntaiwa'aya, nünalaakalaka sulu'u tü woowirakat. Ni'rakalaka tü kuluutkot jachii müin. Otta nnojoishi ekerotüin nia. ⁶ Nüntakalaka joo Pedro nüchiiruajee sünain nikerotomaatüin sünain ni'rüin tü kuluutkat jachitüin, tü oko'ojünakat aka müliashii, ⁷ je tü saalajakat nikii sümüiwa'asü sünain apaa'awajaushin shia. ⁸ Nikerotokoloko chi nuwala'atakai nüchiiruajee, chi antüshikai palajana sünainmüin tü woowirakat. Ni'rakalaka joo nüchikanain Jesús. Nünoujakalaka sünain süso'iraain naa'in. ⁹ Otta nnojoliiyülia nayaawatüin saa'u tü ashajünakat paala sulu'u tü nüchikimaajatkat Maleiwa sünain süso'iraainjatüin naa'in.

Ee'iyataashi Jesús sümüin María Magdalena

¹⁰ O'unüshii joo na nikirajüinkana chamüin nepialu'umüin nachikua, ¹¹ otta María Magdalena, makatüsü anooipa'a sü'ütpa'a tü woowirakat. Sha'watüsü shia yala sünain shi'yalajüin. Sünalaakalaka joo sulu'u tü woowirakat ¹² sümaa shi'rüin piamashii aapiee

nüma'anaje'ewalii Maleiwa. Kasuutannuu nashe'in. Joyotüshi wane eejatüle nikii je wane eejatüle nuu'ui müliashii. ¹³ Nasakirakalaka shia:

—Nii waa'iraa, ¿jamüsü pia pi'yalajaka'a? —namakalaka sümüin.

—Ayu'nnüshi chi Tasenyotsekai, je nnojotsü tatüjaain aa'u jalamüinre nia alü'üjünün —sümakalaka namün.

¹⁴ Shiirakaakalaka joo María süchiiruajee sümaa shi'rüin Jesús yaa sha'watüin. Akaisa nnojolin shiyaawatüin nia. ¹⁵ Nümakalaka Jesús sümüin:

—Nii waa'iraa, ¿jamüsü pia pi'yalajaka'a? ¿Jarai chi pusukujaaka achiki? —nümakalaka Jesús sümüin.

Wayuuyaa a'yataai ne'e sulu'u tü apainkat saa'inru'u María chi saashajaakai amaa. Sümakalaka nümüin:

—Müleka piale chi alü'üjakai chi Tasenyotsekai yaajee yaa, anasüje püküjale tamün jalamüinre nia pütüma tasaajaiwa nia nüchikua —sümakalaka María nümüin.

¹⁶ —María —nümakalaka Jesús sümüin.

Sujununajaakalaka nünainmüin Jesús sümaa sümüin nümüin:

—Raboni.

(Je tü pütchikat süka pütchi hebreo, "Eki-rajüikalee" malu'ut.)

¹⁷ Nümakalaka Jesús sümüin:

—Nnojo pajapulu'ujain taya süka nnojoliyüliain tale'ejüin nüma'anamüin chi Tashikai. Shia anaka alu'u müleka pu'unüle eemüin na tawalayuukana süpüla

püküjinjatüin tanüiki namünin sünain maa: "Ale'ejeechi taya nüma'anamünin chi Tashikai, chi Jüshikai wanaa tamaa, nüma'anamünin chi Tamaleiwasekai, chi Jümaleiwasekai wanaa tamaa".

18 Su'unakalaka María Magdalena eemünin na nikirajüinkana Jesús sünain süküjaain tü shi'rakat:

—Te'rüichipa chi Senyotkai —sümakalaka namünin.

Je süküjain namünin tü nümüitpakat Jesús sümünin.

*Ee'iyataashi   Jesús   na'akamünin   na
nikirajüinkana*

19 Je mapa aipa'a so'u tü ka'i naashajaakat o'u Jesús sümaa María Magdalena, eeshii na nikirajüinkana Jesús jutkatüin sulu'u wane miichi. Türankalu'usü so'u tü miichikat süka mmolüin naya neema na laülaayuu judíokana. Ee'iyata'alaa müshi Jesús yaa pasanain nanain.

—Kasataalejese anain jia —nümakalaka namünin.

20 Süchikijee nümüin tüü, nii'iyatakalaaka namünin tü nülio'u najappünaajatkät je tü nüchiro'upünaajatkät. Talatashaanasü ma'i naa'in na nikirajüinkana süka ne'rüin joo chi Senyotkai.

21 —Kasataalejese anain jia —nümakalaka namünin nüchikua. —Maa aka tayakai ajütünün sa'akamünin wayuu nütüma chi Tashikai, akaajaa jiakana, tajütünin joolu'u jia —nümakalaka namünin.

²² Nuju'ulakalaka naya sünain nümüin namüin:

—Anasü müleka jümaale joolu'u chi Naa'inkai Maleiwa. ²³ Müleka jülatirüle saainjala wane wayuu, alatinneerü shia nütüma chi Tashikai. Akaajasa müleka nnojorule jülatirüin shia, nnojoleerü alatinnüin —nümakalaka Jesús namüin.

Nii'iyatüin Jesús nülio'u nümüin Tomás

²⁴ Otta müşhia Tomás, wane na nikirajüin polookana piammüin, chi Senkeyuukai anülia, nnojoishi eejachin na'aka na nüpüshikana wanaa sümaa nii'iyataain Jesús na'akamüin. ²⁵ Aküjünüsü nümüin natüma:

—We'rüichipa chi Senyotkai —müşhii naya nümüin.

Otta nünüiki Tomás ne'ipajee, müsü mayaa:

—Müleka nnojorule te'rüin süchikanain tü külaawakat sünain najapü sümaa te'itaain tajapü sünain tü nülio'ukot je sünain tü nülio'u yaakat sümülatu'u nüchira, nnojoleerü tanoujain sümaa katün no'u —nümakalaka Tomás namüin.

²⁶ Je süchikijee maa aka wane semaana, eeshii na nikirajüinkana Jesús nachikua sulu'u tü miichikat sümaa eein Tomás namaa. Mayaainje türankalu'un so'u tü miichikat, ee'iyata'alaă müşhi Jesús yaa pasanain nanain.

—Kasataalejese anain jia —nümakalaka namüin.

²⁷ Nümakalaka nümüin Tomás:

—Piirakaa sümüin süchikanain tü külaawakat yaa sünain tajapü, pi'itaa pajapü sünain talio'u. Je piyurula pütüna yaa sünain tü

talio'u sümülüatu'ukat tachira pütüjaaiwa saa'u. Puu'ulaa suulia manoujüinyee, pünouja pümata tanain —nümakalaka Jesús nümüin.

28 Nüsouktakalaka Tomás nümüin:

—Shiima'inya sünain piain piakai chi Tasenyotsekai, chi Tamaleiwasekai.

29 Nümakalaka Jesús nümüin:

—Anoujashi pia joolu'u süka pi'rüichipain taya. Otta na wayuu anoujeenakana tanain ja'itashi nnojolin ne'rüin taya, talatashaateena ma'i naya.

30 Wainma kasa anasü naa'inrapü'ükat Jesús no'upala na nikirajüinkana, tü kasa nütüjakat apüleerua Maleiwa nümüiwa. Otta nnojotsü tashajüin süpüshua sulu'u tü karalouktakat.

31 Otta müsia tü tashajakat jümüin, tashajüin süpüla jünoujainjanain nünain Jesús sünain niain chi Cristo Nüneekajalakai Maleiwa, sünain niain chi Nüchonkai Maleiwa. Je müleka jünoujüle nünain, ee'iranajaweerü jaa'in nütüma süpüla ayatüinjanain jia nümaa Maleiwa waneepia süpüla ka'ikat süpüshua.

21

Ee'iyataashi Jesús sotpa'a palaa

1 Je sülatapa kojuya ka'i süchikijee naasha-jain Jesús nümaa Tomás, ee'iyataashi nüchikua na'akamüin no'utku na nikirajüinkana sotpa'a tü palaa kanüliakat Galilea, tü Tiberiaskat anüliaya. **2** Eejana Simón Pedro, Tomás chi Senkeyuukai, Natanael cheje'ewaikai Caná sulu'u Galilea, na nüchooinkana Zebedeo, oo'ulaka piamashii noo'omüin. **3** —Anakaja

tolojüle jime —nümakalaka Simón Pedro namünin na nüpüshikana.

—Anashii pümaale waya —namakalaka nümünin.

No'otookoloko sulu'u wane anua süpüla olojoo jime. Otta nalatirüin aikat süpüshua sünain masirüin naya. ⁴ Shiasa nale'ejapa watta'a maalü, eeshi Jesús sha'watüin sotpa'a tü palaakat. Otta na nikirajüinkana, nnojoishi natüjaain aa'u sünain niain Jesús.

⁵ Nu'waatakalaka Jesús namünin:

—Tatünajutumuyuwaa, ¿kasirüyaashiije jia?
—nümakalaka namünin.

—Nnojo —namakalaka.

⁶ —Müleka jujutüle tü jukusüinkat wopujeeru'u sünain tü anuakat, anteena jia sünain jime —nümakalaka Jesús namünin.

Shiasa najutakalaka tü nakusüinkat shirokumüin tü palaakat, kasitkalaka naya jime watta ma'i saalin. Isasü nachiki ayu'laa süka jawatüin shia noulia. ⁷ Je chi nikirajüin aishikai ma'i nüpüla Jesús, nümakalaka nümünin Pedro:

—Nia'ayaasa chi Senyotkai.

Je Pedro, naapapa nünüiki sünain nümünin: "Nia'ayaasa chi Senyotkai", na'atakalaka nüshe'in süchikua nünain. Numuttakalaka shirokumüin tü palaakat süpüla o'unaa eemünin Jesús. ⁸ No'unakalaka na nüpüshikana sulu'u tü anuakat sotpa'amünin tü palaakat. Najaralijiraain tü nakusüin wotokot jime, süka pejein tü anuakat sünain tü mmakat, maa aka poloo shikii "metro". ⁹ Nashakatapa sulu'ujee tü anuakat,

eesü napüla wane siki asijüna aa'ulu jime otta pan sü'ütpa'a.

¹⁰ —Iche'era jumaala süpüshi tü jüsikat —nümakalaka Jesús namüin.

¹¹ No'otookalaka Simón Pedro nüchikua sulu'u tü anuakat süpüla najaralijaain tü nakusüinkat sotpa'amüin tü palaakat. Mayaainje wainmain jime mülo'uyuu sulu'u tü nakusüinkat, nnojotsü asüküijaain sütüma. Eejatü 153 jime sulu'u.

¹² —Jalaina jikaaawi —nümakalaka Jesús namüin.

Je na nikirajüinkana, mayaainje nasakireein sümaa jaralin nia, nnojoishii nasakirüin süka japülin naya sheema asakiraa. “Nia cheje Jesús eera”, müsü naa'in nale'eru'u.

¹³ Nürütkaakalaka Jesús sünainmüin tü sikikat. Naapaakalaka wane pan sümaa naapüin shia namüin na nikirajüinkana. Akaata'aya tü jimekat nütümaya. ¹⁴ Je süka tüü, apünüintuaichi ee'iyataain joo Jesús namüin na nikirajüinkana süchikijee süso'iraain naa'in.

E'rajiraashi Pedro nüchikua nümaa Jesús

¹⁵ Süchikijee nekaain, aashajaashi Jesús nümaa Simón Pedro:

—Simón, nüchonkai Jonás, ¿alatüsü taalin püpüla suulia taalin napüla na puwala'atakana? —nümakalaka Jesús nümüin.

—Senyotkalee, pütüjaan aa'ut sümaa alin pia tapüla —nümakalaka Pedro.

—Anakaja müleka pikirajüle tü anoujasükalüirua tanain —nümakalaka Jesús nümüin.

¹⁶ Nümakalaka Jesús nüchikua:

—Simón, nüchonkai Jonás, ¿shiimün sünain alin taya püpüla?

Nümakalaka Pedro:

—Senyotkalee, shiima'inya pütüjaa aa'ulu sümaa alin pia tapüla.

Nümakalaka Jesús nümüin:

—Anakaja müleka paa'inmajüle tü anoujasükalüirua tanain.

¹⁷ Apünüintuaichi joolu'u nüsakirüin Jesús:

—Simónwaa, nüchonkai Jonás, ¿aishi taya püpüla? —nümakalaka nümüin.

Mojukalaka ma'i naa'in Pedro süka “¿Aishi taya püpüla?” nümüin apünüintua nümüin.

Nüsouktakalaka Pedro:

—Senyotkalee, pütüjaa aa'ulu kasakat süpüshua. Pütüjaa aa'uchi alin pia tapüla —nümakalaka Pedro nümüin Jesús.

—Anakaja müleka pikirajüle tü anoujasükalüirua tanain —nümakalaka Jesús nümüin.

¹⁸ Naashajaakalaka Jesús nümaa Pedro nüchikua:

—Shiimün tü tamakat pümuin: Jintüliwa'aya pia, a'anaapü'ushi pia süpüla o'unaa eemüinre pu'uneein. Otta laülaapa pia, piyuruleerü pütüna süpüla sa'atünajatüin pünain püshe'in. Je e'ikajaaneechi pia atümaa eemüinre nnojolüin pücheküin —nümakalaka Jesús nümüin.

¹⁹ Müsü nünüiki Jesús nümüin süpüla naapirüinjachin nia súchiki jamüinjatüin nukuaippa sünain ouktaa so'uweena wane ka'i je súchiki nu'waajünüinjachin chi Maleiwakai sütüma tü e'rajüsükalüirua nükua Pedro wanaa

sümaa ouktüin. Nümakalaka joolu'u Jesús nümüin:

—Ja'itairü tü alateetkat püka, anakaja ichere pia tanain waneepia.

²⁰ Niirakaakalaka Pedro yaa nachiiruajee nümüin chi nikirajüinkai Jesús, chi aishikai ma'i nüpüla. (Nia chi joyotokai paala nü'ütpa'a Jesús sünain tü ekawaakat, chi "Senyotkalee, ¿jarai chi aapüinjachika pikii?" makai nümüin Jesús.)

²¹ Nümakalaka Pedro nümüin Jesús:

—Senyotkalee, ¿jamataaleerü nukuaippa chi wachiiruajeekai?

²² Nüsouktakalaka Jesús nümüin Pedro:

—Müleka tacheküleje katüin no'u süpürale'eya tale'ejapa, nnojotsü kasajatüinjatüin pümuin. Shia anaka alu'u müleka ichere pia tanain waneepia —nümakalaka.

²³ Sükajee tia pütchikat, aashajaajiraashii na anoujashiikana nüchiki chi nikirajüinkai sünain nnojoleechin ni'rüin ouktaa naashin. Otta nnojotsü malu'ulüin tü nümakat Jesús sünain nnojolin ouktajachin nia. Tü nümakat, müsü ne'e: "Müleka tacheküleje katüin no'u süpürale'eya tale'ejapa, nnojotsü kasajatüinjatüin pümuin".

²⁴ Tayakai, Juankai anülia, taya'aya chi nikirajüinkai Jesús. Taküjain nüchiki jümuin sünain shiimüin ma'i tü alatakat. Süka eepü'ün taya sümaa, jütüjaa aa'ut sünain shiimüin. Je joolu'u tashajütpa joo shia jümuin. ²⁵ Je eesü wane'eya kasairua naa'inrapü'ün Jesús. Müleka tashajüleje shia süpüshua'ale, wotüsüje tü mmakat sütüma tü karalouktakat.

**Tü nüchikimaajatkat Jesucristo
Wayuu: Tü nüchikimaajatkat Jesucristo New
Testament**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Wayuu

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

dccb0234-8491-58d2-b1da-acba92db0647